

LÄHIKAUPASTA HYPERMARKETTIIN

Espoon päivittäistavarakaupan kehitys v. 1965 - 2010

ESPOON KAUPUNKI
KAUPUNKISUUNNITTELUKESKUS
PL 43
02070 ESPOON KAUPUNKI

asiakaspalvelu p. 09 81625200
yleiskaavayksikkö p. 09 81624337
kaavoitus@espoo.fi

Taitto, kartat ja taulukot
Marita Streng-Nissi

Kuvat Espoon kaupunginmuseo, Anssi Krooks ja Espoon kaupunkisuunnittelukeskus
Kansilehden kuvat: Varuboden Espoon asemalla
Sello Leppävaara

Lisätietoja:
yleiskaavayksikkö p. 81624337

ISBN 978-951-857-626-9 julkaisu
ISBN 978-951-857-727-6 pdf tiedosto internetissä

Painopaikka: Espoon kaupungin painatuskeskus v. 2012

LÄHIKAUPASTA HYPERMARKETTIIN ESPOOSSA

Esipuhe

Espoossa on kerätty päivittäistavarakauppaa koskevia tietoja 1960-luvulta lähtien. Vuonna 1965 tehtiin ensimmäinen koko kuntaa koskeva selvitys, jossa kerättiin tietoja kaupan sijainnista (osoite) ja pinta-alasta. Tiedot kerättiin kaupan keskusliikkeiltä, maastokäynneillä ja saatavissa olevista kaupan tilastoista ja rekistereistä

Vuodesta 1971 alkaen päivittäistavarakaupan selvityksiä on tehty säännöllisesti, ei kuitenkaan vuosittain. Vuodesta 1993 alkaen on tiedot saatu vuosittain A.C. Nielsenin myymälärekisteristä. Myymälärekisterin tiedot ovat kunkin vuoden koko vuoden päivittäistavarakaupan tietoja, jolloin poikkileikkausajankohdaksi voidaan valita vuoden alku tai loppu. Espoon tietokannoissa on pinta-ala- ja osoitetietojen lisäksi tiedot myymälöiden myynnistä, kaupan ryhmästä, toiminta-ajasta ja myymälätyypistä. Päivittäistavarakauppojen osoitetietojen perusteella tiedot on voitu muuttaa paikkatiedoiksi. Vuodesta 1993 alkaen saadun yhtenäisen tietopohjan avulla on saatu hyvä kuva 18 vuoden ajalta Espoon päivittäistavarakaupan kehityksestä.

Kauppaa koskevaa perustietoa tarvitaan maankäytön suunnittelussa. Vuonna 2011 valmistuneen Espoon kaupan palveluverkkoselvityksen ja -suunnitelman yhteydessä listattiin 44 vireillä olevaa kaupan hanketta. Hankkeista yli puolet sisältää päivittäistavarakauppaa.

Päivittäistavarakauppaa koskevat ainutlaatuiset pitkän aikavälin kuntakohtaiset tiedot mahdollistivat nyt laaditun kaupan rakenteen muutoksen kuvauksen. Kaupan rakenteen tulevia näkymiä sivutaan raportin lopussa. Mikäli kehitys kaupan rakenteessa jatkuu tulevana vuosina, niin verkkokauppa ja sen tuomat asiointiin ja myymälöihin liittyvät muutokset kootaan mahdollisesti raporttiin 18 vuoden kuluttua, vuonna 2030.

Selvityksen on tehnyt yleiskaavayksikön tutkija Jorma Alvesalo. Suunnitteluavustaja Marita Streng-Nissi on tahtanut raportin ja viimeistellyt kaaviot, taulukot sekä kartat.

Espoossa 23.5.2012
Ritva Helminen-Halkola
tutkimuspäällikkö

YHTEENVETO

Päivittäistavarakaupassa on Suomessa tapahtunut suuri muutos. Kauppojen lukumäärä on vähentynyt huomattavasti. Espoossa on tapahtunut sama ilmiö, vaikka samanaikaisesti väestön määrä on kasvanut voimakkaasti. Viisikymmentä vuotta sitten päivittäistavara-kauppoja oli Espoossa kaksinkertainen määrä nykyiseen verrattuna.

Päivittäistavarakauppojen lukumäärän vähenemisestä huolimatta, on kaupan pinta-ala Espoossa kasvanut. Päivittäistavarakaupan pinta-ala on viidessäkymmenessä vuodessa lähes viisinkertaistunut, ja kasvaa edelleen. Vuoden 2000 jälkeen hypermarkettien rakentaminen kiihdytti edelleen pinta-alan kasvua.

Päivittäistavarakaupan sijaintitekijät ovat muuttuneet. Espoon voimakkaan rakentumisen aikana 1960-luvun lopulta alkaen kaupat keskittyivät uusille rakennettaville asuinalueille, usein asuntoalueen keskellä olevaan ostoskeskukseen ja myös asuntoalueilla kivijalkamyymälöihin. Ostoskeskukset olivat elinvoimaisia, ja niissä oli myös muita kaupallisia palveluja. Vähitellen moni ostoskeskus hiljeni, ja päivittäistavarakaupat lopettivat toimintansa. Uudet kaupat siirtyivät liikenteellisesti edullisiin sijaintipaikkoihin, joilla houkuteltiin asiakkaita myös ohi ajavasta liikennevirrasta. Tapiolan kaupunkikeskus toteutui jo 1960-luvun lopulla, ja siellä oli runsaasti erilaisia kaupan palveluja. Ne ovat säilyneet nykypäivään asti. Ensimmäinen automarket valmistui Leppävaarassa vuonna 1972 ja sen paikalle rakentui iso kauppakeskus Sello 2000-luvun alussa. Espoon muiden kaupunkikeskusten toteutumisen myötä, ovat kaupunkikeskukset muodostuneet kaupan keskukseksi. Kauppakeskus Iso Omena Matinkylässä, Lippulaiva Espoonlahdessa ja Entresse Espoon keskuksessa. Kauppakeskusten rakentuminen kaupunkikeskuksissa aloitti uuden suurten hypermarkettien aikakauden.

Päivittäistavarakaupan palvelutasoa voidaan mitata useilla muuttujilla. Kaupan palvelujen monipuolisuudella, kaupan saavutettavuudella, pinta-alalla asukasta kohden, kaupan eri toimijoiden määrällä jne. Päivittäistavarakaupan valikoimat ja lajitelmät ovat monipuolistuneet ja lisääntyneet. Maitoa saa eri yritysten valmistamana ja monenlaisena luomumaidosta eri rasvaprosentteihin. Samalla kaupan tilatarpeet ovat kasvaneet. Pienen lähikauppaan ei enää mahdu kaikkia asiakkaiden haluamia tuotteita. Jalankulkuetäisyydellä oleva väestön määrä lähimmästä päivittäistavarakaupasta on vuodesta 1965 alkaen laskenut. Vuoden 2000 tienoilla väestön suhteellinen osuus lähimmästä päivittäistavarakaupasta on pysynyt samalla tasolla. Päivittäistavarakaupan pinta-ala asukasta kohti on pysynyt saman suuruisena. Vuonna 1999 pinta-alaa asukasta kohti oli hieman vähemmän kuin keskimäärin suurissa suomalaisissa kaupungeissa.

Päivittäistavarakaupan keskikoko on kasvanut. Moni pieni lähikauppa on lopettanut toimintansa. Uudet perustettavat päivittäistavarakaupat ovat yleensä pinta-alaltaan suuria, varsinkin kauppakeskuksissa olevat suuret hypermarketit.

Lainsäädännön muutokset ovat osaltaan vaikuttaneet kaupan rakenteeseen ja toimintaedellytyksiin. Kaupan aukioloaikojen vapautumisen myötä pienten lähikauppojen kilpailuetu vapaamman aukioloajan muodossa on menettänyt merkitystään. Vähittäiskaupan suuryksiköjä koskeva rakentamisrajoitus koskee myös päivittäistavarakauppoja, joiden pinta-ala on yli 2 000 kerrosneliömetriä.

Sisällysluettelo

LÄHIKAUPASTA HYPERMARKETTIIN ESPOOSSA	1
ESIPUHE	1
Yhteenveto	2
Liitteet 44-60.....	4
Päivittäistavarakaupan kehityksestä Suomessa	5
Lainmuutokset	5
1. Päivittäistavarakaupan kehityksestä Espoossa	6
2. Päivittäistavarakauppojen lukumäärän kehitys v. 1965 - 2010	7
2.1 Lukumäärän kehitys koko Espoossa	7
2.2. Lukumäärän kehitys suuralueittain.....	8
3. Päivittäistavarakaupan pinta-alan (my-m2) kehitys Espoossa v. 1965 - 2010.....	9
3.1 Päivittäistavarakaupan pinta-ala koko Espoossa v. 1965 - 2010.....	9
3.2 Päivittäistavarakaupan pinta-alan (my-m2) Espoon suuralueittain v.1993 - 2010...10	10
4. Päivittäistavarakauppojen myynti v. 1993 - 2010.....	12
4.1 Päivittäistavarakaupan myynnin kehitys Espoossa v. 1993 - 2010.....	12
4.2 Päivittäistavarakaupan myynti (milj. €) suuralueittain Espoossa v. 1993 - 2010.....	13
5. Päivittäistavarakaupan kehitys myymälätyypin mukaan Espoossa.	15
5.1 Päivittäistavarakauppojen lukumäärä (kpl) myymälätyypin mukaan v. 1993-2010	15
5.2 Päivittäistavarakaupan pinta-ala (my-m2) myymälätyypin mukaan v. 1993-2010	16
5.3 Päivittäistavarakauppojen myynti (milj.€) myymälätyypin mukaan v. 1993 - 2010	17
6. Päivittäistavarakaupan keskikoon kehitys v. 1993- 2010.....	19
6.1 Päivittäistavarakaupan keskikoon kehitys (MY-M2)ESPOOSSA v. 1965 - 2010	19
6.2 Päivittäistavarakaupan keskikoon (my-m2) kehitys suuralueittain v.1993-2010.....	20
7. Asukasmäärä päivittäistavarakauppaa kohden v. 1965 - 2010	21
7.1 Asukasmäärä päivittäistavarakauppaa kohden Espoossa.....	21
7.2 Asukasmäärän kehitys päivittäistavarakauppaa kohden suuralueittain v. 1965 - 2010	22
8. Päivittäistavarakaupan pinta-ala (my-m2) asukasta kohti.....	23
8.1 Päivittäistavarakaupan pinta-ala asukasta kohti (my-m2/asukas) Espoossa v. 1965- 2010.....	23
8.2 Päivittäistavarakaupan pinta-ala asukasta kohti (my-m2/asukas) suuralueittain v. 1993-2010...24	24
9. Päivittäistavarakaupan myyntitehokkuus (€ /my-m2) Espoossa v. 1993 - 2010	25
9.1 Päivittäistavarakaupan myyntitehokkuus (€/my-m2) suuralueittain v. 1993 - 2010.	26
9.2 Päivittäistavarakaupan myyntitehokkuus (€/my-m2) myymälätyypin mukaan v. 1993 - 2010	27
10. Päivittäistavarakaupan kulutus ja ostovoiman siirtymä v. 1993 - 2010	28
10.1. Päivittäistavarakaupan kulutus milj.€ Espoossa v. 1993 - 2010.....	28
10.2 Päivittäistavarakaupan kulutus milj.€ suuralueittain Espoossa v. 1993 - 2010.....	29
10.3. Päivittäistavarakaupan ostovoiman siirtymä (milj.€) Espoossa v. 1993- 2010	30
10.4. Päivittäistavarakaupan ostovoiman siirtymä (milj.€) suuralueittain v.1993 - 2010	31
11. Väestö päivittäistavarakauppojen vaikutusalueella v. 1965 - 2010	32
11.1 Väestö päivittäistavarakaupan vaikutusalueella koko Espoossa	32
11.2. Väestö 800 metrin vaikutusalueella päivittäistavarakaupasta suuralueittain v. 1965 - 2010	33
Kartta: Päivittäistavarakaupat Espoossa 1.1.2000	34
Kartta: Päivittäistavarakaupat Espoossa 1.1.2010	35
12. Avatut ja lopettaneet päivittäistavarakaupat Espoossa v. 1993 - 2010	36
13. Päivittäistavaroiden myynti muissa kuin kiinteissä päivittäistavaramyymälöissä.....	37
14. Vuodesta 1965 ja 1993 toimivat päivittäistavarakaupat	37
15. Tunnuslukuja Espoosta, Helsingistä ja Vantaalta vuodelta 2008.....	38
Kaupan käsitteitä ja määritteitä	39
Päivittäistavarakaupat myymälätyypin mukaan.....	41
Lähteet	43
LIITTEET	44-60

Liitteet

Liite 1. Päivittäistavarakauppojen lukumäärä Espoossa v. 1965 - 2010	45
Liite 2. Päivittäistavarakauppojen lukumäärä Espoossa suuralueittain v. 1965 - 2020	46
Liite 3. Päivittäistavarakaupan pinta-ala (my-) Espoossa v. 1965 - 2010	45
Liite 4 Päivittäistavarakaupan pinta-ala (my-m2) suuralueittain Espoossa v. 1993 - 2010	45
Liite 5. Päivittäistavarakaupan myynti (milj.€) Espoossa v. 1993 - 2010	45
Liite 6. Päivittäistavarakaupan myynti (milj.€) Espoossa suuralueittain v. 1993 - 2010	47
Liite 7. Päivittäistavarakauppojen (lkm) myymälätyypin mukaan Espoossa v. 1993 -2010.....	47
Liite 8. Päivittäistavarakaupan pinta-ala (my-m2) myymälätyypin mukaan Espoossa v. 1993-2010	48
Liite 9. Päivittäistavarakaupan myynti (milj.€) myymälätyypin mukaan Espoossa v. 1993 - 2010	48
Liite 10. Päivittäistavarakaupan keskikoko (my-m2) Espoossa v. 1965 - 2010	49
Liite 11. Päivittäistavarakaupan keskikoko (my-m2) Espoossa suuralueittain v. 1993 - 2010.....	49
Liite 12. Asukkaat päivittäistavarakauppaa kohti Espoossa v. 1965 - 2010.....	49
Liite 13. Asukkaat päivittäistavarakauppaa kohti suuralueittain v. 1965 - 2010.....	50
Liite 14. Päivittäistavarakaupan pinta-ala asukasta kohti (my-m2) 1.1.1993-1.1.2010.....	51
Liite 15. Päivittäistavarakaupan myyntiteho (€/my-m2) Espoossa v. 1993 - 2010	51
Liite 16. Päivittäistavarakaupan myyntiteho (€/my-m2) Espoossa suuralueittain v. 1993 - 2010	52
Liite 17. Päivittäistavarakaupan myyntiteho myymälätyypin mukaan Espoossa v. 1993 - 2010	52
Liite 18. Päivittäistavarakaupan kulutus (€/asukas) Espoossa v. 1993 - 2010	53
Liite 19. Päivittäistavarakaupan kulutus (milj.€) Espoossa v. 1993 -2010	53
Liite 20. Päivittäistavarakaupan kulutus (milj.€) suuralueittain Espoossa v. 1993 - 2010	54
Liite 21. Päivittäistavarakaupan ostovoiman siirtymä (milj.€) Espoossa v. 1993 -2010.....	53
Liite 22. Päivittäistavarakaupan ostovoiman siirtymä (milj.€) Espoossa suuralueittain v. 1993 - 2010..	54
Liite 23. Väestö päivittäistavarakaupan vaikutusalueella Espoossa v. 1965 - 2010.....	55
Liite 24. Väestö päivittäistavarakaupan vaikutusalueella (%) suuralueittain v. 1965 -2010.....	55
Liite 25. Väestö päivittäistavarakaupan vaikutusalueella (asukkaat ja %) suuralueittain v. 1965 - 2010.....	55-58
Liite 26. Päivittäistavarakaupan pinta-ala asukasta kohti (my-m2/asukas) suuralueittain v. 1993 -2010.....	59
Liite 27. Espoossa vuodesta 1965 ja 1993 toimineet päivittäistavarakaupat	59-60

Päivittäistavarakaupan kehityksestä Suomessa

Suomessa alkoi 1960- luvulla voimakas elinkeinorakenteen muutos, jonka vaikutukset heijastuivat usealle elämänalalle. Maa- ja metsätaloudesta toimeentulonsa saavien määrä väheni nopeasti, ja ihmiset muuttivat maaseudulta kaupunkeihin. Sen seurauksena mm. maaseudun pienten kauppojen toimintaedellytykset heikentyivät ja kauppvoja lopetti toimintansa. Etelä-Suomessa ja varsinkin pääkaupunkiseudulla väestön määrä kasvoi nopeasti, ja kasvukeskuksissa kauppajen määrä monin paikoin jopa lisääntyi. Näin mm. Espoossa voimakkaan väestönkasvun vuosina 1960- luvulla.

Päivittäistavarakauppojen lukumäärä Suomessa on muuttunut seuraavasti

Vuosi	lkm.
1952	18 882
1964	21 013
1974	14 122
1981	10 300
1990	6 803
1995	4 966
2000	4 325
2005	4 109
2010	3 917

Myös kaupan rakenteessa tapahtui muutoksia. Uudet kaupat poikkesivat rakenteeltaan vanhoista kaupoista mm. seuraavasti:

- Myymälöiden keskikoko kasvoi
- Itsepalvelu yleistyi
- Tavaravalikoimat ja lajikkeet lisääntyivät
- Suurten päivittäistavarakauppojen (hypermarketit ja supermarketit) lukumäärä ja myynnin osuus kasvoi

2000- luvulle tultaessa super- ja hypermarkettien kasvava osuus kaupan myynnistä jatkuu edelleen. Päivittäistavarakauppojen kokonaismäärä on pysynyt samalla tasolla, mutta pinta-ala on kasvanut edelleen. Lopettaneiden kauppajien tilalle rakennetut uudet kaupat ovat olleet yleensä isoja myymälöitä. Lainsäädännöllä on pyritty turvaamaan pienten lähikauppojen toimintaedellytykset.

Myös päivittäistavarakaupan nimi on muuttunut ajan myötä, joka on samalla kuvastanut kaupan kokoa, valikoimaa sekä eri tuotteiden lajitelmaa. Siirtomaa-tavarakaupat ovat muuttuneet elintarvikekaupoiksi, supermarketiksi, valintamyymälöiksi jne. ja ovat nykyään päivittäistavarakauppoja. Niistä saa nimensä mukaisesti elintarvikkeiden lisäksi myös muita päivittäin tarvittavia tuotteita kuten lehtiä, kodintarvikkeita, puhdistusaineita ym.

Lainmuutokset

Lainmuutoksilla on vaikutettu päivittäistavarakaupan sijaintiin, kokoon, myyntituotteisiin ja aukioloaikoihin. Päivittäistavarakaupasta on säädetty mm. seuraavaa:

Laki vähittäiskaupan suuryksiköistä (15.4.2011). Vähittäiskaupan suuryksikköä ei saa sijoittaa maakunta- tai yleiskaavan keskustatoimintojen alueen ulkopuolelle, ellei alue ole asemakaavassa erityisesti osoitettu tätä tarkoitusta varten. Vähittäiskaupan suuryksikkö on yli 2 000 kerrosneliömetrin vähittäiskaupan myymälä.

Myyntipinta-alaltaan n. 1 300 m²:n suuruinen päivittäistavarakauppa vastaa 2 000 kerrosneliömetrin kokoista vähittäiskaupan myymälää.

Laki vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista (1.12.2009)

- Päivittäistavarakaupan myymälät
Saavat yleensä olla auki arkipäivinä klo. 7.00 - 21.00. Lauantaina klo. 7.00 - 18.00 ja sunnuntaisin klo. 12.00 - 18.00. Tiettyinä juhlapäivinä aukioloajoissa on muutoksia.
- Päivittäistavarakaupan myymälät, jotka ovat enintään 400 neliömetriä.
Aukioloaika on vapaa, paitsi rajoituksia juhlapäivien aukioloajoissa.
- Alle 100 neliömetrin kioskit.
Aukioloaika vapaa, mutta rajoituksia on myyntituotteissa.
- Huoltoasemien päivittäistavarakauppa.
Myyntipinta-ala enintään 400 neliömetriä.
Vapaa aukioloaika
Myyntipinta-ala yli 400 myyntineliömetriä.
Saavat yleensä olla auki arkipäivinä klo. 7.00 - 21.00. Lauantaina klo. 7.00 - 18.00 ja sunnuntaisin klo. 12.00 - 18.00. Tiettyinä juhlapäivinä aukioloajoissa on muutoksia.

1. Päivittäistavarakaupan kehityksestä Espoossa

Espoon muutos maaseutumaisesta kauppalaista kaupungiksi alkoi Tapiolan rakentamisesta 1950- luvun lopulla ja liittyi elinkeinorakenteen muutokseen sekä kaupungistumiseen Suomessa. Maaseudulta väestöä muutti taajamiin ja kaupunkikeihin. Maatalouden työpaikat vähenivät ja kaupan, palveluiden sekä teollisuuden työpaikat lisääntyivät.

Espoon väestö kasvoi 1950- luvulla nopeasti ja työpaikkojen määrä alkoi kasvaa samoin voimakkaasti 1960- luvulta alkaen. Auerakennussopimusten myötä eteläistä Espoota rakennettiin nopeasti useissa kohteissa.

Väestön ja työpaikkojen kasvun myötä tarvittiin myös lisää palveluita. Uusille asuinalueille perustettiin päivittäistavarakauppoja. Usein asuinalueen keskelle rakennettiin pieni ostoskeskus, jossa oli päivittäistavarakauppa ja muita kaupallisia peruspalveluja.

Vielä 1960- luvulla päivittäistavarakaupat sijaitsivat asutustaajamien yhteydessä. Kaupat olivat pieniä lähikauppoja. Tapiolan rakentumisen myötä 1950- luvun lopulla, alkoi Espoon voimakas rakentuminen. Tapiolan keskusta rakentui 1960- luvun lopulla, ja siellä on alusta alkaen ollut runsaasti kaupan tilaa. Asuinlähiöihin rakennettiin asuinalueen keskelle ostoskeskus, jossa oli yksi tai kaksi päivittäistavarakauppaa ja muita kaupallisia palveluja (posti, pankki, kemikaliokauppa jne.). Vähitellen ostoskeskukset alkoivat menettää merkitystään ja samalla päivittäistavarakaupat siirtyivät paikoille, jotka olivat liikennevirtojen varrella tai liikenteen liittymäkohdissa. Asuinalueen kauppa saattoi siirtyä asuinalueen reunalle liikenneväylän varteen.

Suomen ensimmäinen automarket tavaratalo Maxi Market avattiin nykyisen Leppävaaran Sellon kohdalla vuonna 1972. Se sijaitsi paikallisliikenteen junaradan ja Kehä I:n liittymäkohdassa. Leppävaaran asutuksen painopiste oli silloin vielä junaradan toisella puolella.

Vaikka väestö kasvoi nopeasti, päivittäistavarakauppojen kokonaismäärä alkoi kuitenkin laskea 1970- luvulta alkaen. Kun päivittäistavarakauppoja oli vuonna 1971 yhteensä 157 kappaletta, niin 1997 alussa niitä oli vähimmillään 66 kappaletta. Lukumäärän vähenemisestä huolimatta päivittäistavarakaupan pinta-ala kasvoi voimakkaasti, sillä uudet kaupat olivat pinta-alaltaan suuria. Vuoden 2000 alusta päivittäistavarakauppojen lukumäärä on taas hiljalleen lisääntynyt ja oli vuoden 2010 alussa 82 kappaletta. Yhä tärkeämmäksi kaupan sijaintitekijäksi nousi 1990- luvulla liikennesijainti. Uudet kaupat perustettiin usein asuinalueen reunalle, jolloin asiakkaita saatiin myös kaupan ohi, lähinnä autolla ajavia asiakkaita. Kaupan pinta-alan kasvun myötä kaupan valikoimat ja sortimentti on lisääntynyt. Kaupunkikeskusten rakentamisen myötä keskuksiin on rakennettu tavarataloja ja isoja hypermarketteja. Monessa kauppakeskuksessa on jo varauduttu lisärakentamiseen ja kaupan runsaaseen lisätarjontaan. Osalla asuinalueista on säilynyt päivittäistavarakauppa asuinalueen asukkaiden peruspalvelupisteenä. 2000- luvulla huoltoasemien yhteyteen on alettu perustaa päivittäistavarakauppoja. Näiden pinta-alaltaan alle 400 m²:n kauppojen etuna on ollut mm. vapaa aukioloaika.

Päivittäistavaramyymälöiden lisäksi elintarvikkeita ja muita päivittäistavaroita myydään muun vähittäiskaupan yhteydessä, kioskeissa, huolto-asemilla, kahviloissa ja myymäläautoissa. Näiden erilaisten elintarvikkeita myyvien myyntipisteiden määrä on lisääntynyt. Monin paikoin ne ovat korvanneet asuinalueilla olleita pieniä kauppia. Ne toimivat lähinnä elintarvikkeiden täydennysostopaikkoina. Suuret ostokset tehdään edelleen varsinaisissa päivittäistavaramyymälöissä, varsinkin suurissa marketeissa ja hypermarketeissa. Myymäläautotoiminta on Espoossa lähes loppunut.

K-Market Pohjantähti Pohjantorin liikekeskuksessa

Myymläauto Vankkuri

Kuva Anssi Krooks

2. Päivittäistavarakauppojen lukumäärän kehitys v. 1965 - 2010

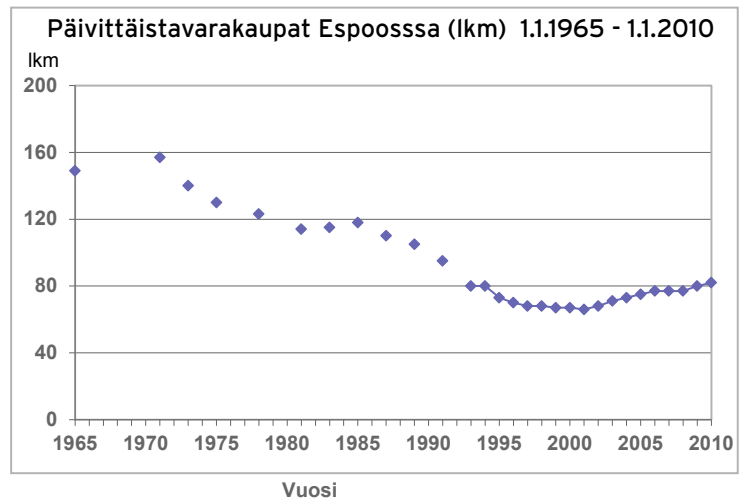
2.1 Lukumäärän kehitys koko Espoossa

Espoossa oli vuonna v. 1965 yhteensä 149 päivittäistavarakauppaa. Vuonna 1971 päivittäistavarakauppojen lukumäärä oli enimmillään 157 kappaletta, jonka jälkeen niiden määrä lähti tasaiseen laskuun. Vuosien 1981 - 1985 aikana lukumäärä kasvoi muutamalla kaupalla, mutta alkoi taas vähetä ja vuonna 1997 päivittäistavarakauppoja oli enää 66 kappaletta.

2000-luvun aikana päivittäistavarakauppojen lukumäärä on taas hitaasti kasvanut ja vuoden 2010 alussa päivittäistavarakauppoja oli Espoossa yhteensä 82 kappaletta.

Päivittäistavarakauppojen lukumäärä (kpl)
Espoossa v. 1965 - 2010

Vuosi	Lkm
1965	149
1971	157
1975	130
1981	114
1985	118
1991	95
1995	73
2000	67
2005	75
2010	82

Kangaskauppa Laaksoahdentie 32:ssa vuonna 1985.
Kuva: Heikki Luomanpää.

2.2. Lukumäärän kehitys suuralueittain

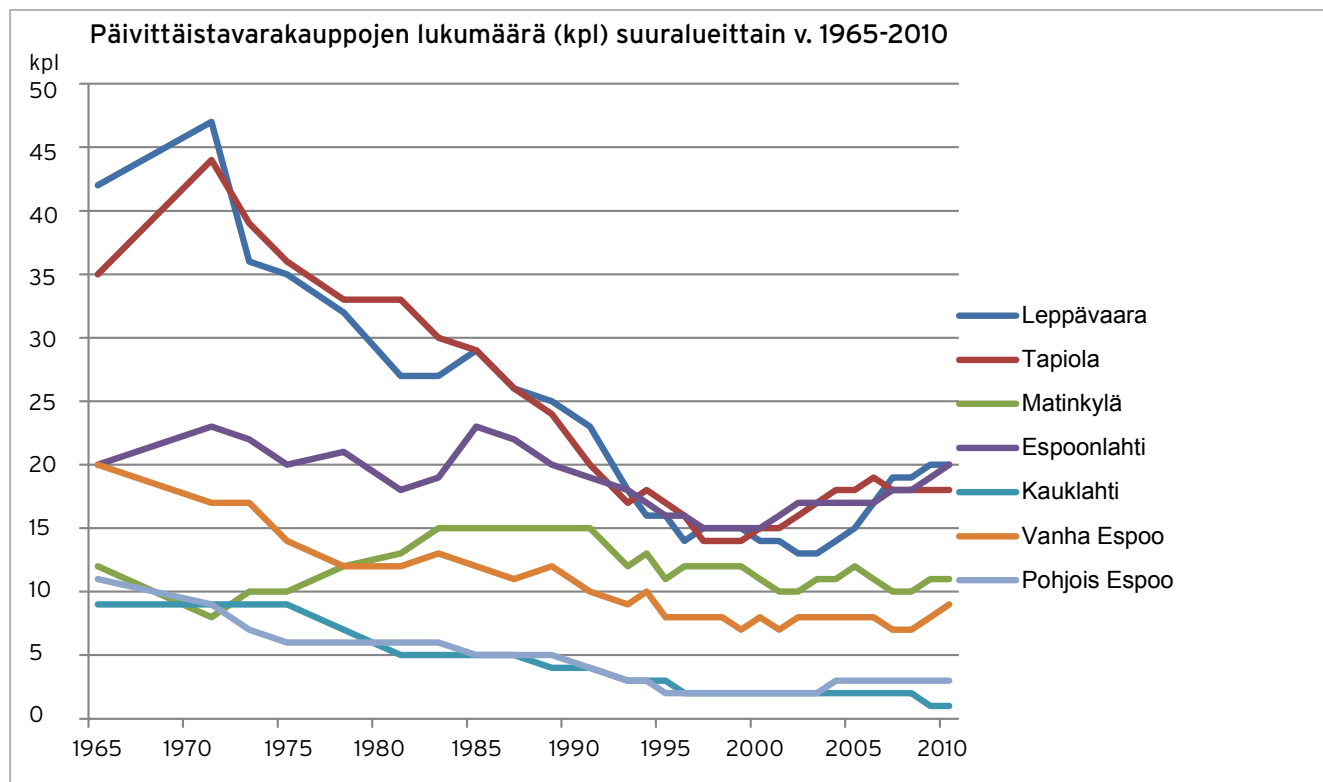
Espoossa päivittäistavarakauppojen lukumäärän kehitys suuralueittain on vaihdellut paljon. Leppävaarassa, Tapiolassa ja Espoonlahdessa 1960-luvun lopun asuntoalueiden rakentumisen myötä myös päivittäistavarakauppojen lukumäärä kasvoi. Sen jälkeen Leppävaaran ja Tapiolan päivittäistavarakauppojen lukumäärä väheni aina 1990-luvun lopulle asti, vaikka varsinkin Leppävaarassa väestömäärä kasvoi nopeasti. Espoonlahdessa päivittäistavarakauppojen kokonaismäärä on 1960-luvulta lähtien pysynyt lähes samansuuruisena.

Asukasmäärä on kasvanut Vanhassa Espoossa aina 1960-luvulta alkaen, mutta päivittäistavarakauppojen lukumäärä väheni vuoteen 1995 asti, jonka jälkeen kauppojen lukumäärä on pysynyt samansuuruisena. Matinkylässä taas kauppojen lukumäärä kasvoi hitaasti vuoteen 1985 asti ja väheni nykyiseen lukumääräänsä 11 kaupan tasolle vuonna 1993.

Kauklauden ja Pohjois-Espoon suuralueilla oli vielä 1965 yhteensä 20 päivittäistavarakauppaa, mutta kauppojen lukumäärä on tasaisesti vähentynyt, ja vuoden 2010 alussa niitä oli enää neljä kappaletta. Nykyisen Kehä III:n pohjoispuolella oli vuonna 1965 vielä yhteensä 20 pientä päivittäistavarakauppaa. Näistä kaupoista vielä kaksi oli yhä toiminnassa vuoden 2010 alussa, Niipperin ja Rinnekodin pienet lähikaupat. Niipperin lähikauppa lopetti vuoden 2010 lopussa.

Päivittäistavarakauppojen lukumäärä suuralueittain v. 1965 - 2010

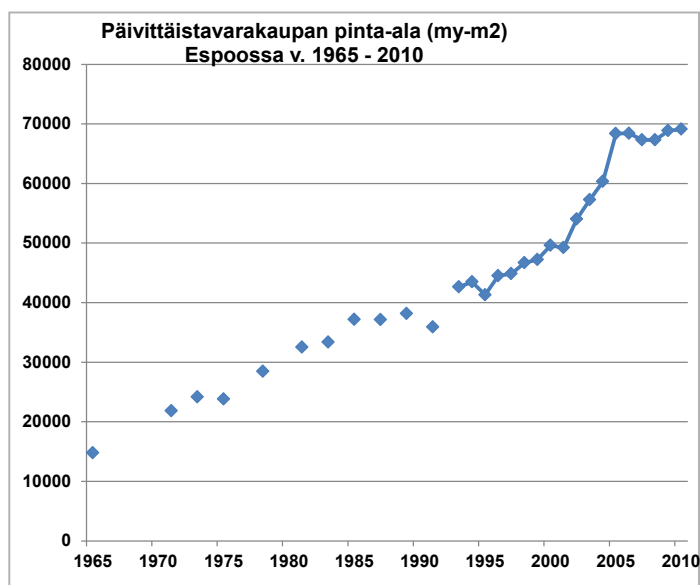
Suuralue	Vuosi 1965	1971	1981	1991	2000	2010
Leppävaara	42	47	27	23	14	20
Tapiola	35	44	33	20	15	18
Matinkylä	12	8	13	15	11	11
Espoonlahti	20	23	18	19	15	20
Kauklahti	9	9	5	4	2	1
Vanha Espoo	20	17	12	10	8	9
Pohjois Espoo	11	9	6	4	2	3
Espoo	149	157	114	95	67	82

3. Päivittäistavarakaupan pinta-alan (my-m2) kehitys Espoossa v. 1965 - 2010

Päivittäistavarakaupan pinta-alatietoja on kerätty vuodesta 1965 alkaen. Vuodesta 1993 pinta-alatiedot ovat olleet yhtenäisiä, kun tiedot on saatu A.C.Nielsenin myymälärekisteristä. A.C.Nielsenin keräämä päivittäistavarakaupan pinta-alatieto on myyntineliometri (my-m2). Aikaisemmin Espoossa eri lähteistä kerätty pinta-alatiedot ovat vaihdelleet tietolähteen mukaan. Tieto on voinut olla päivittäistavarakaupan kokonaispinta-ala (myynti ja varastotilat), rakennuksen kerrosala (k-m2), myynti-ala (my-m2) tai vuokrattavan tilan pinta-ala. Joissakin vanhimmissa tiedoissa pienten lähikauppojen pinta-alatieto on arvio. Ennen vuotta 1993 kerättyjen päivittäistavarakaupan pinta-alatietojen poikkileikkaustilanne vaihdellut, usein inventoinnit on tehty kesällä. A.C.Nielsenin myymälärekisterin tiedot ovat aina koko vuoden ajalta, ja poikkileikkausajankohtana voidaan käyttää vuoden alun tai lopun tilannetta.

Alkuvuosien (v. 1965 - 1991) päivittäistavarakaupan pinta-alaluvut on muutettu eri tietolähteitä vertaamalla vastaamaan A.C.Nielsenin päivittäistavarakaupan myyntipinta-alatietoja. Luvut ovat suuntaa antavia, ja alkuvuosien osalta on esitetty vain koko Espoon päivittäistavarakaupan pinta-alatiedot myyntineliöinä. Alkuvuosien pinta-alatiedoissa on laskettu myyntineliöiden osuuden olevan 65 % inventoidusta pinta-alatiedosta. Tietolähteiden erilaisuudesta johtuen koko Espoota koskevat pinta-alatiedot eivät ole siten täysin vertailukelpoisia koko ajanjaksolta 1965 - 2010.

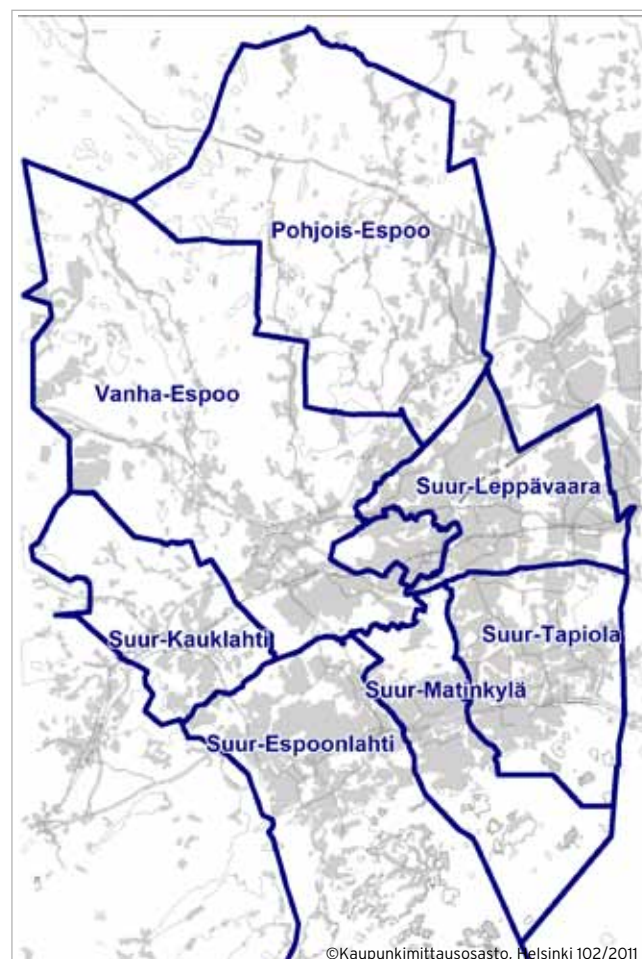
3.1 Päivittäistavarakaupan pinta-ala koko Espoossa v. 1965 - 2010

Espoon päivittäistavarakaupan kokonaispinta-ala on kasvanut lähes viisinkertaiseksi vuodesta 1965. Kasvu on ollut tasaista, poikkeuksena vuodet 1990 ja 2000, jolloin lopettaneiden kauppojen myyntipinta-ala oli suurempi kuin avattujen kauppojen pinta-ala. Vuodesta 2002 vuoteen 2005 myyntipinta-alan kasvu oli poikkeuksellisen suurta. Silloin avattiin mm. kauppa-keskus Sello ja useita isoja supermarketteja. Vuoden 2005 jälkeen päivittäistavarakauppojen myyntipinta-ala on pysynyt samansuuruisena.

Päivittäistavarakaupan pinta-alan kasvu on ollut vuodesta 1965 vuodessa keskimäärin 1 200 my-m2/vuosi, kun se 2000 luvulla on ollut lähes 2 000 my-m2/vuosi.

Päivittäistavarakaupan pinta-ala (my-m2) Espoossa v. 1965- 2010

Vuosi (1.1)	Pinta-ala (my-m2)
1965	14 765
1971	21 815
1975	23 787
1981	32 517
1985	37 149
1991	35 898
1995	41 295
2000	49 605
2005	68 368
2010	69 093

Espoon suuraluejako

3.2 Päivittäistavarakaupan pinta-alan (my-m2) Espoon suuralueittain v.1993 - 2010

Päivittäistavarakaupan pinta-ala on kasvanut vuodesta 1993 Espoon kaikilla suuralueilla. Pinta-alan kasvu suuralueilla on vaihdellut paljon. Myyntipinta-alan kasvu on ollut suurta varsinkin silloin, kun on avattu uusi kauppakeskus tai iso liikerakennus. Kauppakeskuksissa päivittäistavarakauppa on perustoiminto, joka muodostaa kauppakeskuksen ytimen, vaikka muiden kaupallisten toimintojen pinta-ala voi muodostaa suuremman osan koko keskuksen tiloista.

Kauppakeskus Lippulaivan valmistuminen v. 1993 kasvatti Espoonlahden suuralueen päivittäistavarakaupan pinta-alaa, kun kauppakeskukseen tuli kaksi isoa supermarkettia. Kaupan rakennejärjestelyjen seurauksena toinen supermarketista on lopettanut toimintansa. Lippulaivan ja Espoonlahden keskuksen laajentumissuunnitelmien myötä myös päivittäistavarakaupan pinta-ala keskuksessa kasvaa tulevaisuudessa.

Tapiolassa päivittäistavarakaupan suuret hankkeet valmistuivat jo ennen vuotta 1993, mutta metron rakentumisen seurauksena myös Tapiolassa on odotettavissa uusia päivittäistavarakaupan rakennushankkeita sekä olemassa olevien kaupan tilojen uudistamista. Tapiolan ja Matinkylän uudet metroasemat ovat myös uusia päivittäistavarakaupan sijaintipaikkoja.

Kauppakeskus Ison Omenan avaaminen Matinkylässä vuonna 2001 kasvatti päivittäistavarakaupan pinta-alaa runsaasti. Samoin kauppakeskus Sellon avaaminen v. 2003 Leppävaaran keskustassa.

Espoon keskuksessa on 2000 -luvulla uudistettu Espoontorin liiketiloja, ja Espoontorin yhteydessä oleva supermarket uudistettiin. Espoontorin yhteyteen avattiin uusi supermarket v. 2006, ja se liitettiin v. 2008 valmistuneeseen Entressen kauppakeskukseen. Suunnitelmissa on yhdistää Espoontorin liikekeskus ja kauppakeskus Entresse yhdeksi kokonaisuudeksi. Muutosten ja uudisrakentamisen myötä Vanhan Espoon suuralueen päivittäistavarakaupan pinta-ala on kasvanut koko 2000 -luvun.

Kauklahdessa ja Pohjois- Espoossa on päivittäistavarakaupan pinta-alaa ollut vähän, ja pinta-alan kasvu vähäistä. Kauklahden keskustan tuntumaan on suunnitella iso supermarket ja Pohjois- Espoossa Kalajärven keskustaan valmistui iso valintamyymälä vuonna 2003.

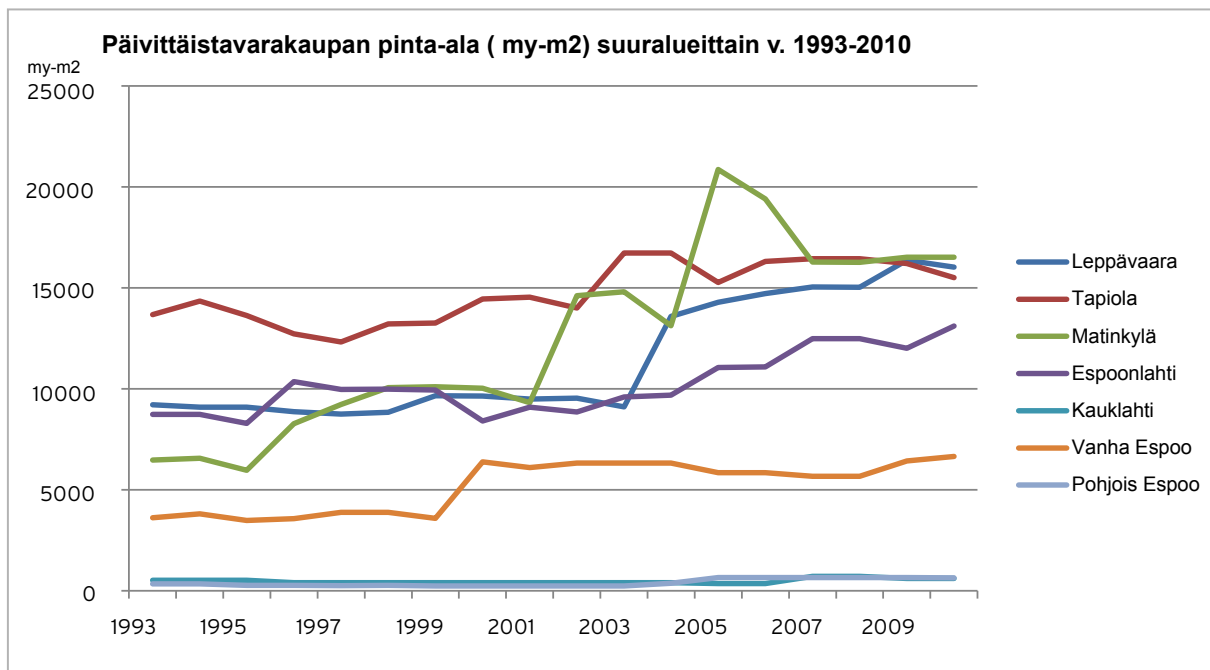
Päivittäistavarakauppoja on lisäksi tullut lähinnä liikenteellisesti hyviin sijaintipaikkoihin. Asuntoalueen ja liikenneväylän liittymäkohta sijaitsee edullisesti kaupan kannalta. Asuntoalueen sisällä pieni lähikauppa on hyvin saavutettavissa ja viime vuosina joillekin uusille asuinalueille niitä on tullut lisää.

Päivittäistavarakaupan pinta-ala (my-m2) suuralueittain v. 1.1.1993 - 1.1.2010.

Suuralue	Vuosi 1993	1995	2000	2005	2010
Leppävaara	9220	9097	9653	14287	16032
Tapiola	13683	13635	14457	15271	15506
Matinkylä	6484	5974	10036	20874	16529
Espoonlahti	8747	8300	8411	11061	13112
Kauklahti	532	532	408	368	616
Vanha Espoo	3624	3486	6390	5852	6652
Pohjois Espoo	343	270	250	655	646
Espoo	42633	41294	49605	68368	69093

Kauppakeskus Entresse Espoon keskuksessa

Kauppakeskus Lippulaiva Espoonlahdessa on avattu v. 1993

4. Päivittäistavarakauppojen myynti v. 1993 - 2010

4.1 Päivittäistavarakaupan myynnin kehitys Espoossa v. 1993 - 2010.

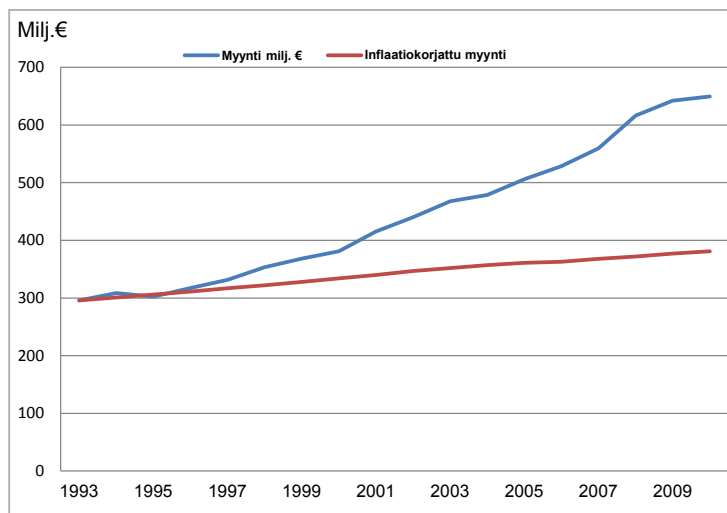
Päivittäistavarakaupan myyntiin on laskettu vain päivittäistavaroiden myynti. Esimerkiksi tavaratalojen kokonaismyynnistä on laskettu vain päivittäistavarakaupan osuus. Myöskään päivittäistavarakaupan erikoismyymälöiden (karkkikaupat, leipämyymälät, terveyskaupat jne.) myynti ei ole mukana. Lisäksi päivittäistavaroita myydään mm. kioskeissa, kahvioissa ym., ja ne eivät ole tässä selvityksessä mukana. Näiden päivittäistavaroiden kokonaismyynti on vähäistä.

Päivittäistavaroiden kokonaismyynti oli Espoossa vuonna 1993 yhteensä 296,0 miljoonaa euroa. Vuonna 2010 myynti oli 649,5 miljoonaa euroa. Kasvu oli siten yli kaksinkertaistunut seitsemässätoista vuodessa. Keskimääräinen vuosittainen kasvu oli 20 miljoonaa euroa ja 3,2 % vuodessa.

Inflaatio huomioon ottaen päivittäistavaroiden myynti oli kasvanut vuodesta 1993 vuoteen 2010 yhteensä 85 miljoonaa euroa (Vuoden 1993 myynti vuoden 2010 rahaksi muutettuna). Vastaavasti myynnin lisäys oli ollut 29 % ja 1,7 % vuodessa. Useissa kauppaosastoissa selvityksissä on päivittäistavaroiden myynnin arvioitu lisääntyvän lähivuosina 1 - 2 % vuodessa, joka vastaa Espoossa tapahtunutta kehitystä.

Espoossa päivittäistavaroiden myynti on koko ajan kasvanut. Vain 1990-luvun laman aikana vuonna 1995 myynti hieman laski. Laman aikana asiakkaat siirtyivät halvempiin tuotteisiin, jolloin kaupan euromääräinen myynti pienenee. Osalla asiakkaista lama voi vaikuttaa myös ostosten määriin. Kun uusia hypermarketteja tai suuria marketteja on avattu, myynnin kasvu on ollut poikkeuksellisen suurta. Vastaavasti, kun naapurikunnassa on avattu iso kauppakeskus, se on jonkin aikaa voinut vaikuttaa Espoon päivittäistavarakaupan myyntiin. Espoossa on vuosittain uusia kauppiaita avattu ja vanhoja lopettanut, mutta päivittäistavarakaupan kokonaismyynti on tasaisesti kasvanut.

Päivittäistavarakaupan myynti (milj.€) Espoossa v. 1993-2010

Päivittäistavarakauppojen myynti (milj.€) Espoossa v. 1993-2010

Vuosi	Myynti milj. €
1993	296,0
1995	302,5
2000	381,2
2005	505,9
2010	649,5

Iso Supermarket Lidl Mikkeliä avattiin v.2008

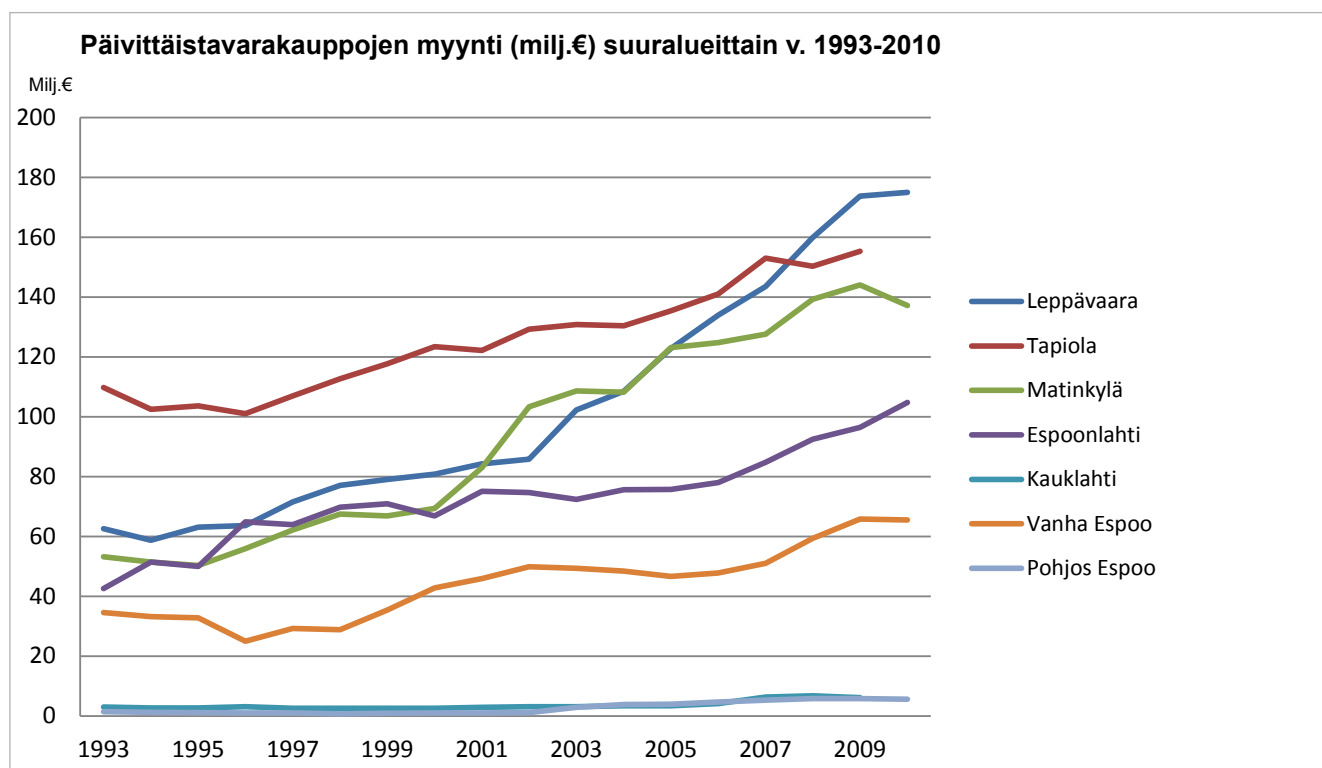
4.2 Päivittäistavarakaupan myynti (milj. €) suuralueittain Espoossa v. 1993 - 2010

Päivittäistavarakaupan myynti on kasvanut Espoon kaikilla suuralueilla. Vuonna 1993 Tapiolan suuralueen myynti oli selvästi suurinta Espoossa. Kun rakentamisen painopiste on vähitellen siirtynyt Leppävaaran, Matinkylän ja Espoonlahden suuralueille, on myös kaupan rakentaminen siirtynyt näille alueille. Kauppakeskus Lippulaivan päivittäistavarakauppojen avaaminen Espoonlahdessa, Ison Omenan Matinkylässä ja Sellon Leppävaarassa lisäsi näillä suuralueilla selvästi kaupan myyntiä. Vanhassa Espoossa kauppakeskus Entressen valmistuminen v. 2010 Espoon keskukseen näkyy myös pian suuralueen myynnin kasvuna.

Suurin kasvu on ollut Leppävaaran suuralueella, jossa myynti on vuodesta 1993 lähes kolminkertaistunut. Metron valmistuminen merkitsee myös päivittäistavarakaupan uudisrakentamista sekä Tapiolan ja Matinkylän keskuksissa että metroasemilla.

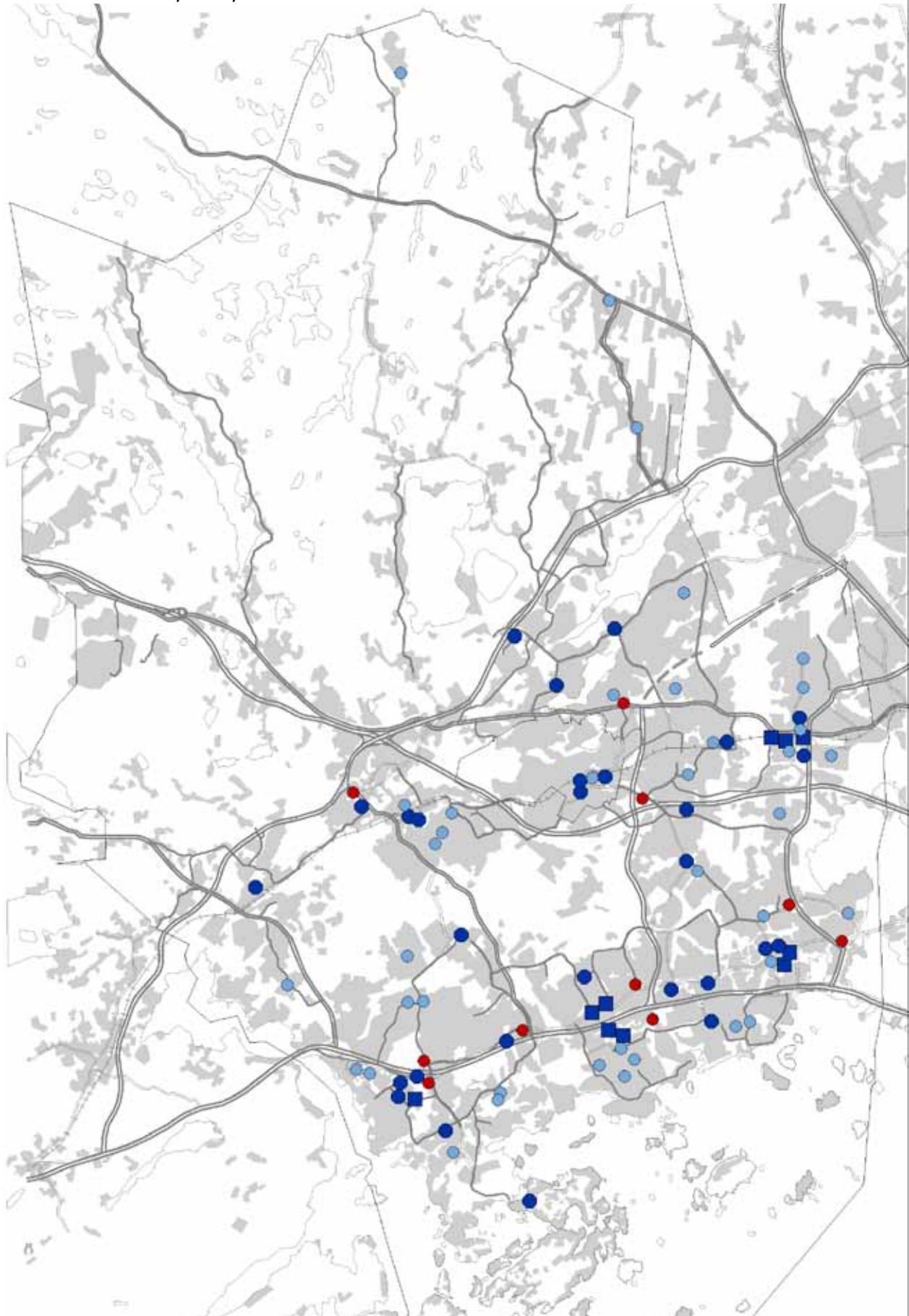
Päivittäistavarakauppojen myynti suuralueittain (milj.€) v. 1993-2010

Suuralue	Vuosi 1993	1995	2000	2005	2010
Leppävaara	62,6	63,1	80,8	122,8	175,0
Tapiola	98,7	102,5	117,7	130,4	155,3
Matinkylä	53,2	50,3	69,3	123,1	137,2
Espoonlahti	42,6	50,0	66,9	75,7	104,8
Kauklahti	2,9	2,6	2,6	3,4	6,1
Vanha Espoo	34,6	32,8	42,8	46,6	65,5
Pohjois Espoo	1,5	1,1	1,0	3,9	5,6
Espoo yht	296,0	302,5	381,2	505,9	649,5

Kauklahtien asuinalueella toimiva Valintatalo

Päivittäistavarakaupat Espoossa 1.1.2010

■ Hypermarket tai tavaratalo	10 kpl (yli 2 500 my-m ²)
● Supermarket	25 kpl (400-2 499 my-m ²)
● Lähikauppa	37 kpl (alle 400 my-m ²)
● Huoltoasemalla oleva pt. -kauppa	10 kpl (alle 400 my-m ²)

©Kaupunkimittausosasto, Helsinki 102/2011

5. Päivittäistavarakaupan kehitys myymälätyypin mukaan Espoossa.

Päivittäistavarakauppojen nimikirjo on ollut suuri. On ollut siirtomaatavarakauppoja, elintarvikekauppoja, kyläkauppoja, lähikauppoja, supermarketteja. Nykyinen kaupan käyttämä päivittäistavarakaupan luokitus myymälätyypin mukaan on seuraava:

Päivittäistavarakaupat myymälätyypin mukaan
Tavaratalo
Hypermarket
Supermarket, iso
Supermarket, pieni
Valintamyymälä, iso
Valintamyymälä, pieni
Pienmyymälä
Erikoismyymälä

Tässä selvityksessä ei ole mukana päivittäistavaroiden erikoiskauppaa (leipämyymälät, karkkikaupat, luontaistuotekaupat, torikauppa jne.), eikä päivittäistavarakauppaa, joka tapahtuu muissa kuin varsinaisissa päivittäistavarakaupoissa (kioskit, kahvilat, jne.). Espoon päivittäistavarakaupan myynti päivittäistavarojen erikoismyymälöissä oli vuonna 2010 yhteensä 5,7 milj. €, joka oli n. 1 % koko päivittäistavarakauppojen myynnistä. Vähäisestä osuudestaan huolimatta näillä myyntipisteillä voi paikallisesti olla merkitystä täydennysostopaikkoina.

5.1 Päivittäistavarakauppojen lukumäärä (kpl) myymälätyypin mukaan v. 1993-2010

Vuodesta 1993 alkaen Espoossa on A.C.Nielsenin myymälärekisterin tietojen perusteella seurattu päivittäistavarakaupan myymälätyypin kehitystä kaupan myymälätyypiluokituksen mukaan.

Kaupan rakenteen muutoksen seurauksena päivittäistavarakauppojen keskikoko on kasvanut. Pienten lähikauppojen määrä on vähentynyt ja tilalle on tullut supermarketteja sekä hypermarketteja.

Vuonna 1965 Espoossa oli 157 päivittäistavaramyymälää. Ne olivat lähes kaikki pieniä myymälöitä, joita nykyluokituksen mukaan kutsuttaisiin lähikaupoiksi (iso tai pieni valintamyymälä tai pienmyymälä, joiden pinta-ala alle 400 my-m2). Vain kaksi päivittäistavaramyymälää oli pinta-alaltaan suurempia kuin 400 my-m2, Lähderannan Sesto 900 m2 sekä Tapiontorin HOK 471 m2.

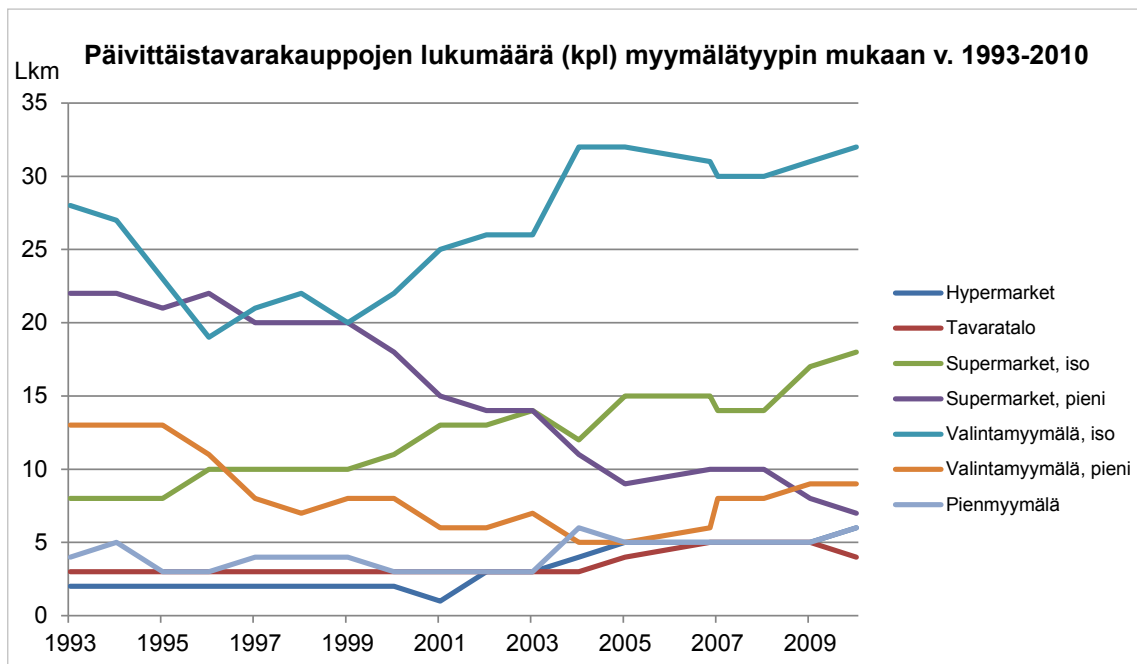
Vuonna 1981 Espoossa oli 114 päivittäistavarakauppaa. Yli 400 m:2 myymälöitä oli 28 kappaletta. Kaupan rakenteen muutos kohti isompia yksiköitä oli alkanut Leppävaarassa, Tapiolassa, Matinkylässä sekä Espoonlahdessa, joissa väestönkasvu oli myös suurinta. Suomen ensimmäinen automarket valmistui vuonna 1971 Leppävaaraan, jossa Maxi Marketissa oli myös Espoon suurin päivittäistavarakaupan myyntitila, pinta-alaltaan 1783 m2.

Päivittäistavarakauppojen lukumäärä (lkm) myymälätyypin mukaan v. 1.1.1993 - 1.1.2010

Myymälätyyppi	Vuosi				
	1993	1995	2000	2005	2010
Hypermarket	2	2	2	5	6
Tavaratalo	3	3	3	4	4
Supermarket, iso	8	8	11	15	18
Supermarket, pieni	22	21	18	9	7
Valintamyymälä, iso	28	23	22	32	32
Valintamyymälä, pieni	13	13	8	5	9
Pienmyymälä	4	3	3	5	6
Yhteensä	80	73	67	75	82

Leppävaarassa Läkkitorin varrella on Alepan iso valintamyymälä.

Vuodesta 1993 vuoteen 2010 päivittäistavarakauppojen kokonaismäärä on pysynyt samansuuruisena. Isojen supermarkettien määrä on kasvanut ja vastaavasti pienten supermarkettien määrä on vähentynyt.

Samoin isojen valintamyymälöiden lukumäärä on hieman kasvanut ja pienten valintamyymälöiden lukumäärä hieman laskenut.

5.2 Päivittäistavarakaupan pinta-ala (my-m2) myymälätyypin mukaan v. 1993-2010

Päivittäistavarakaupan pinta-ala (my-m2) myymälätyypin mukaan 1993 - 2010

Myymälätyyppi	Vuosi (1.1.)				
	1993 my-m2	1995 my-m2	2000 my-m2	2005 my-m2	2010 my-m2
Hypermarket	4200	4200	5087	17570	21350
Tavaratalo	3217	3275	4222	6502	1903
Supermarket, iso	12661	13664	21900	26475	28818
Supermarket, pieni	12377	11850	10285	6335	4724
Valintamyymälä, iso	8081	6372	6646	10354	10701
Valintamyymälä, pieni	1832	1741	1273	728	1205
Pienmyymälä	265	192	192	404	392
Yhteensä	42633	41294	49605	68368	69093

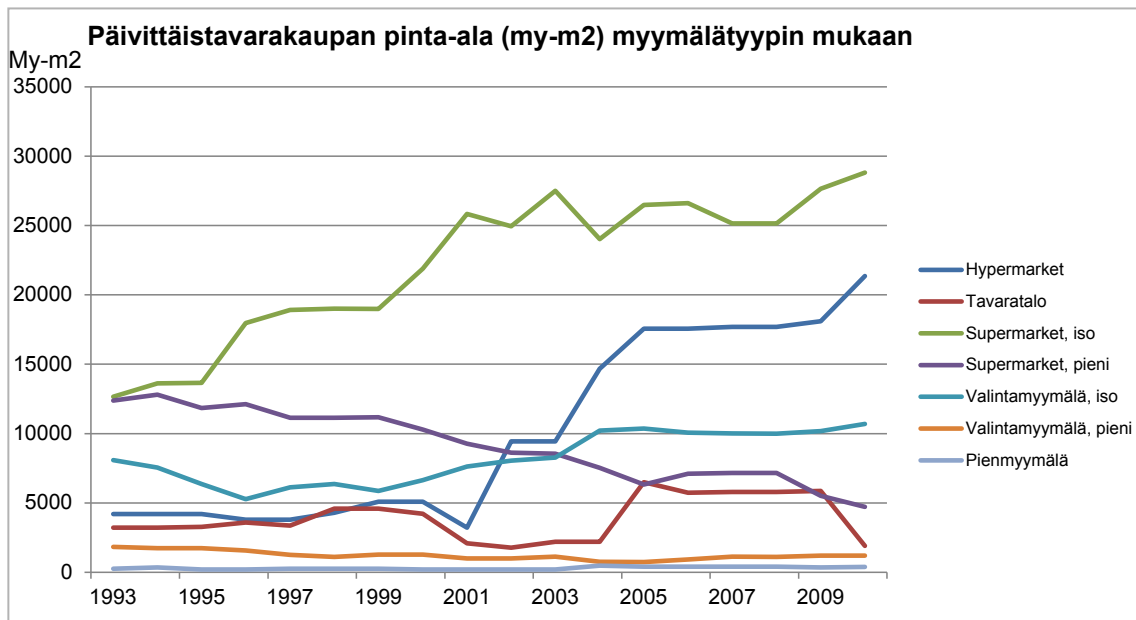

Vanha Alfa 1968. Kuva: Espoon kaupunginmuseo.

Alfa oli Kannunsillanmäessä Vanhalla Pappilantiellä

Vuonna 1957 valmistuneessa Finnoontien liikerakennuksessa oli alkujaan päivittäistavarakauppa, nyt etninen ravintola.

Vuodesta 1993 vuoteen 2010 päivittäistavarakaupan pinta-ala on lisääntynyt 26 000 my-m2. Kasvu on kohdistunut lähes kokonaan hypermarketteihin ja isoihin supermarketteihin. Myös isojen valintamyymälöiden kokonaispinta-ala on hieman kasvanut. Pienten su-

permarkettien päivittäistavarakaupan myynti-ala on vähentynyt, samoin jonkin verran tavaratalojen päivittäistavaraosastojen ja pienten valintamyymälöiden myynti-ala. Pienmyymälöiden pinta-alan osuus on 1990- luvulta alkaen ollut lähinnä marginaalinen.

5.3 Päivittäistavarakauppojen myynti (milj.€) myymälätyypin mukaan v. 1993 - 2010

Päivittäistavarakauppojen myynti (milj. €) myymälätyypin mukaan v. 1993 - 2010

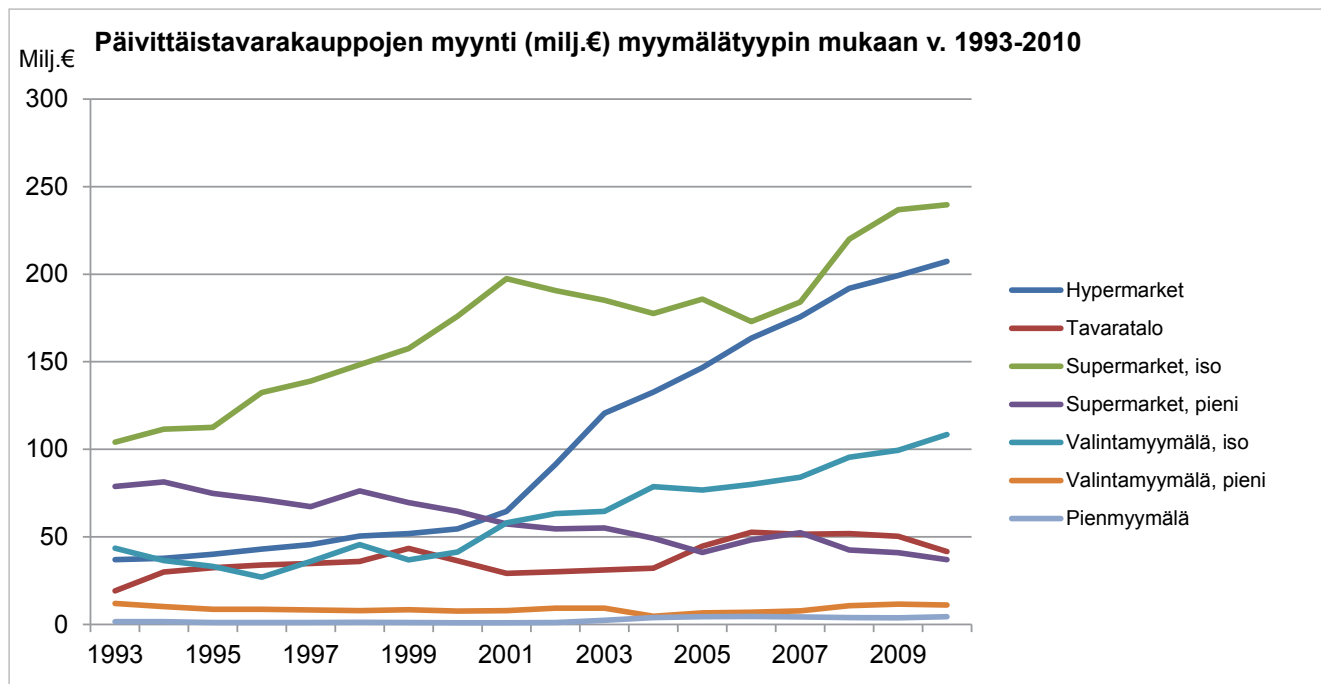
Myymälätyyppi	Vuosi				
	1993 milj. €	1995 milj. €	2000 milj. €	2005 milj. €	2010 milj. €
Hypermarket	37,0	40,1	54,6	146,7	207,3
Tavaratalo	19,1	32,3	36,3	44,6	41,6
Supermarket, iso	104,0	112,5	176,0	185,8	239,7
Supermarket, pieni	78,8	74,8	64,5	41,1	37,0
Valintamyymälä, iso	43,5	33,1	41,3	76,7	108,4
Valintamyymälä, pieni	12,0	8,6	7,6	6,6	11,1
Pienmyymälä	1,6	1,0	0,9	4,4	4,4
Yhteensä	296,0	302,4	381,2	505,9	649,5

Liikennemyymälä ABC Nihtisilta

Huoltoaseman yhteydessä toimiva pieni valintamyymälä Otaniemessä

Isojen supermarkettien (pinta-ala yli 1 000 my-m2) myynti on ollut suurinta koko 1990- luvun. Tosin euromääräinen myynti väheni vuoden 2000 alusta aina vuoteen 2006. Vastaavasti hypermarkettien myynti kääntyi jyrkkään nousuun vuoden 2002 aikana, kun kauppakeskus Iso Omena valmistui, ja sen hypermarkettien myynti kasvoi suureksi.

Myös isot valintamyymälät ovat tasaisesti kasvattaneet myyntiään, vaikka niiden suhteellinen osuus myynnistä on pienentynyt. Pienten supermarkettien myynti on tasaisesti laskenut aina 1990- luvulta alkaen. Pienten valintamyymälöiden ja pienmyymälöiden myynti on koko ajan ollut vähäistä ja ollut samansuuruisia aina 1990- luvulta alkaen.

Heikintori Tapiolassa

6. Päivittäistavarakaupan keskikoon kehitys v. 1993- 2010

6.1 Päivittäistavarakaupan keskikoon kehitys (my-m2)Espoossa v. 1965 - 2010

Päivittäistavarakauppojen pinta-alatiedot eivät ole kaikilta osin yhtenäiset. Alkuvuosien päivittäistavarakauppojen pinta-alat on muutettu vastaamaan vuodesta 1993 alkaen saatuja myyntineliötietoja (my-m2).

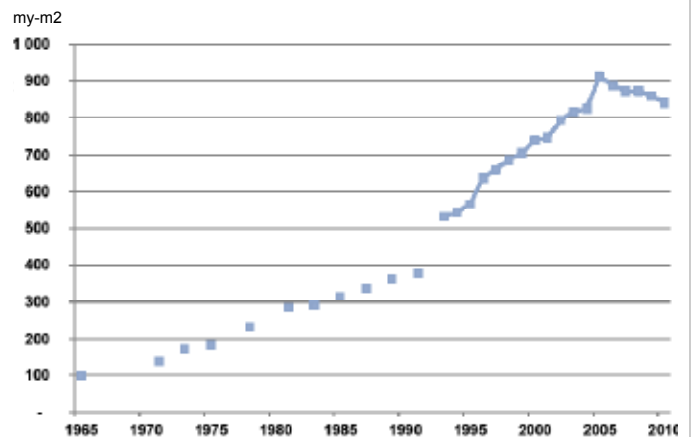
Päivittäistavarakaupan myymälöiden keskikoko (my-m2) on kasvanut voimakkaasti vuodesta 1965 alkaen. Vuonna 1965 päivittäistavaramyymälöiden keskikoko oli vain 100 my-m2 ja suurimmillaan vuonna 2005 lähes 900 my-m2.

Myyntipinta-alan keskikoko kasvoi aina vuoteen 2005 asti, jolloin se kääntyi laskuun. Suurimpana yksittäisenä syynä oli tavaratalo Mini Manin lopettaminen, sillä siellä oli suuri päivittäistavaraosasto.

Päivittäistavarakauppojen keskikoko (my-m2) v. 1965-2010

Vuosi (1.1.)	Pinta-ala (my-m2)
1965	99
1971	139
1975	183
1981	285
1985	315
1991	378
1995	566
2000	740
2005	861
2010	841

Päivittäistavarakaupan keskikoko (my-m2) Espoossa v. 1965-2010)

Lähikauppa Siwa Lintuvaarassa

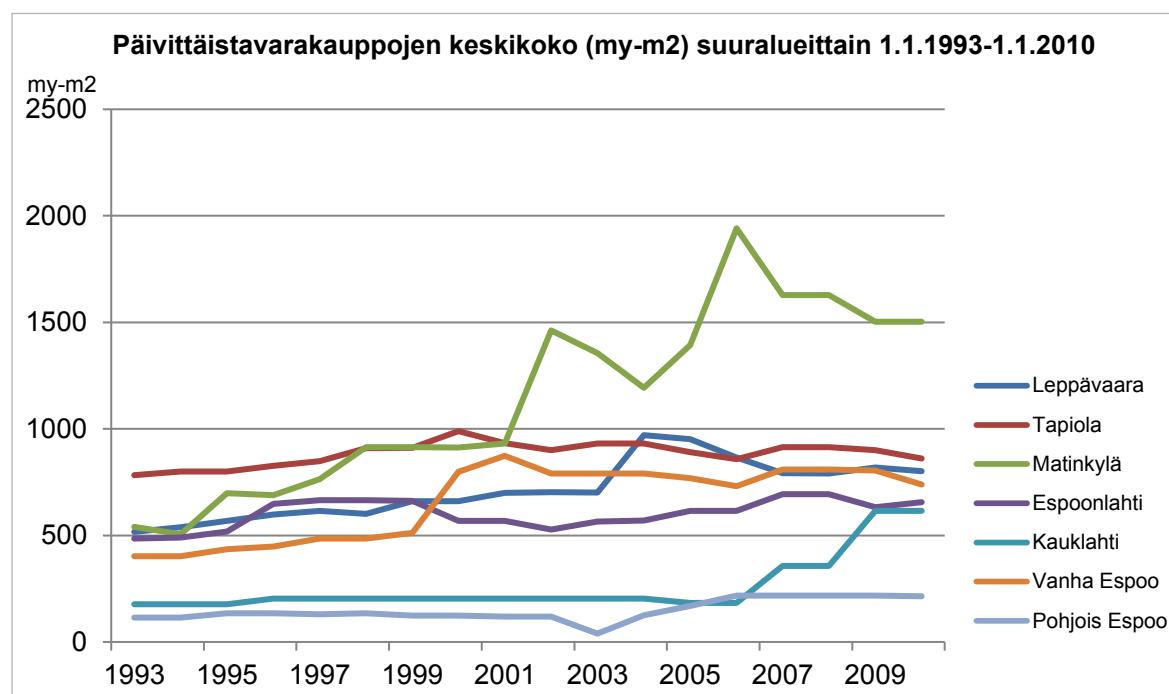
6.2 Päivittäistavarakaupan keskikoon (my-m2) kehitys suuralueittain v.1993-2010

Päivittäistavarakauppojen keskikoko (my-m2) v.1993-2010 suuralueittain

Suuralue	Vuosi				
	1993 my-m2	1995 my-m2	2000 my-m2	2005 my-m2	2010 my-m2
Leppävaara	518	569	661	953	802
Tapiola	784	800	990	891	861
Matinkylä	540	698	912	1393	1503
Espoonlahti	486	519	568	616	656
Kauklahti	177	177	204	184	616
Vanha Espoo	403	436	799	768	739
Pohjois Espoo	114	135	125	169	215
Espoo	533	590	739	861	843

Leppäsilän iso Supermarket Lidl on toiminut vuodesta 2005

Vuoteen 1993 mennessä monella Espoon suuralueella oli moni vanha pienkauppa lopettanut toimintansa. Uusilla avatuilla kaupoilla ei enää ollut kovin suurta vaikutusta kaupan keskikoon kasvuun. Tapiolassa on päivittäistavarakaupan keskikoko pysynyt saman kokoisena koko tarkastelujakson vuodesta 1993 alkaen. Leppävaarassa, Espoonlahdessa ja Vanhassa Espoossa keskikoko on kasvanut jonkin verran. Matinkylässä kauppakeskus Ison Omenan suurten päivittäistavarakauppojen valmistuminen näkyy myös kaupan keskikoon voimakkaana kasvuna. Kauklahdessa oli vuonna 2006 vain kolme päivittäistavarakauppaa ja yhden pienkaupan lopettaminen ja pienen supermarketin avaaminen vaikutti samalla selvästi kaupan keskikoon kasvuun.

Kuitinmäki ostoskeskus ja S-market

7. Aukasmäärä päivittäistavarakauppaa kohden v. 1965 - 2010

Päivittäistavarakaupan toimintaedellytyksissä on tapahtunut suuria muutoksia. Vuonna 1980 julkaistussa Kauppa yhdyskuntasuunnittelussa -julkaisussa on asuntoalueella toimivan lähikaupan toimintaedellytykseksi laskettu 600 - 800 asukasta. Vuonna 1995 väestöpohjan laskettiin olevan jo 500 - 1 500 asukasta. Väestöpohjavaatimus on kasvanut edelleen. Uusilla asuntoalueilla väestöpohjavaatimukset ovat selvästi suuremmat. Uuden perustettavan päivittäistavarakaupan väestöpohjavaatimus on vielä suurempi. Vuonna 2005 asuntoalueelle perustettavan päivittäistavarakaupan laskettiin tarvitsevan n. 3 000 asukkaan väestöpohjan.

Asukkaat päivittäistavarakauppa kohti v. 1965 - 2010

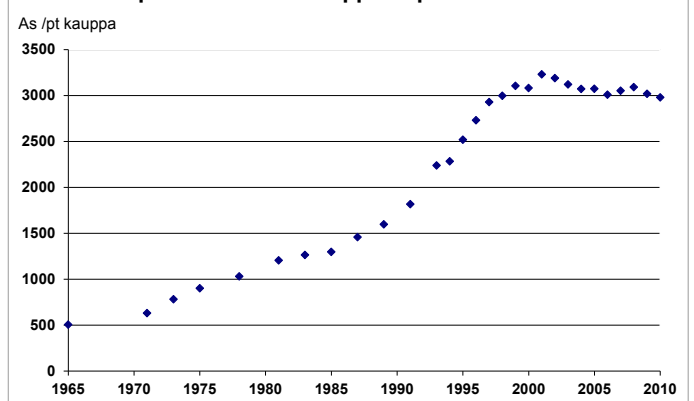
Vuosi	Asukkaat/päivittäistavarakauppa
1965	505
1971	630
1975	901
1981	1 031
1985	1 297
1991	1 817
1995	2 520
2000	3 083
2005	3 074
2010	2 980

Espoossa ja yleensäkin kaupunkialueilla asukkaita päivittäistavarakauppa kohti on selvästi enemmän kuin keskimäärin Suomessa. Vuonna 2000 Suomessa oli 1 200 asukasta päivittäistavarakauppa kohti.

7.1 Aukasmäärä päivittäistavarakauppaa kohden Espoossa

Keskimääräinen aukasmäärän kasvu päivittäistavarakauppa kohden on osa kaupan rakennemuutosta sekä kaupunkirakenteen kehitystä. Espoossa on vuodesta 1965 vuoteen 2010 asukkaiden määrä päivittäistavarakauppa kohden kasvanut kuusinkertaiseksi. Vuonna 1965 asukkaita päivittäistavarakauppa kohden oli 505 asukasta ja vuonna 2010 jo 2 980 asukasta. Suhdeluku kasvoi tasaisesti aina vuoteen 2000 asti, jonka jälkeen se on pysynyt samalla tasolla.

Asukkaat / päivittäistavarakauppa Espoossa 1.1.1965-1.1.2010

Suvelan liikerakennukseen Kirstintiellä avattiin päivittäistavarakauppa v. 1981.

Huoltoaseman yhteydessä toimii Deli pienmyymälä Mikkelässä.

7.2 Asukasmäärän kehitys päivittäistavarakauppaa kohden suuralueittain v. 1965 - 2010

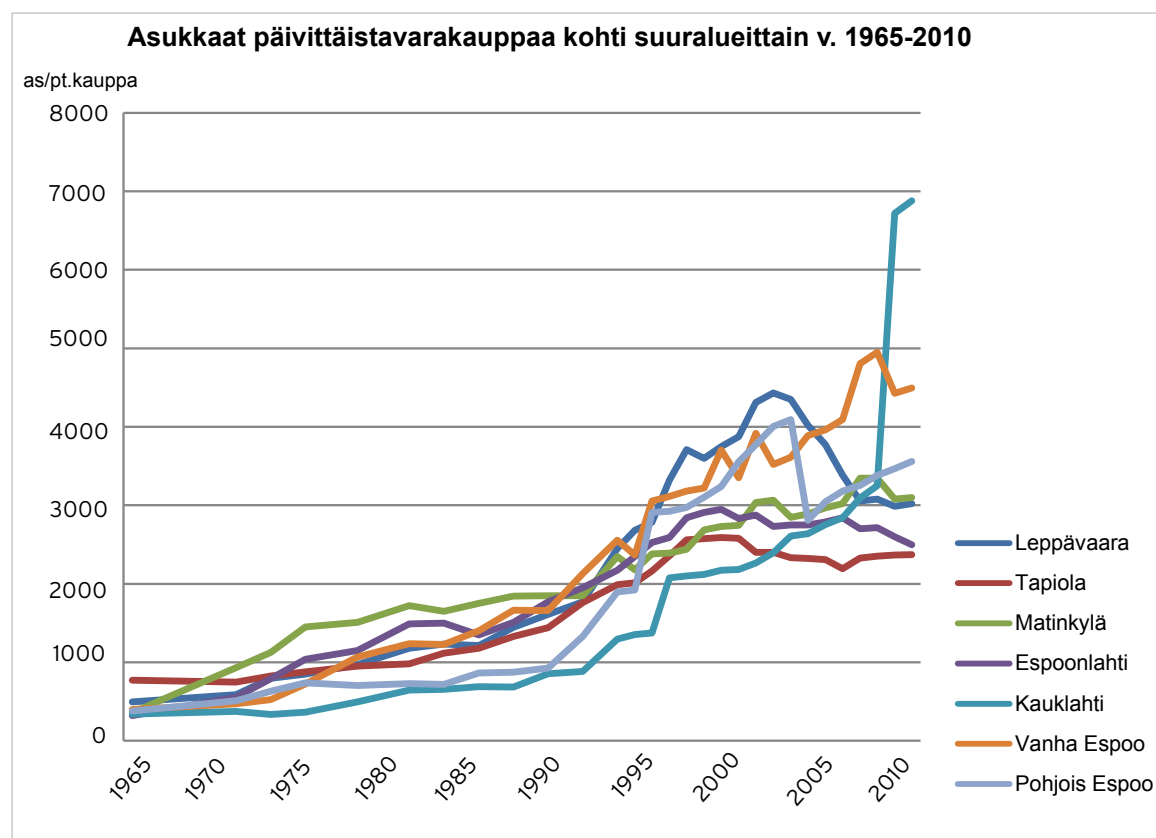
Asukasmäärä päivittäistavarakauppa kohti on vuodesta 1965 kasvanut ja moninkertaistunut jokaisella suuralueella. Samalla suuralueiden väliset erot ovat kasvaneet. Vuonna 1965 Tapiolassa oli lähes 800 asukasta jokaista päivittäistavarakauppaa kohti ja kaikilla muilla suuralueilla alle 500 asukasta. Päivittäistavarakauppojen lukumäärän vähenemisen myötä suhdeluku on kasvanut koko ajan. Vuonna 2005 jo kaikilla suuralueilla oli päivittäistavarakauppaa kohti yli 2 000 asukasta. Kauklahten suuralueen suuri muutos v. 2010 johtui siitä, että silloin suuralueella toimi enää vain yksi päivittäistavarakauppa. Vastaavasti Leppävaaran suuralueen suhdeluvun voimakas muutos kertoo siitä, että Leppävaarassa on avattu uusia päivittäistavarakauppoja.

S-Market Kivenlahdentie Espoonlahdessa

Asukkaat päivittäistavarakauppaa kohti suuralueittain v. 1965 - 2010

	Vuosi 1965	1975	1985	1995	2005	2010
Leppävaara	495	850	1211	2782	3771	3018
Tapiola	773	879	1179	2161	2309	2369
Matinkylä	359	1451	1752	2382	2967	3098
Espoonlahti	323	1036	1350	2524	2787	2499
Kauklahti	340	362	689	1374	2753	6880
Vanha Espoo	399	721	1403	3055	3962	3994
Pohjois Espoo	379	737	865	2910	3044	3560
ESPOO	505	901	1297	2520	3074	2980

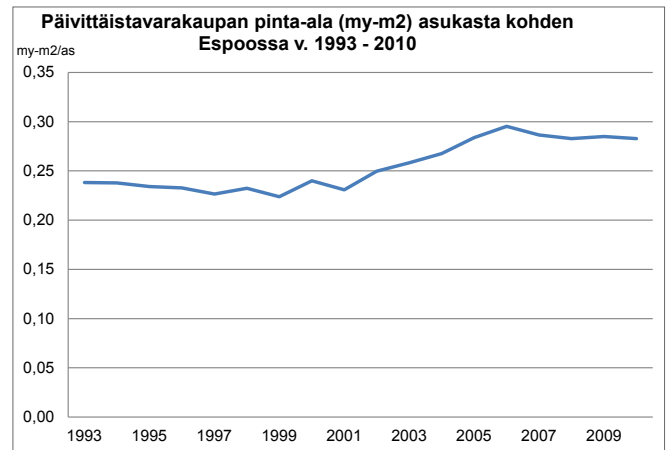

8. Päivittäistavarakaupan pinta-ala (my-m2) asukasta kohti

8.1 Päivittäistavarakaupan pinta-ala asukasta kohti (my-m2/asukas) Espoossa v. 1965- 2010

Päivittäistavarakaupan pinta-ala asukasta kohti (my-m2/asukas) v.1993 - 2010

Vuosi	My-m2/ asukas
1993	0,24
1995	0,23
2000	0,24
2005	0,28
2010	0,28

Päivittäistavarakaupan pinta-alaa asukasta kohti (my-m2/asukas) on ollut koko tarkastelujakson lähes saman verran. Vaikka päivittäistavarakauppojen pinta-ala kasvoi nopeasti, niin myös väestön määrä kasvoi nopeasti, ja suhdeluku pysyi samalla tasolla. Pinta-alaltaan suurten hypermarkettien rakentuminen 2000- luvulla, kasvatti samalla pinta-alaa asukasta kohden. Vuonna 1999 Espoossa oli päivittäistavarakaupan pinta-alaa asukasta kohden hieman vähemmän kuin keskimäärin suurimmissa suomalaisissa kaupungeissa.

Huoltoaseman yhteydessä toimiva pieni valintamyymälä Viherlaaksossa.

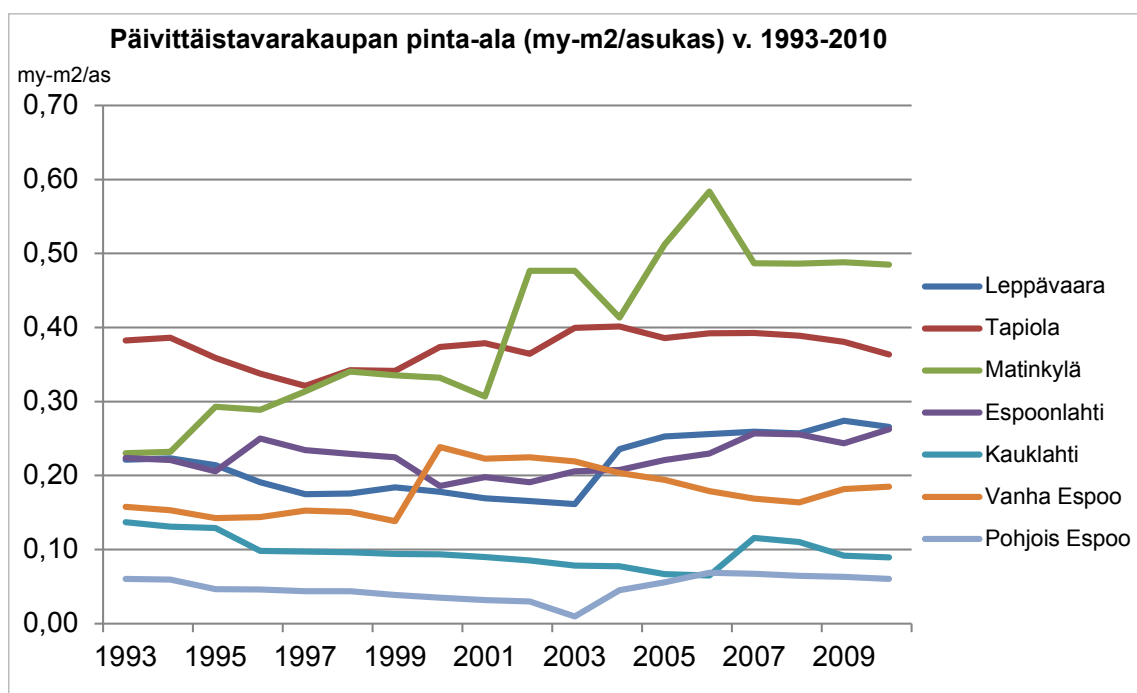

Lähikauppa Tarmo on Pohjois-Espoossa Rinnekodin hoitolaitoksen yhteydessä

8.2 Päivittäistavarakaupan pinta-ala asukasta kohti (my-m2/asukas) suuralueittain v. 1993-2010

Päivittäistavarakaupan pinta-ala (my-m2/ asukas) v. 1993-2010

Vuosi	Suuralue Leppävaara my-m2/as	Tapiola my-m2/as	Matinkylä my-m2/as	Espoonlahti my-m2/as	Kauklahti my-m2/as	Vanha Espoo my-m2/as	Pohjois Espoo my-m2/as	Espoo my-m2/as
1993	0,22	0,38	0,23	0,22	0,14	0,16	0,06	0,24
1995	0,21	0,36	0,29	0,21	0,13	0,14	0,05	0,23
2000	0,18	0,37	0,33	0,00	0,09	0,24	0,04	0,24
2005	0,25	0,39	0,51	0,22	0,07	0,19	0,06	0,28
2010	0,27	0,36	0,49	0,26	0,09	0,19	0,06	0,28

Lähipalvelukeskus Oravannahkatori valmistui 1960-luvun alussa.
Päivittäistavarakauppa lopetti v. 1995

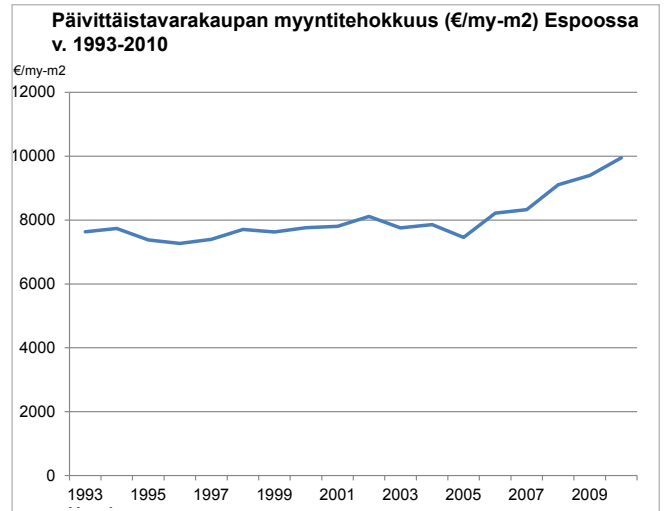
Tapiolassa on sen rakentumisesta aina 1960-luvulta lähtien ollut hyvä kaupallisten palvelujen tarjonta sekä päivittäistavarakaupassa että muussa vähittäiskaupassa. Päivittäistavarakaupan pinta-alaa on ollut asukasta kohden runsaasti. Vastaavasti Kauklahden ja Pohjois Espoon suuralueilla on ollut vähän päivittäistavarakauppoja ja ne ovat lisäksi olleet pieniä myymälöitä. Päivittäistavarakaupan pinta-alaa asukasta kohden on ollut vähän. Kauppakeskus Iso Omenan rakentuminen lisäsi Matinkylän suuralueen päivittäistavarakaupan pinta-alaa runsaasti.

9. Päivittäistavarakaupan myyntitehokkuus (€/my-m2) Espoossa v. 1993 - 2010

Myyntitehokkuutta laskettaessa mukana ovat koko vuoden toiminnassa olleet päivittäistavarakaupat. Pinta-alaksi on laskettu päivittäistavarakaupan, tavaratalon tms. päivittäistavarakaupan myyntialaksi (my-m2) laskettu pinta-ala.

Päivittäistavarakaupan myyntitehokkuus on pysynyt melko vakaana vuodesta 1993 alkaen aina vuoteen 2005 asti, vaihdellen välillä 7 600 - 8 300 €/my-m2. Vuodesta 2006 alkaen myyntitehokkuus on tasaisesti noussut ja oli vuonna 2010 jo 10 000 €/my-m2. Myyntitehokkuus vaihtelee suuresti kaupan sijainnin ja myymälätyypin mukaan.

Keskimäärin uudet kaupat ovat myyntitehokkuudeltaan vanhoja tehokkaampia. Moni vanha 1970- tai 1980- luvulla avattu kauppa ei enää pysty tilojen puolesta toimimaan tehokkaasti uusien vaatimusten mukaisten kauppojen kanssa. Pienissä kaupoissa tuotevalikoimat ja lajikkeet ovat myös pienemmät kuin suurissa kaupoissa. Vähäkatteiset ja hitaasti kiertävät tuotteet vaikuttavat etenkin pienten kauppojen myyntitehokkuuteen.

Päivittäistavarakauppojen myyntitehokkuus* (€/mym2) Espoossa v. 1993-2003

Vuosi	Myyntitehokkuus €/mym2
1993	7635
1995	7380
2000	7763
2005	7459
2010	9948

Kauppakeskus Galleria Leppävaarassa on avattu v. 1986

Kauklahden asemalla toimii R- kioski

Kuva Anssi Krooks

9.1 Päivittäistavarakaupan myyntitehokkuus (€/my-m2) suuralueittain v. 1993 - 2010.

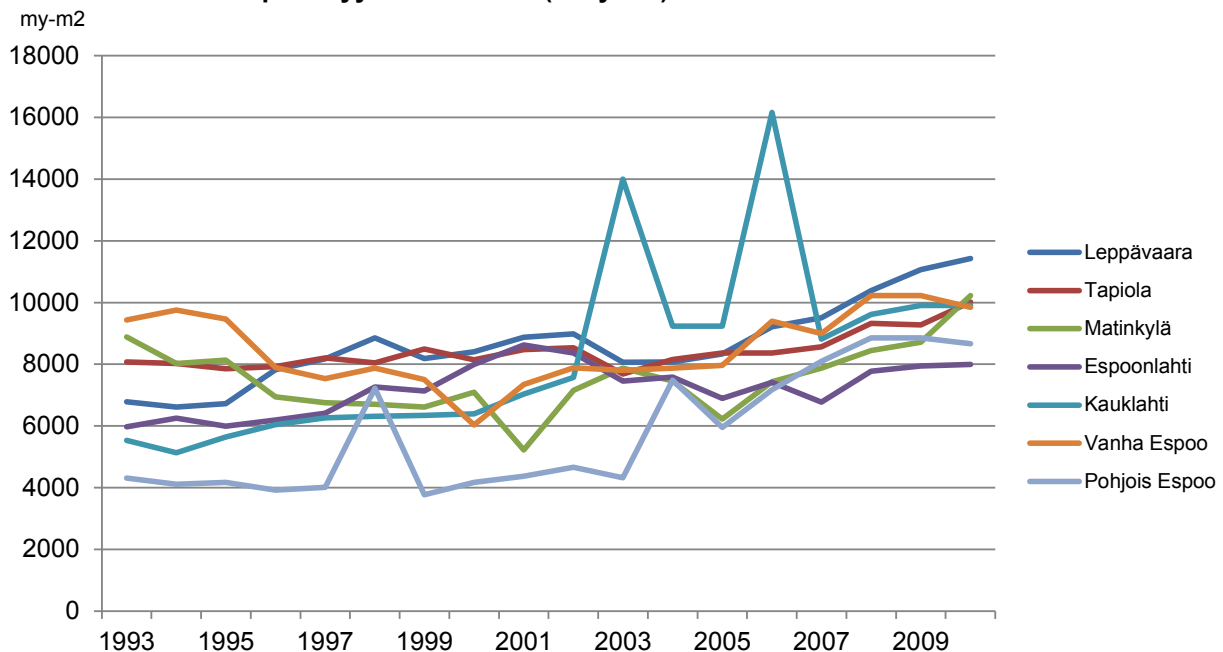
Suuralueittain päivittäistavarakauppojen myyntitehokkuus eri vuosina vaihtelee melko paljon. Suunta kaikilla suuralueilla on kuitenkin ollut myyntitehokkuuden kasvu. Kauklahdessa ja Pohjois-Espoossa myyntitehokkuuden vaihtelut ovat olleet suuria johtuen siitä, että kauppiaita on ollut vähän ja jo yhden kaupan poistuma on vaikuttanut merkittävästi laskettuun tehokkuuslukuun. Vuodesta 1993 suuralueitten välinen myyntitehokkuuden ero on pienentynyt.

Päivittäistavarakauppojen myyntitehokkuus* (€/my-m2) suuralueittain v. 1993-2003

Suuralue	V. 1993 €/my-m2	V. 1995 €/my-m2	V. 2000 €/my-m2	V. 2005 €/my-m2	V. 2010 €/my-m2
Leppävaara	6788	6724	8408	8335	11431
Tapiola	8070	7859	8142	8362	10016
Matinkylä	8888	8139	7093	6222	10227
Espoonlahti	5969	5994	7997	6891	7993
Kauklahti	5532	5645	6389	9239	9903
Vanha-Espoo	9433	9463	6033	7963	9847
Pohjois-Espoo	4315	4174	4171	5954	8669
Espoo	7635	7380	7763	7459	9948

* myyntiteho koko vuoden aikana toimineiden myymälöiden mukaan

Päivittäistavarakaupan myyntitehokkuus (€/my-m2) suuralueittain v. 1993-2010

9.2 Päivittäistavarakaupan myyntitehokkuus (€/my-m2) myymälätyypin mukaan v. 1993 - 2010

Päivittäistavarakauppojen myyntitehokkuus on kaikissa myymälätyypeissä kasvanut vuodesta 1993. Yksittäisissä kaupoissa myymälätyypin sisällä myyntiteho vaihtelee paljon. Kun uuden päivittäistavarakaupan toiminta on päässyt täyteen vauhtiin, sen myyntiteho on usein vanhaa kauan toiminnassa ollutta myymälää tehokkaampaa.

Muutamit suuret poikkeamat päivittäistavarakaupan myyntitehokkuuden keskimääräisessä kehityksessä johtuvat todennäköisesti siitä, kuinka myynti tai myyntipinta-ala on kirjattu kaupan sisällä. Tavaratalokaupan myyntitehokkuuden suuri kasvu vuosina 2001- 2005 sekä vuonna 2010 johtunee siitä, että vaikka euromääräinen myynti oli tavaratalojen päivittäistavaraosastoilla samaa suuruusluokkaa, niiden päivittäistavaroiden myynti-pinta-ala on kirjattu erilailla. Samoin hypermarkettien suuressa myyntitehok-

kuuden vaihtelussa on osasyynä se, kuinka päivittäistavarakaupan sekä muun vähittäiskaupan tilajakauma on hypermarketin sisällä kirjattu.

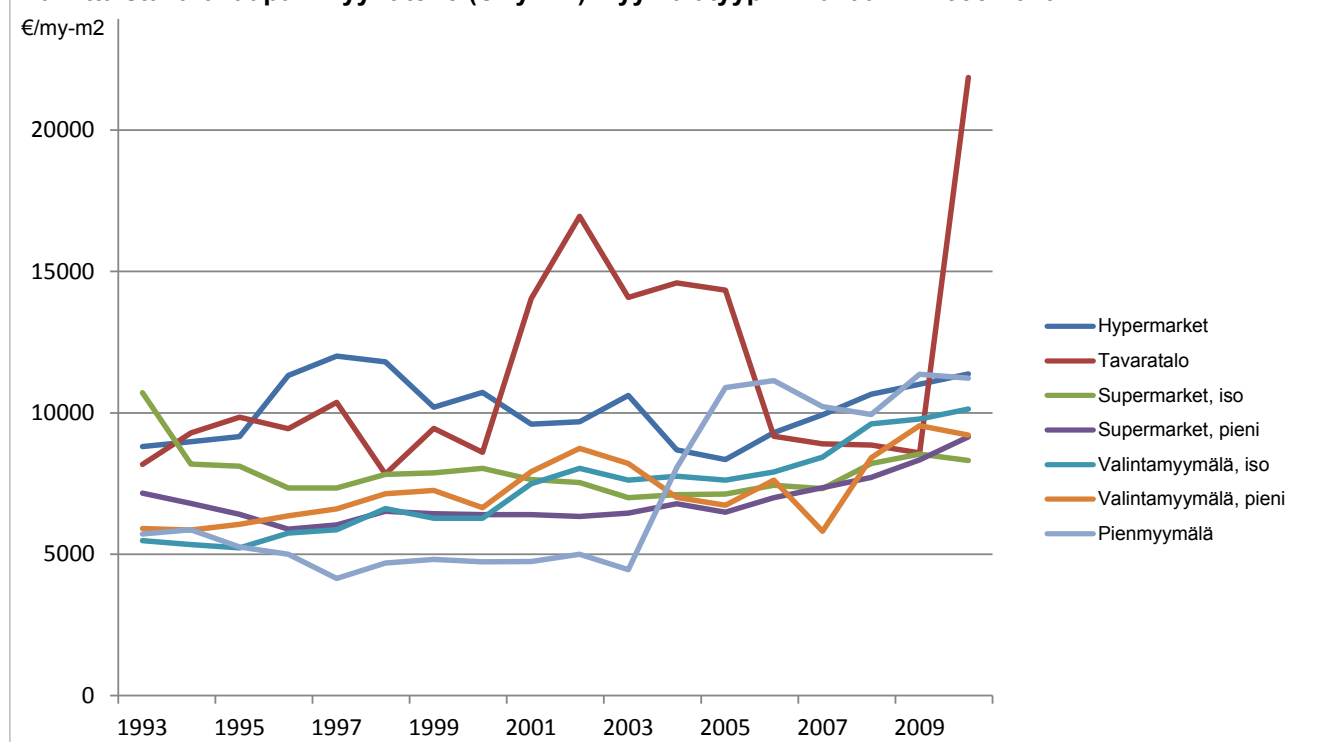
Pienten valintamyymälöiden myyntiteho kasvoi aina vuoteen 2002 asti. Sen jälkeen osassa pienissä valintamyymälöissä myynti kääntyi laskuun ja myyntiteho laski. Osa pienistä valintamyymälöistä lopetti vuosien kuluessa toimintansa. Vuodesta 2008 asuntoalueille avattujen uusien tehokkaiden pienten valintamyymälöiden toiminta näkyy samalla pienten valintamyymälöiden myyntitehokkuuden kasvuna.

Pienmyymälöiden myyntiteho oli aina vuoteen 2003 alle 5 000 €/my-m2 ja samalla Espoon matalin. Huoltoasemien yhteyteen avatut pienmyymälät myyvät liiketilaansa nähden paljon päivittäistavaroita ja se näkyy pienmyymälöiden kasvaneena myyntitehokkuutena vuodesta 2004 alkaen. Osasyynä huoltoasemien suureen myyntitehokkuuteen voi myös olla se, kuinka huoltoaseman sisällä tilat on kirjattu.

Päivittäistavarakauppojen myyntiteho (€/my-m2) myymälätyypin mukaan v. 1993 - 2010

Myymälätyyppi	Vuosi				
	1993 €/ my-m2	1995 €/ my-m2	2000 €/ my-m2	2005 €/ my-m2	2010 €/ my-m2
Hypermarket	8810	9158	10722	8349	11376
Tavaratalo	8180	9850	8605	14343	21860
Supermarket, iso	10713	8113	8038	7124	8318
Supermarket, pieni	7115	6407	6403	6488	9146
Valintamyymälä, iso	5483	5221	6276	7620	10130
Valintamyymälä, pieni	5910	6058	6644	6731	9212
Pienmyymälä	5717	5256	4730	10891	11224
Yhteensä	7635	7380	7763	7459	9948

Päivittäistavarakaupan myyntiteho (€/my-m2) myymälätyypin mukaan v. 1993-2010

10. Päivittäistavarakaupan kulutus ja ostovoiman siirtymä v. 1993 - 2010

Tilastokeskuksen kulutustutkimuksissa on tilastoitu kotitalouksien kulutusmenoja kotitaloutta kohti määrävuosina vuodesta 1985 alkaen. Kulutustutkimusten yhtenä osa-alueena on päivittäistavarakaupan kulutuksen kehitys. Samoin Tilastokeskuksessa on tilastoitu kotitalouksien keskimääräiseen muutosta eri vuosina, ja näin voidaan laskea myös päivittäistavaroiden keskimääräinen kulutus asukasta kohti (€/asukas). Kulutusmenojen tilastollisena aluejakona saadaan pääkaupunkiseutu omana alueenaan.

Vuosien 1995, 1998, 2001 ja 2006 kulutusluku on saatu kyseisten vuosien kulutustutkimusten mukaan. Muut välivuodet on laskettu 2 %:n vuosimuutoksen mukaan.

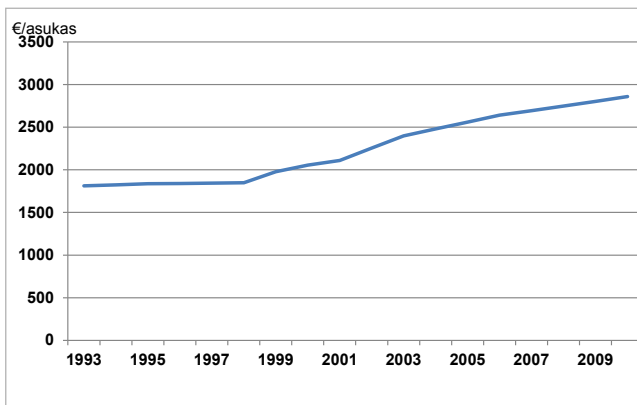
Vuosina 1993 - 1998 päivittäistavaroiden kulutus asukasta kohti oli vakaata. Vuodesta 1998 alkaen alkoi tasainen vuosittainen kasvu, joka on jatkunut aina vuoteen 2010 asti. Vuosituhannen vaihteen aikainen taantuma ei ole myöskään vaikuttanut kulutuksen kasvuun. Muutosta päivittäistavarakaupan ostoksissa tapahtui osittain siten, että siirryttiin halvempiin tuotteisiin.

Kaikista kulutusmenoista yhä pienempi osuus käytetään elintarvikkeisiin. Vuonna 1980 elintarvikkeiden, juomien ja aterioiden osuus väestön kulutusmenoista oli 28 %, ja vuonna 1998 se oli 19 %.

Päivittäistavaroiden kulutus (€/asukas/vuosi) Espoossa v. 1993 - 2010

Vuosi	Kulutus €/asukas/vuosi
1993	1811
1995	1836
2000	2056
2005	2560
2010	2858

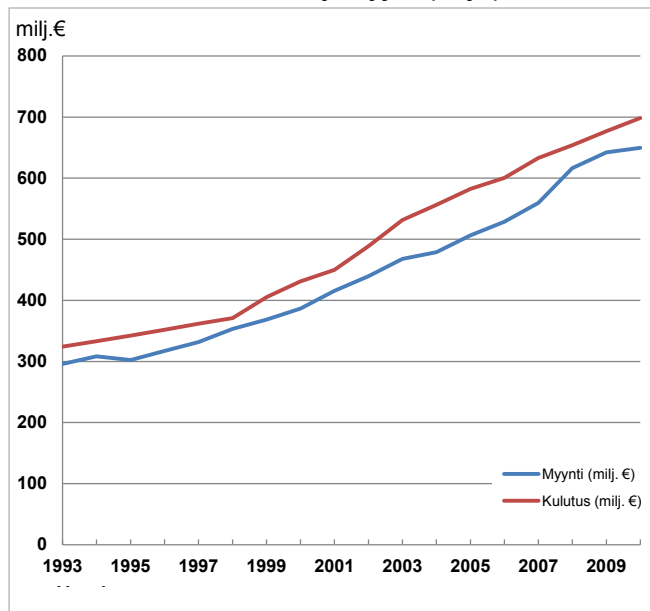
Päivittäistavaroiden ostovoima (€/asukas/vuosi) Espoossa v. 1993-2010

10.1. Päivittäistavarakaupan kulutus milj.€ Espoossa v. 1993 - 2010

Päivittäistavaroiden kulutuksen sekä väestönkasvun seurauksena on ostovoima Espoossa kasvanut nopeasti. Vuodesta 1993 Espoon ostovoima on yli kaksinkertaistunut 300 miljoonasta eurosta 700 miljoonaan euroon vuonna 2010.

Päivittäistavaroiden kulutus ja myynti (milj.€) v. 1993-2010

Päivittäistavarakaupan kulutus ja myynti (milj. €) Espoossa v. 1993 - 2010

Vuosi	Kulutus milj. €	Myynti milj.€
1993	324,3	296,0
1995	342,4	302,5
2000	431,1	381,2
2005	582,3	505,9
2010	698,3	649,5

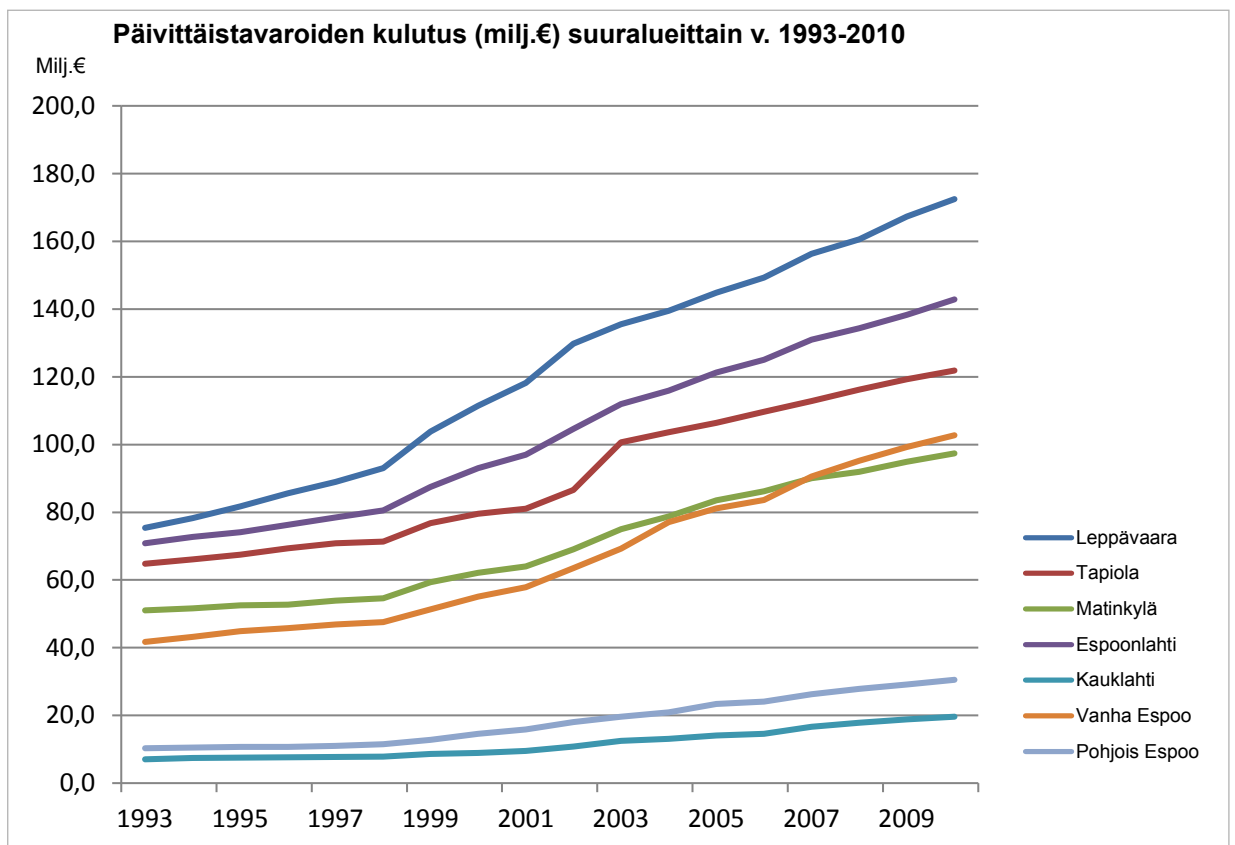
Karakallion ostoskeskus valmistui v. 1967

10.2 Päivittäistavarakaupan kulutus milj.€ suuralueittain Espoossa v. 1993 - 2010

Espoon väestö on kasvanut kaikilla suuralueilla. Vuodesta 1993 väestön kasvu on ollut yli 60 000 asukasta. Suuralueilla, joissa väestönkasvu on ollut nopeata, on vastaavasti suuralueen ostovoima kasvanut nopeasti.

Päivittäistavarakaupan kulutus suuralueittain (milj.€) v., 1993 - 2010

Suuralue	1993	Vuosi 1995	2000	2005	2010
Leppävaara	75,4	81,7	111,4	144,8	172,5
Tapiola	64,8	67,5	79,6	106,4	121,9
Matinkylä	51,0	52,5	62,1	83,5	97,4
Espoonlahti	70,9	74,1	93,1	121,3	142,8
Kauklahti	7,0	7,6	9,0	14,1	19,7
Vanha-Espoo	41,7	44,9	55,1	81,1	102,7
Pohjois-Espoo	10,3	10,7	14,6	23,4	30,5
Espoo	324,3	342,4	431,1	582,3	698,3

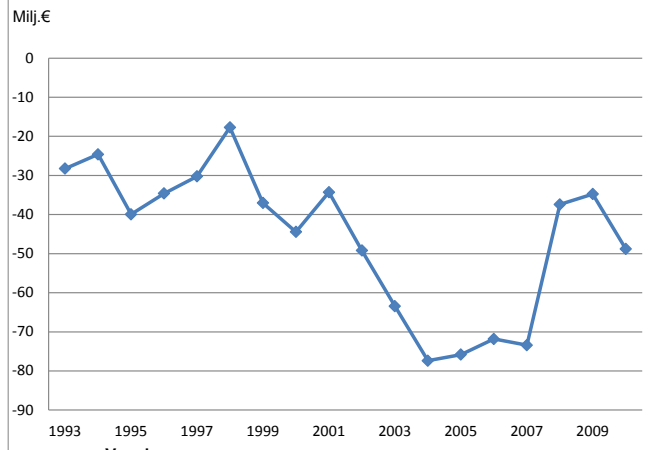
Haukilahden ostoskeskus ja S-Market

10.3. Päivittäistavarakaupan ostovoiman siirtymä (milj.€) Espoossa v. 1993- 2010

Ostovoiman siirtymä on positiivinen, kun alueen päivittäistavarakaupan myynti on suurempi kuin alueen kulutus.

Espoosta siirtyy ostovoimaa muihin kuntiin. Espoon päivittäistavarakauppojen myynti on kasvanut koko ajan, mutta samalla väestönkasvu ja sen seurauksena myös espoolaisten päivittäistavaroihin käyttämä rahamäärä on kasvanut. Vuonna 2010 Espoosta virtasi ostovoimaa ulos muihin kuntiin 48,8 milj. €, joka vastaa 3-4:n ison supermarketin tai jopa yhden hypermarketin päivittäistavaroiden vuoden myyntiä.

Ostovoiman siirtymä (milj.€) Espoossa v. 1993-2010

Päivittäistavarakaupan ostovoiman (milj. €) siirtymä Espoossa v. 1993 -2010

Vuosi	Ostovoiman siirtymä milj.€
1993	-28,3
1995	-40,0
2000	-44,4
2005	-75,8
2010	-48,8

Niittytori Niittymaa

10.4. Päivittäistavarakaupan ostovoiman siirtymä (milj.€) suuralueittain v.1993 - 2010

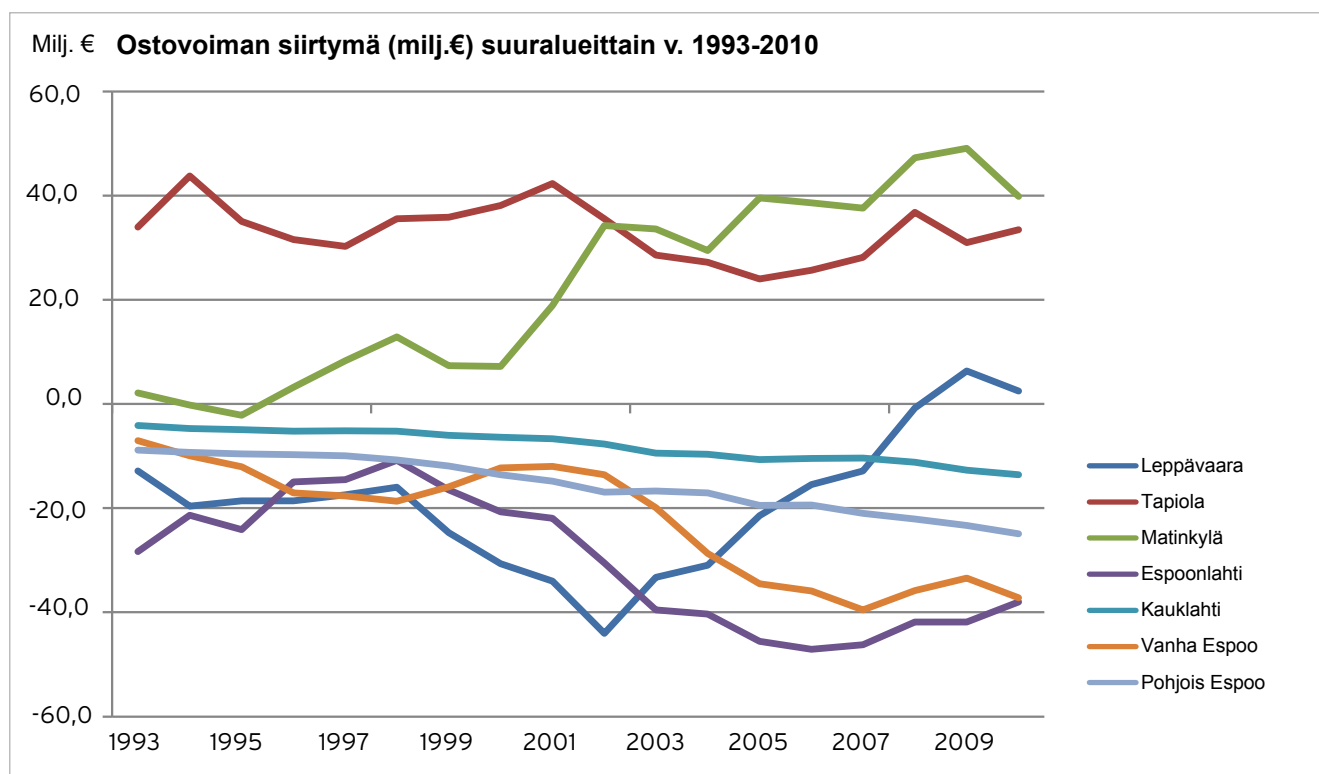
Ostovoiman siirtymä (milj.€) Espoossa suuralueittain v. 1993-2010

Suuralue	Ostovoiman siirtymä (milj €)				
	1993	1995	2000	2005	2010
Leppävaara	-12,8	-18,6	-30,7	-21,4	2,5
Tapiola	33,9	35,0	38,1	24,0	33,4
Matinkylä	2,2	-2,2	7,2	39,6	39,8
Espoonlahti	-28,3	-24,1	-20,7	-45,6	-38,0
Kauklahti	-4,1	-4,9	-6,4	-10,7	-13,6
Vanha Espoo	-7,1	-12,1	-12,3	-34,5	-37,2
Pohjois Espoo	-8,8	-9,6	-13,6	-19,5	-24,9
Yhteensä	-28,3	-40,0	-44,4	-75,8	-48,8

Iso Omena Matinkylä

Kuva Anssi Krooks

Tapiolassa päivittäistavarakaupan ostovoiman siirtymä on ollut koko tarkastelujakson positiivinen. Tapiolan suuralueet päivittäistavarakaupat ovat myyneet joka vuosi n. 40 miljoonaa euroa enemmän kuin suuralueen asukkaat itse ostavat päivittäistavaroita. Matinkylässä on samoin ostovoiman siirtymä ollut positiivinen ja Ison Omenan valmistumisen jälkeen ostovoiman siirtymä kasvoi lähes 40 miljoonaan euroon. Leppävaaran suuralueella on väestönkasvu ollut nopeata. Vaikka päivittäistavarakauppaa on ollut runsaasti, ei se kuitenkaan ole riittänyt alueen omien asukkaiden tarpeisiin, vaan osa asukkaista on hakenut

päivittäistavarat muualta kuin omalta suuralueeltaan. Vuonna 2002 Leppävaarasta siirtyi ostovoimaa pois 30 miljoonaa euroa. Kauppakeskus Sellon rakentamisen myötä päivittäistavarakaupan määrä kasvoi runsaasti ja nykyään Leppävaaran suuralueen päivittäistavarakauppojen tarjonta riittää koko alueen väestölle. Vanhan Espoon ja Espoonlahden vireillä olevat päivittäistavarakaupan hankkeet kasvattavat valmistuttuaan kaupan tarjontaa. Nyt molemmilta suuralueilta virtaa päivittäistavarakaupan ostovoimaa muualle lähes 40 miljoonaa euroa vuodessa.

11. Väestö päivittäistavarakauppojen vaikutusalueella v. 1965 - 2010

11.1 Väestö päivittäistavarakaupan vaikutusalueella koko Espoossa

Vuonna 1974 julkaistun "Kauppa yhdyskuntasuunnittelussa" ohjekirjan mukaan asuntoalueen palvelujen yhtenä suunnittelun lähtökohtana on, että kaikilla asukkailla on päivittäin saatavat välttämättömät palvelut kohtuullisella jalankulkuetäisyydellä saavutettavissa. Hyvänä palvelutason mittarina pidettiin 400 metrin jalankulkuetäisyyttä kerrostaloalueella ja 800 metrin jalankulkuetäisyyttä pientaloalueella. Sekä kaupan että asukkaiden vaatimukset kaupan sijainnista ja saavutettavuudesta ovat muuttuneet, mutta edelleen yhtenä hyvän palvelutason mittarina voidaan pitää päivittäistavarakaupan läheisyyttä ja hyvää saavutettavuutta.

Espoon väestö on yli kolminkertaistunut vuodesta 1965. Samalla kun väestön absoluuttinen määrä on lähes kolminkertaistunut on väestön suhteellinen osuus 800 metrin jalankulkuetäisyydellä laskenut vuodesta 1965. Vuonna 1965 oli 800 metrin jalankulkuetäisyydellä 58 000 ja vuonna 2010 yhteensä 160 000 asukasta. Vastaavasti 400 metrin jalankulkuetäisyydellä oli vuonna 1965 Espoon väestöstä 55 % ja vuonna 2010 yhteensä 32 %.

Väestön suhteellinen osuus (%) kasvoi sekä 400 metrin että 800 metrin vaikutusalueella Espoossa vuodesta 1965 vuoteen 1977 asti. Ajanjakso oli Espoossa voimakasta aluerakentamisen aikaa, ja moni kerrostalolähiö valmistui. Päivittäistavarakauppojen kokonaismäärä väheni Espoossa, mutta uusia kauppia avattiin asukasvaltaisiin kerrostalolähiöihin ja asukkailla oli siten päivittäistavarakaupat lähellä asuinpaikkaa. Vuoden 1997 paikkeilla 800 metrin jalankulkuetäisyydellä oleva väestön suhteellinen osuus lähimmästä päivittäistavarakaupasta on pysynyt samansuuruisena, olleen n. 64 %. Osaltaan siihen on vaikuttanut se, että asuntorakentaminen Espoossa on ollut lisääntyvästi asuntoalueiden täydennysrakentamista, jolloin uudet asukkaat ovat olleet suhteellisen lähellä toimivaa päivittäistavarakauppaa. Vaikka asuntoalueiden keskellä olevissa ostoskeskuksissa on päivittäistavarakauppoja, niin asuntoalueiden laiduille liikenteellisesti hyvin rakennetut uudet kaupat ovat olleet myös asuntoalueen asukkaiden saavutettavissa.

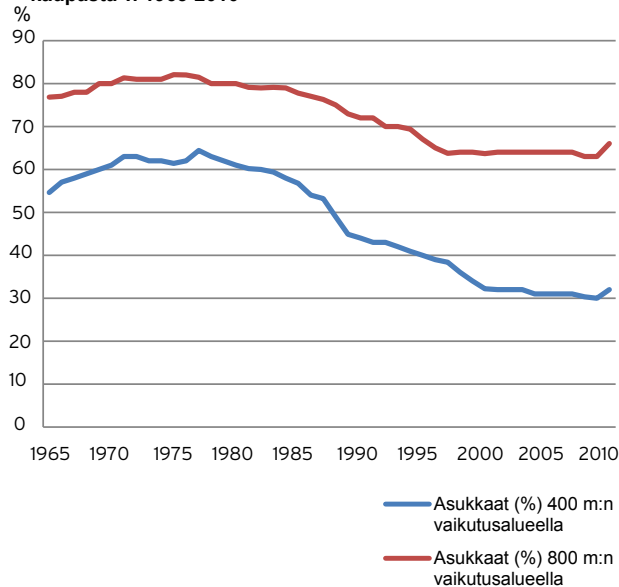
Tapiolan keskustassa oleva Tapiointori on avattu 1960-luvulla.

Väestö päivittäistavarakaupan *vaikutusalueella Espoossa

Vuosi	Väestö vaikutusalueella 400 m asukasta		800 m asukasta	
		%		%
1965	41063	55	57817	77
1971	62160	63	80164	81
1975	71877	61	96059	82
1977	79916	64	101046	81
1981	82938	60	108940	79
1983	86408	59	115120	79
1985	86900	57	119037	78
1987	85300	53	122300	76
1989	75275	45	122321	73
1994	74800	41	126800	69
1997	74407	38	123708	64
2000	66555	32	131589	64
2008	72218	30	149186	63
2010	77287	32	159937	65

*jalankulkuetäisyydellä

Asukkaat (%) 400 ja 800 m:n vaikutusalueella päivittäistavarakaupasta v. 1965-2010

11.2. Väestö 800 metrin vaikutusalueella päivittäistavarakaupasta suuralueittain v. 1965 - 2010

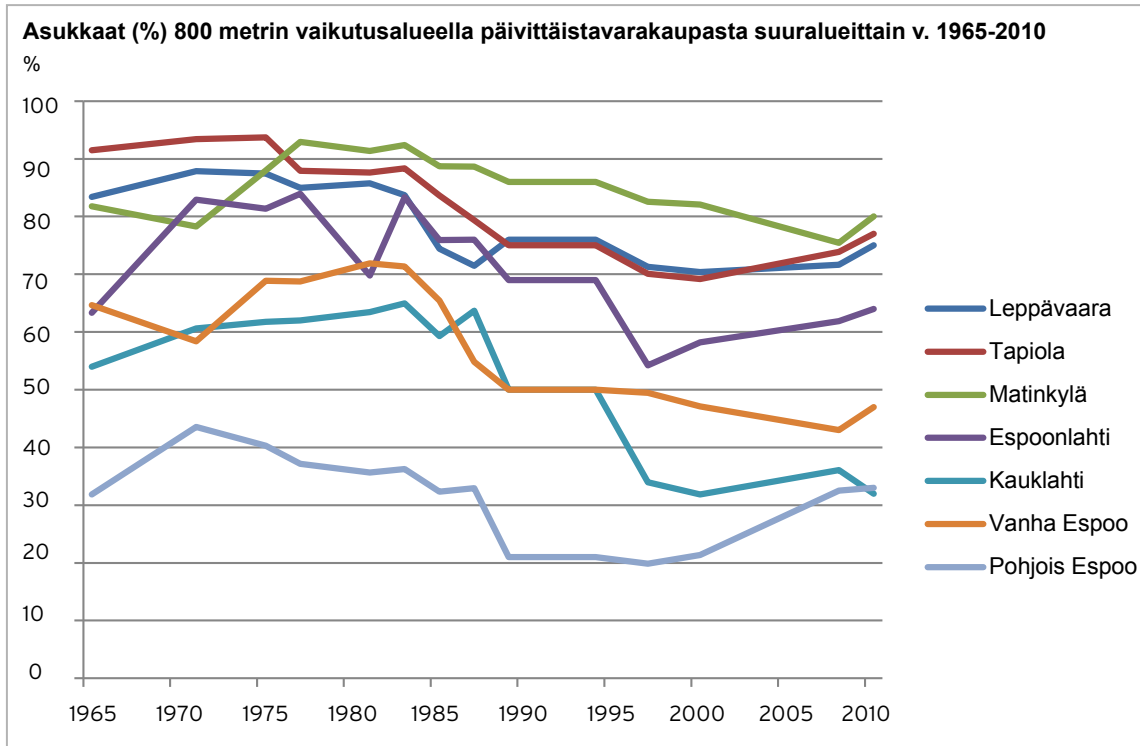
Vuonna 1965 Espoossa oli laajalle moniin taajamiin muodostunutta pientaloasutusta. Varsinkin Leppävaarassa, Tapiolassa ja Matinkylässä näiden alueiden yhteydessä oli myös pieniä päivittäistavarakauppoja, ja näillä suuralueilla jopa 80 %:lla väestöstä oli alle 800 metrin matka lähimpään kauppaan. Myös Espoonlahdessa, Kauklahdessa ja Vanhassa Espoossa oli laajalle levinnyttä pientaloasutusta. Ne ovat pinta-alaltaan laajoja suuralueita, ja vaikka päivittäistavarakauppoja oli paljon, niin näillä suuralueilla oli 800 metrin vaikutusalueella 50 - 65 % väestöstä. Pohjois Espoon suuralue on pinta-alaltaan suuri ja haja-asutus oli laajimmalle levittäytynyttä sekä päivittäistavarakauppoja vähän. Vain joka kolmas suuralueella asuvasta oli alle 800 metrin päässä lähimmästä päivittäistavarakaupasta.

Espoonlahden suuralueella Kivenlahden ja Soukan asuntoalueet rakentuivat tiiviinä kerrostaloalueina 1960- luvun lopulla ja 1970- luvun alkupuolella. Asuntoalueille tuli myös päivittäistavarakauppoja ja asukkailla oli palvelut lähellä. Asukkaista yli 80 % sai päivittäistavaransa alle 800 metrin päässä olevasta kaupasta.

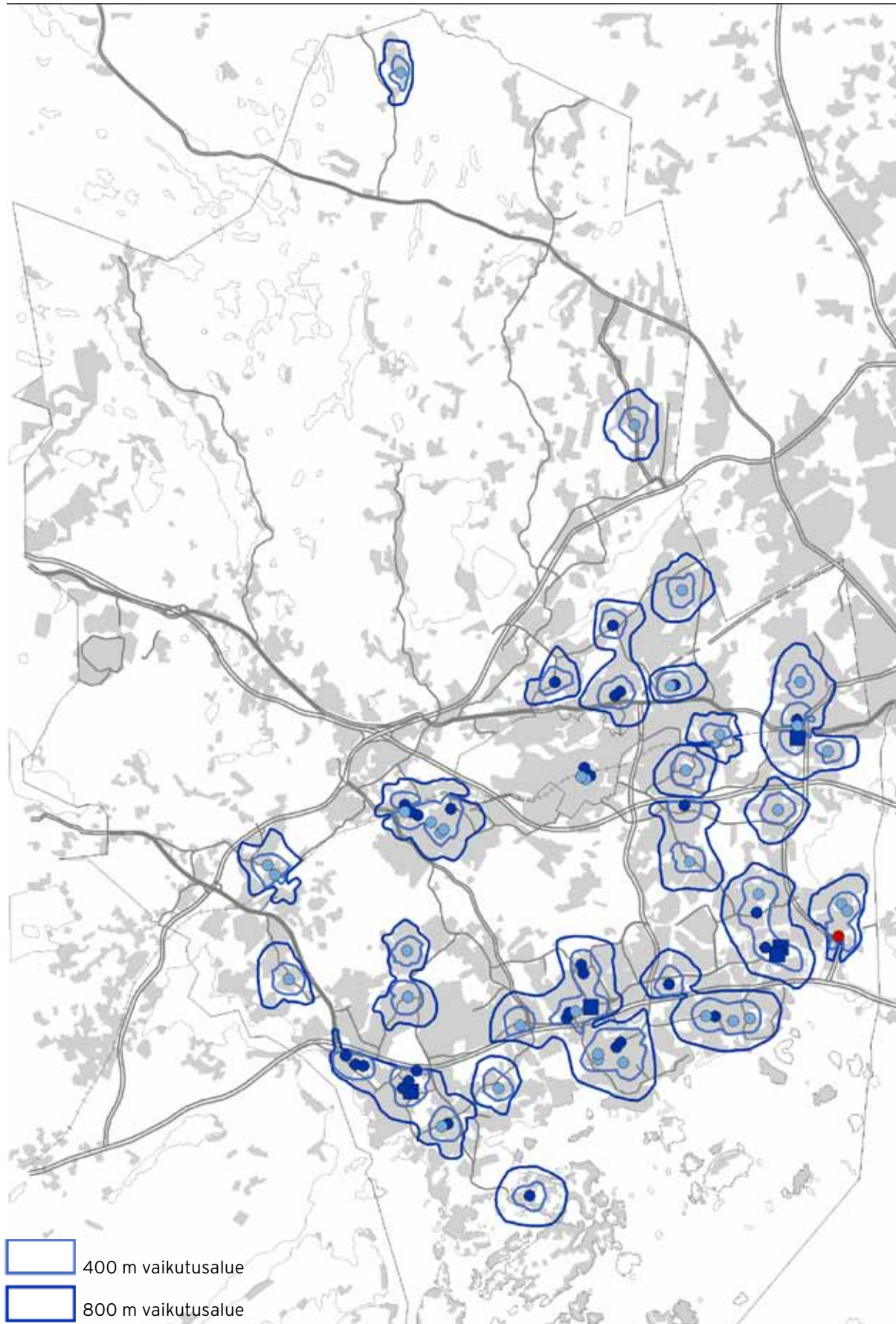
2000- luvulla Espoossa asuntorakentaminen on ollut monella alueella täydennysrakentamista, ja samalla uudet asukkaat ovat tulleet yhä lähemmäs olemassa olevia päivittäistavarakauppoja.

K- Supermarket Lansapuro avattiin v. 2010

Päivittäistavarakaupat Espoossa 1.1.2000

400 m vaikutusalue

800 m vaikutusalue

Hypermarket tai tavaratalo

5 kpl (yli 2 500 my-m2)

Supermarket

29 kpl (400 - 2 499 my-m2)

Lähikauppa

33 kpl (yli alle 400 my-m2)

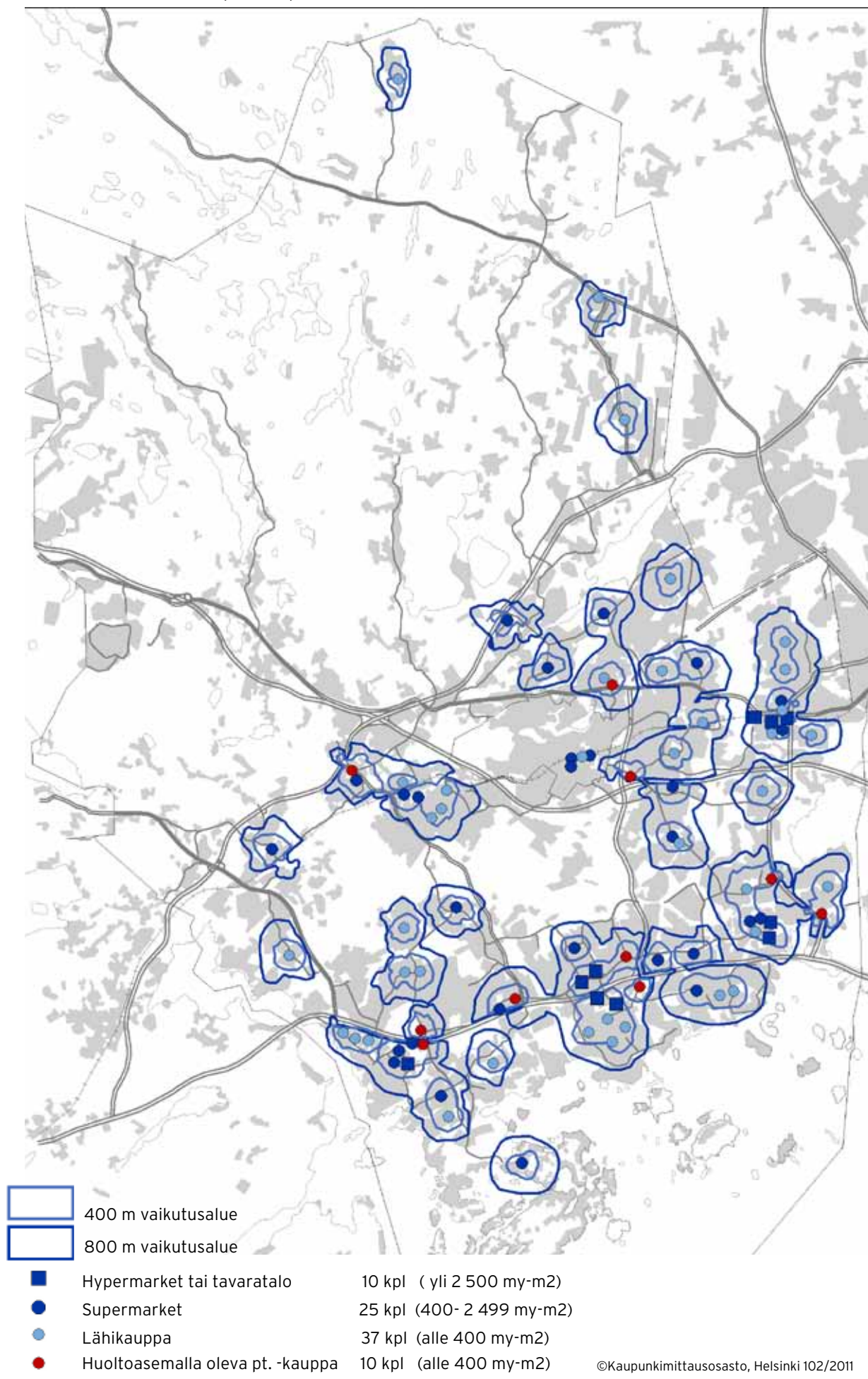

Huoltoasemalla oleva pt. -kauppa

1 kpl (alle 400 my-m2)

©Kaupunkimittausosasto, Helsinki 102/2011

Päivittäistavarakaupat Espoossa 1.1.2010

12. Avatut ja lopettaneet päivittäistavara- kaupat Espoossa v. 1993 - 2010

Espoon päivittäistavarakaupan rakenne on muuttunut voimakkaasti vuosien aikana. Kaupan toimintaedellytykset ja kaupunkirakenteen muutokset ovat osaltaan vaikuttaneet kauppojen toimintaan. Vuodesta 1993 alkaen on voitu seurata päivittäistavarakaupan muutoksia vuosittain.

Vuodesta 1993 Espoossa on avattu yhteensä 54 uutta päivittäistavarakauppaa ja vastaavasti kauppia on lopetettu 61 kappaletta. Keskimääräin vuodessa on siten avattu ja lopetettu n. kolme päivittäistavarakauppaa. Luvut sisältävät myös kaupan sisällä tapahtuneita muutoksia. Kaupan käytössä ollut tila on voinut vuoden aikana vaihtaa kaupan ryhmää, jolloin se on kirjautunut lopetettuna ja taas avattuna päivittäistavarakauppana. Usein muutoksen yhteydessä kaupan pinta-ala on samalla muuttunut. Vuonna 1993 Espoossa oli 80 päivittäistavarakauppaa ja lukumäärä oli sama vuoden 2010 alussa. Taulukossa oleva lopettaneiden kauppajen suurempi määrä johtuu juuri em. kaupan sisäisen rakenteen muutoksesta.

Espoon päivittäistavarakaupan pinta-ala kasvoi vuodesta 1965 alkaen aina vuoteen 2005 asti, jonka jälkeen päivittäistavarakaupan kokonaispinta-ala on pysynyt saman suuruisena. Kauppakeskuksissa olevat kaupan hankkeet ja mm. tulevan metron asemien yhteyteen rakennettavat tilat lisäävät lähitulevaisuudessa runsaasti myös päivittäistavarakaupan pinta-alaa Espoossa.

Avatut ja lopetetut päivittäistavarakaupat (lkm ja my-m2) v. 1993 - 2010

Vuosi	Avatut		Lopetetut		Muutos	
	lkm	my-m2	lkm	my-m2	lkm	my-m2
1993	7	9343	0	0	7	9343
1994	1	220	10	3439	-9	-3219
1995	4	5063	7	1630	-3	3433
1996	0	0	7	2436	-7	-2436
1997	0	0	0	0	0	0
1998	0	0	3	815	-3	-815
1999	2	4170	2	1366	0	2804
2000	2	900	4	936	-2	-36
2001	4	7356	2	895	2	6461
2002	3	2419	1	200	2	2219
2003	4	829	3	2338	1	-1509
2004	3	4497	2	795	1	3702
2005	6	6083	3	3827	3	2256
2006	8	7558	10	9980	-2	-2422
2007	3	1201	2	471	1	730
2008	4	2449	3	748	1	1701
2009	3	1731	2	1079	1	652
2010	0	0	2	4147	-2	-4147
Yhteensä	54	53819	63	35102	-9	18717

R-kioski Espoon keskus

Kilontieellä olevassa rakennuksessa toimi päivittäistavarakauppa vielä v. 1995

13. Päivittäistavaroiden myynti muissa kuin kiinteissä päivittäistavaramyymälöissä

- Myymälä-autot
- Kauppaveneet
- Huolto-asemat
- Kioskit ja elintarvikekioskit
- Vähittäiskaupan kaupat
- Sähköinen kauppa
- Kotiinkuljetus

Kiinteiden päivittäistavarakauppojen lisäksi Espoossa on toiminut ja toimii edelleen päivittäistavaroiden myyntiä myös muissa kuin kiinteissä päivittäistavaramyymälöissä. Näitä ovat myymälä-autot, myymäläveneet, huoltoasemat, elintarvikekioskit, kahvilat. Samoin päivittäistavaroita myydään muun vähittäiskaupan toimialaan kuuluvissa myymälöissä. Yhteistä näille on, että niiden tuotevalikoima on määritelty, päivittäistavaroiden myyntiin sallittu pinta-ala on rajoitettu ja ne ovat lähinnä täydennysostopaikkoja. Vapaamman aukiolosäädösten takia ne ovat palvelleet asiakkaita etenkin viikonloppuisin ja iltaisin. Kioskien sijainti asutusrakenteen keskellä on myös edesauttanut niiden toimintaa. Kaupan aukiolosäädösten vapautuessa ne ovat menettäneet vapaaseen aukioloon perustuvan kilpailuedun. Myymälä-auto K Vankkuri toimii Espoossa haja-asutusalueilla. Lisäksi sillä on pysäkkejä mm. palvelutalojen pysäköintipaikoilla sekä joillakin uusilla rakennetuilla asuinalueilla. Myymäläveneitä ei ole Espoossa.

Uutena piirteenä Espooseen on tullut huoltoasemien yhteyteen erillisiä päivittäistavarakauppoja. Lisäksi huoltoasemien yhteydessä olevissa kahviloissa/baareissa on edelleen päivittäistavaroiden myyntiä. Päivittäistavaroita myyviä elintarvikekioskeja ja kahviloita on lähinnä pienissä kaupallisissa keskuksissa. R-kioskeja oli Espoossa v. 2010 yhteensä 27 kappaletta ja kioskista riippuen niiden päivittäistavaroiden myyntivalikoima vaihtelee. 1990-luvulla uutena kaupan muotona alkanut sähköinen kaupankäynti kotiinkuljetuksineen ei juuri ole saanut jalansijaa Espoossa. Lainsäädännöllä on vaikutettu kaupan toimintaan. Tällä on haluttu turvata pienten mm. kauppojen toimintaedellytyksiä sallimalla vapaamman aukioloajan. Alle 100 neliömetrin kioskeilla on vapaa aukioloaika.

Halmeen konditoria Kauklahden vanhassa keskustassa

14. Vuodesta 1965 ja 1993 toimivat päivittäistavarakaupat

Päivittäistavarakaupan suurta muutosta Espoossa kuvaa se, että vuonna 1965 Espoossa toimineesta päivittäistavarakaupasta lähes kaikki ovat lopettaneet toimintansa. Muutos kuvaa sekä Espoon kaupungin että kaupan suurta muutosta.

Vuonna 1965 Espoossa toimi 149 päivittäistavara-kauppaa ja niistä v. 2010 oli toiminnassa edelleen 10 kauppaa. Nimi on voinut vaihtua, kaupan ryhmä vaihtua, toimintaperiaate ja tilat muuttua, mutta toiminta jatkunut samalla paikalla. Vanhoilla pientaloalueilla olleista päivittäistavarakaupoista oli v. 2010 edelleen toiminnassa neljä kauppaa. Kauklahden Kurttilassa on E. Grönin päivittäistavaramyymälä ja Nöykkiössä Cajanderin kauppa. Jo vuonna 1965 Pohjois Espoon Niipperissä toiminut K-kauppa valinta T. Lammi ja Suvisaaristossa toiminut K-kauppa Sjöberg lopettivat toimintansa vuonna 2011. Laajalahdessa Kirvuntielle ollut HOK on nykyään Alepa ja Otaniemessä korkeakoulualueen yhteyteen rakennetussa liiketalossa oli alkuaan HOK ja Otavalinta, nykyään Alepa ja K-Extra. Espoon nopea rakentuminen alkoi 1950 luvun lopulla ja 1960- alussa valmistuivat ensimmäiset uudet kerrostalolähiöt. Karakallion ostoskeskuksessa ollut Elanto toimii edelleen ostoskeskuksen tiloissa Alepa kauppana. Lähderannan ostoskeskuksen Sesto on nykyään Valintatalo. Tapiolassa Pohjantorin Valinta Toro on nykyään K-Pohjantähti.

Muutos jatkui nopeana myös 1990- luvulla. Espoossa oli vuoden 1993 alussa 80 päivittäistavarakauppaa ja näistä kaupoista oli vuoden alussa toiminnassa ainoastaan 44 kauppaa.

Lähikauppa E Grön toimi Kurttilassa jo 1960 luvulla

15. Tunnuslukuja Espoosta, Helsingistä ja Vantaalta vuodelta 2008

Pääkaupunkiseutu on yhtenäinen kaupunkikokonaisuus, jossa asukkaat liikkuvat joustavasti kuntarajojen yli. Työmatkaliikenne pääkaupunkiseudun kuntien välillä on vilkasta, ja myös pääkaupunkiseudun ulkopuolelta tulee runsaasti työvoimaa. Samoin pääkaupunkiseudulle tulee runsaasti asiakkaita hakemaan kaupan palveluja, varsinkin erikoisvähittäiskaupan palveluja. Päivittäistavarakaupassa ostokset tehdään suurimalta osin läheltä omaa asuinalueetta, mutta ostoksia tehdään myös työmatkojen yhteydessä ja varsinkin viikonloppuisin suurissa kauppakeskuksissa.

Espoossa, Helsingissä ja Vantaalla päivittäistavarakaupan rakenne on samansuuntainen. Niissä oli vuonna 2008 yhteensä 411 päivittäistavarakauppaa.

Hypermarketit olivat keskittyneet suuriin keskuksiin. Espoossa pienmyymälöiden osuus oli Helsingistä ja Vantaata pienempi.

Espoossa lähes kaikki vanhat pienet lähikaupat ovat lopettaneet toimintansa. Se näkyy myös Espoon päivittäistavarakaupan keskikoossa, joka oli selvästi suurin. Helsingissä pienkauppoja on sekä lukumääräisesti että suhteellisesti eniten, ja päivittäistavarakaupan keskikoko on pienin. Espoossa asukkaita päivittäistavarakauppaa kohti oli yli 3 000, kun vastaavasti Helsingissä asukkaita päivittäistavarakauppaa kohti oli 2 200 asukasta. Päivittäistavarakaupan palvelutaso mitattuna myyntipinta-alana asukasta kohti oli kaikissa kunnissa samalla tasolla.

Päivittäistavarakaupan tunnuslukuja 1.1.2008

Kunta	Keskikoko my-m2	Asukkaat myymälää kohti as/myymälä	Pinta-ala asukasta kohti my-m2/asukas
Espoo	874	3092	0,28
Helsinki	557	2221	0,25
Vantaa	735	2468	0,30
Yhteensä	650	2431	0,27

Päivittäistavarakauppojen lukumäärä (kpl) myymälätyypin mukaan 1.1.2008

Kunta	Myymälätyyppi							Yhteensä
	Hyper-market	Tavara-talo	Super-market iso	Super-market pieni	Valinta-myymälä iso	Valinta-myymälä pieni	Pien-myymälä	
Espoo	5	5	14	10	30	8	5	77
Helsinki	7	6	38	29	89	41	46	256
Vantaa	4	4	16	5	28	10	11	78
Yhteensä	16	15	68	44	147	59	62	411

Päivittäistavarakauppojen pinta ala (my-m2) myymälätyypin mukaan 1.1.2008

Kunta	Myymälätyyppi							Yhteensä
	Hyper-market	Tavara-talo	Super-market iso	Super-market pieni	Valinta-myymälä iso	Valinta-myymälä pieni	Pien-myymälä	
Espoo	17688	5785	25151	7157	9999	1105	410	67295
Helsinki	19744	6815	56620	20910	28582	6588	3225	142484
Vantaa	14628	2427	25116	4272	8804	1418	657	57322
Yhteensä	52060	15027	106887	32339	47385	9111	4292	267101

Kaupan käsitteitä ja määritelmiä

Päivittäistavarakaupan määritelmä

Päivittäistavarakaupalla tarkoitetaan elintarvikkeiden, juomien, tupakan sekä muiden päivittäin käytettävien hyödykkeiden kuten pesuaineiden vähittäiskauppaa. Päivittäistavarakaupparyhmään kuuluvat hypermarketit, tavaratalot, supermarketit, valintamyymälät, lähikaupat, kioskit, elintarvikkeiden erikoiskaupat. Hypermarketeissa ja tavarataloissa päivittäistavaroiden myyntiosuudet vaihtelevat.

Kulutusluku

Kulutusluku on rahamäärä (€), kuinka paljon yksittäinen henkilö kuluttaa rahaa vuodessa tiettyihin palveluihin, esimerkiksi päivittäistavaroihin. Siihen ei vaikuta, mistä palvelut esimerkiksi päivittäistavarat hankitaan.

Ostovoima

Ostovoimalla tarkoitetaan alueen väestön euro-määräistä kulutusta (kulutusluku x väestömäärä) riippumatta siitä, mistä ostokset tehdään.

Alueen ostovoima on määritellyn alueen (kunta, asuntoalue jne.) väkiluku x kulutus/henkilö (€/hlö)

Elintarvike

Elintarvikeasetus:

"elintarvikkeella tarkoitetaan mitä tahansa ainetta tai tuotetta, myös jalostettua, osittain jalostettua tai jalostamatonta tuotetta, joka on tarkoitettu tai jonka voidaan olettaa tulevan ihmisten nautittavaksi"

"Elintarvike käsittää juomat, purukumin ja vesi mukaan lukien kaikki aineet, jotka on tarkoitukseksi lisätty elintarvikkeeseen sen valmistuksen tai käsittelyn aikana"

Puhekielessä elintarvike tarkoittaa ruokaa

Automarket

1970-luvulla keskustan ulkopuolelle rakennetuista yhdessä tasossa toimivista yli 5 000 m²:n elintarvikkeista myyvistä myymälöistä käytettiin nimeä automarket. Nykyään käytetään nimeä Hypermarket.

Hallimyymä

Usein supermarketista käytetty nimitys, esim. K-halli, E-halli. Usein käytetään myös nimitystä maataloushalli, rautahalli.

Kauppakeskus

Kauppakeskus on katettu, sisäänpäin aulaan tai asiakaskäytävälle avautuva liikekeskus jossa jokainen myymälä toimii erillisessä liikehuoneistossa ja jolla on yhteinen johto, yhteinen liikekonsepti ja markkinointi.

Kauppakeskuksen kaupallisten ja julkisten palvelutilojen pinta-ala ilman yhteisiä käytäviä ja toritiloja on vähintään 5 000 m². Kauppakeskus sisältää vähittäiskaupan palveluja, ravitsemuspalveluja, sekä muita kaupallisia palveluja, toimistotiloja sekä yksityisiä - ja julkisia palveluja.

Kauppakeskuksessa on 1-2 vetovoimaista ankkuriyksikköä (päivittäistavarakauppaa) jotka varmistavat päivittäisen asiakasvirran. Tätä täydentää monipuolinen erikoisliikkeiden joukko. Yksittäinen kauppakeskuksen myymälä ei saa ylittää puolta koko myymälöiden huoneistoalasta.

Kauppakeskus voi sijaita kaupungin keskustassa, sen tuntumassa, aluekeskuksessa tai kaavoitetulla alueella keskustan ulkopuolella. Pysäköinti on järjestetty kauppakeskuksen yhteyteen maan tasolle ja/tai katettuun pysäköintitilaan.

Kaupan suurmyymälä

Ei yksiselitteistä käsitettä. Kaupan omassa luokittelussa suurmyymälöiksi luetaan hypermarketit, tavaratalot, suuret supermarketit ja erikoiskaupan suurmyymälät.

Pinta-ala on vähintään 2 500 myyntineliömetriä (m²).

Maankäyttö- ja rakennuslaissa vähittäiskaupan suuryksikkö on yli 2 000 m²:n suuruinen myymälä.

Kauppiastavaratalo

Muunnelma varsinaisesta tavaratalosta. Kauppiastavaratalossa toimii useampi eri alan itsenäinen yrittäjä ja jonka tiloja ei ole eroteltu väliseinillä erillisiksi liikehuoneistoiksi. Vain pankit, ravintola, posti, apteekki, Alko ja päivittäistavaramyymälät toimivat erillisissä liikehuoneistoissa

Kauppahalli

Elintarvikkeiden erikoismyymälöistä koostuva kaupungin ydinkeskustassa sijaitseva yksikkö jossa kaikki myynti tapahtuu palveluperiaatteella. Myyntipaikat sijaitsevat vastakkain käytävän varrella.

Mooli

Amerikkalainen liikekeskustyyppi jossa yhden tai kahden tavaratalon (ankkurin) yhteyteen on sijoitettu lukuisa määrä erikoismyymälöitä. Mooli muistuttaa Suomen oloissa eniten sisäänpäin avautuvaa ja lämmintä kauppakeskusta.

Convenience store

Pieni myymälä josta saa elintarvikkeita, kosmetiikkaa, lehtiä, erilaista pikkutavaraa.

Ostokeskus

Käytetään yleisesti myös nimitystä liikekeskus. Ostokeskuksen kaupalliset palvelut sijaitsevat yhdessä tasossa joko yhdessä tai useammassa rakennuksessa ja liikkeet avautuvat ulospäin. Liiketilaa yleensä noin 1 500 - 3 000 m². Tavallisesti ostokeskuksen kauppiat omistavat liiketilat itse. Ostokeskukseen sijoittuu tavallisesti 2 päivittäistavaramyymälää ja pankkia, posti ja erikoisliikkeitä.

Retail Park

Tilaa vievän kaupan keskittymä jossa rakentaminen, huonekalu, sisustaminen, vapaa-aika voidaan kaikki keskittää yhteen alueelliseen kokonaisuuteen. Tyypillistä on suuri myymäläkokko ja yhteinen etualalle avautuva maavarainen pysäköintikenttä.

Tavaratalo

Monen alan tavaroiden vähittäiskaupan toimipaikka, jonka myyntipinta-ala on vähintään 2 500 m². Tavaratalossa ei minkään tavararyhmän osuus myyntipinta-alasta ylitä puolta koko myyntialasta ja sen eri osastojen valikoimat vastaavat kyseisen alan erikoisliikkeen valikoimaa.

Tavaratalossa on korkea palveluaste ja sen kassat sijaitsevat osastolla.

Tavaratalo voi sijaita kaupungin ydinkeskustassa, aluekeskuksessa tai muualla sijaitsevassa kauppakeskuksessa.

Tehtaanmyymälä

Toimii usein tuotteita valmistavan yrityksen yhteydessä ja myy lähinnä yrityksen omia tuotteita. Sijaitsee siten usein teollisuusalueella tai vilkkaissa matkailukeskuksissa tuotantolaitoksista erillään. Ulkomailla on valmistajan merkkituotteita myymälöiden keskuksia (factory outlets)

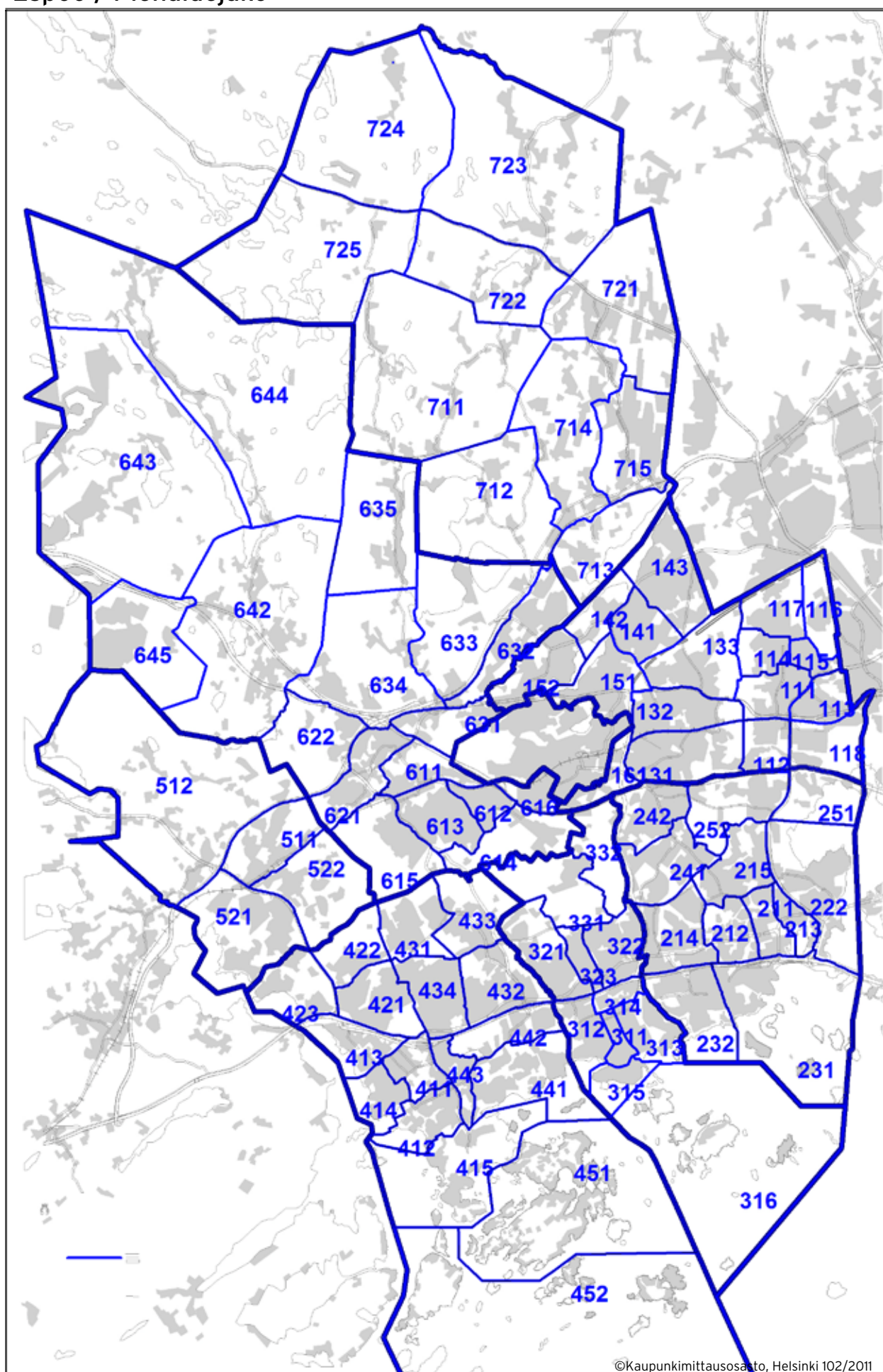
Torikauppa

Yleensä kaupunkikeskuksissa sijaitseva väliaikainen myyntipaikka joka pystytetään päivittäin kaupankäynnin varatuksi ajaksi.

Päivittäistavarakaupat myymälätyypin mukaan

Myymälätyyppi	Pinta-ala	
Tavaratalo	yli 2 500 m ²	Monen alan tavaroita myyvä vähittäismyymälä. Minkään tavararyhmän osuus myyntipinta-alasta ei ylitä puolta kokonaismyyntialasta. Tavaratalon osastot vastaavat erikoisliikkeiden vali koimia.
Hypermarket	yli 2 500 m ²	Monen alan tavaroita myyvä pääosin itsepalvelu-periaatteella toimiva vähittäismyymälä. Elintarvikkeiden osuus on vähemmän kuin puolet kokonaispinta-alasta mutta myynnin painopiste on päivit täistavaroissa.
Supermarket		
pieni	400 - 1000 m ²	
iso	yli 1 000 m ²	Pääosin itsepalveluperiaatteella toimiva päivit täistavaramyymälä jonka myyntipinta-ala on vähintään 400 m ² ja elintarvikkeiden osuus on vähintään puolet myyntipinta-alasta.
Lähikauppa		Yleensä alle 400 m ² . Kuluttajaa lähellä oleva, usein asuntoalueella ja jalan saavutettavissa. Sunnuntiaukiolo on sallittu alle 400 m ² :n myy- mälöissä.
Valintamyymälä		
pieni	100 - 199 m ²	
iso	200 - 399 m ²	
Kyläkauppa	alle 400 m	Haja-asutusalueella tai pienissä taajamissa
Laatikkomyymälä		Toimii itsepalveluperiaatteella ja valikoima valintamyymälää suppeampi.
Pienmyymälä ja kiosk	alle 100 m ²	Elintarvikekioskin myynti voi tapahtua joko luukun kautta tai itsepalvelu/palvelumyymälän tapaan. Kioskin myyntivalikoima rajoitettu mutta aukiolo vapaa.
Huoltoasema- ja liikennemyymälät		Asutuskeskuksissa sijaitsevien huoltamoiden ja valtateiden varsien liikennemyymälät. Vapaa aukioloaika.

Päivittäistavaroita myydään lisäksi **päivittäistavaroiden erikoismyymälöissä** (kalakauppa, leipäkauppa jne), **kauppahalleissa, torikauppana, kauppa-autoissa ja -veneissä, suoramyymälinä**. Päivittäistavaroita voi tilata myös osana **sähköistä kauppaa**, jonka osuus on kasvussa..

Lähteet

Kauppa yhdyskuntasuunnittelussa
Keskuskauppakamarin "Kauppa yhdyskuntasuunnittelussa työryhmä"
Helsinki 1974

Kauppa yhdyskuntasuunnittelussa
Keskuskauppakamarin "Kauppa yhdyskuntasuunnittelussa työryhmä"
Helsinki 1980

Kauppa yhdyskuntasuunnittelussa 1985
Keskuskauppakamarin "Kauppa yhdyskuntasuunnittelussa työryhmä"
Helsinki 1985

Kauppa yhdyskuntasuunnittelussa
Keskuskauppakamarin "Kauppa yhdyskuntasuunnittelussa työryhmä"
Helsinki 1990

Kauppa yhdyskuntasuunnittelussa, kauppa ja kaupunki
Kauppa yhdyskuntasuunnittelussa työryhmä
Helsinki 1995

Kauppa 2005
Keskuskauppakamarin "Kauppa yhdyskuntasuunnittelussa työryhmä"
Helsinki 2000

Vantaa kaupungin palveluverkko
Vantaan kaupunki 29.1.2001

A.C.Nielsen myymälärekisterit v. 1993 - 2010
A.C.Nielsen Finland Oy

Huoltoasemaselvitys
Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä
Espoon kaupunki 2001
B 51:2001

Kaupan liitto
Kaupan liiton tiedotteet
www.kauppa.fi

Laaksolahti - Pitkäjärven syleilyssä 1993
Espoon kaupunginmuseo

Sitä kuusta kuuleminen - 40 vuotta keskellä Espoota
Espoon kaupunginmuseo

Keski- Espoo - Kivikauden kylästä kauppakeskukseksi
Keski- Espoo seura 1998

Rakennuslainsäädäntö 2000
Oy Edita Ab, Laki- ja yrityskirjat
Helsinki 2000

Kauppakeskukset 2008
Suomen kauppakeskusyhdistys ry
www.kauppakeskusyhdistys.fi

Vähittäiskauppa Suomessa
Tuomas Santasalo Ky
Helsinki 2003

Tilastokeskus internetsivut
www.tilastokeskus.fi

LIITTEET

- Liite 1. Päivittäistavarakauppojen lukumäärä Espoossa v. 1965 - 2010
- Liite 2. Päivittäistavarakauppojen lukumäärä Espoossa suuralueittain v. 1965 - 2010
- Liite 3. Päivittäistavarakaupan pinta-ala (my-m2) Espoossa v. 1965 - 2010
- Liite 4. Päivittäistavarakaupan pinta-ala (my-m2) Espoossa suuralueittain v. 1993 - 2010
- Liite 5. Päivittäistavarakaupan myynti (milj.€) Espoossa v. 1993 - 2010
- Liite 6. Päivittäistavarakaupan myynti (milj.€) Espoossa suuralueittain v. 1993 - 2010
- Liite 7. Päivittäistavarakauppojen (lkm) myymälätyypin mukaan Espoossa v. 1993 -2010
- Liite 8. Päivittäistavarakaupan pinta-ala (my-m2) myymälätyypin mukaan Espoossa v. 1993 - 2010
- Liite 9. Päivittäistavarakaupan myynti (milj.€) myymälätyypin mukaan Espoossa v. 1993 - 2010
- Liite 10. Päivittäistavarakaupan keskikoko (my-m2) Espoossa v. 1965 - 2010
- Liite 11. Päivittäistavarakaupan keskikoko (my-m2) Espoossa suuralueittain v. 1993 - 2010
- Liite 12. Asukkaat päivittäistavarakauppaa kohti Espoossa v. 1965 - 2010
- Liite 13. Asukkaat päivittäistavarakauppaa kohti suuralueittain Espoossa v. 1965 - 2010
- Liite 14. Päivittäistavarakaupan pinta-ala asukasta kohti (my-m2/asukas) Espoossa v. 1993 - 2010
- Liite 15. Päivittäistavarakaupan myyntiteho (€/my-m2) Espoossa v. 1993 - 2010
- Liite 16. Päivittäistavarakaupan myyntiteho (€/my-m2) Espoossa suuralueittain v. 1993 - 2010
- Liite 17. Päivittäistavarakaupan myyntiteho myymälätyypin mukaan Espoossa v. 1993 - 2010
- Liite 18. Päivittäistavarakaupan kulutus (€/asukas) Espoossa v. 1993 - 2010
- Liite 19. Päivittäistavarakaupan kulutus (milj.€) Espoossa v. 1993 -2010
- Liite 20. Päivittäistavarakaupan kulutus (milj.€) suuralueittain Espoossa v. 1993 - 2010
- Liite 21. Päivittäistavarakaupan ostovoiman siirtymä (milj.€) Espoossa v. 1993 -2010
- Liite 22. Päivittäistavarakaupan ostovoiman siirtymä (milj.€) Espoossa suuralueittain v. 1993 - 2010
- Liite 23. Väestö päivittäistavarakaupan vaikutusalueella Espoossa v. 1965 - 2010
- Liite 24. Väestö päivittäistavarakaupan vaikutusalueella (%) suuralueittain v. 1965 -2010
- Liite 25. Väestö päivittäistavarakaupan vaikutusalueella (asukkaat ja %) suuralueittain v. 1965 - 2010
- Liite 26 . Päivittäistavarakaupan pinta-ala asukasta kohti (my-m2/asukas) suuralueittain v. 1993 -2010
- Liite 27. Espoossa vuodesta 1965 ja 1993 toimineet päivittäistavarakaupat

Liite 1
Päivittäistavarakauppojen
lukumäärä Espoossa
v. 1965 - 2010

Vuosi	Lukumäärä
1965	149
1971	157
1973	140
1975	130
1978	123
1981	114
1983	115
1985	118
1987	110
1989	105
1991	95
1993	80
1994	80
1995	73
1996	70
1997	68
1998	68
1999	67
2000	67
2001	66
2002	68
2003	71
2004	73
2005	75
2006	77
2007	77
2008	77
2009	80
2010	82

Liite 3
Päivittäistavarakaupan
pinta-ala (my-m2)
Espoossa v. 1965 - 2010

Vuosi	Pinta-ala (my-m2)
1965	14 765
1971	21 815
1973	24 140
1975	23 787
1978	28 465
1981	32 517
1983	33 357
1985	37 149
1989	38 168
1991	35 898
1993	42 633
1994	43 460
1995	41 294
1996	44 507
1997	44 834
1998	46 678
1999	47 227
2000	49 605
2001	49 218
2002	54 009
2003	57 260
2004	60 312
2005	68 386
2006	68 410
2007	67 316
2008	67 295
2009	68 844
2010	69 093

Liite 5
Päivittäistavarakauppojen
myynti (milj. €) Espoossa
v. 1993-2010

Vuosi	Myynti (milj. €)
1993	296,0
1994	308,5
1995	302,5
1996	317,2
1997	331,6
1998	353,4
1999	368,5
2000	381,2
2001	415,5
2002	440,2
2003	468,0
2004	478,7
2005	505,9
2006	528,7
2007	559,5
2008	616,5
2009	642,1
2010	649,5

Liite 4
Päivittäistavarakaupan pinta-ala (my-m2) suuralueittain Espoossa v. 1993 - 2010

Vuosi (1.1.)	Leppävaara my-m2	Tapiola my-m2	Matinkylä my-m2	Espoonlahti my-m2	Kauklahti my-m2	Vanha Espoo my-m2	Pohjois Espoo my-m2	Espoo my-m2
1993	9220	13683	6484	8747	532	3624	343	42633
1994	9097	14353	6574	8739	532	3822	343	43460
1995	9097	13635	5974	8300	532	3486	270	41294
1996	8872	12732	8274	10368	408	3583	270	44507
1997	8749	12325	9227	9978	408	3887	260	44834
1998	8839	13224	10061	9989	408	3887	270	46678
1999	9667	13258	10117	9940	408	3587	250	47227
2000	9653	14457	10036	8411	408	6390	250	49605
2001	9495	14549	9316	9095	408	6115	240	49218
2002	9547	14008	14616	8862	408	6328	240	54009
2003	9115	16734	14815	9611	408	6327	250	57260
2004	13598	16734	13128	9699	408	6327	380	60312
2005	14287	15271	20874	11061	368	5852	655	68368
2006	14718	16318	19409	11090	368	5852	655	68410
2007	15046	16455	16282	12491	715	5672	655	67316
2008	15032	16455	16275	12491	715	5672	655	67295
2009	16382	16212	16529	12016	616	6434	655	68844
2010	16032	15506	16529	13112	616	6652	646	69093

Liite2

Päivittäistavarakaupat (lkm) Espoossa suuralueittain 1.1.1965 - 1.1.2010

Päivittäistavarakaupat (lkm) Espoossa suuralueittain v. 1.1.1965 - 1.1.1985								
	1965	1971	1973	1975	1978	1981	1983	1985
Leppävaara	42	47	36	35	32	27	27	29
Tapiola	35	44	39	36	33	33	30	29
Matinkylä	12	8	10	10	12	13	15	15
Espoonlahti	20	23	22	20	21	18	19	23
Kauklahti	9	9	9	9	7	5	5	5
Vanha-Espoo	20	17	17	14	12	12	13	12
Pohjois-Espoo	11	9	7	6	6	6	6	5
ESPOO YHTEENSÄ	149	157	140	130	123	114	115	118
Päivittäistavarakaupat (lkm) Espoossa suuralueittain v. 1.1.1987 - 1.1.1997								
	1987	1989	1991	1993	1994	1995	1996	1997
Leppävaara	26	25	23	18	16	16	14	15
Tapiola	26	24	20	17	18	17	16	14
Matinkylä	15	15	15	12	13	11	12	12
Espoonlahti	22	20	19	18	17	16	16	15
Kauklahti	5	4	4	3	3	3	2	2
Vanha-Espoo	11	12	10	9	10	8	8	8
Pohjois-Espoo	5	5	4	3	3	2	2	2
ESPOO YHTEENSÄ	110	105	95	80	80	73	70	68
Päivittäistavarakaupat (lkm) Espoossa suuralueittain v. 1.1.1998 - 1.1.2005								
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Leppävaara	15	15	14	14	13	13	14	15
Tapiola	14	14	15	15	16	17	18	18
Matinkylä	12	12	11	10	10	11	11	12
Espoonlahti	15	15	15	16	17	17	17	17
Kauklahti	2	2	2	2	2	2	2	2
Vanha-Espoo	8	7	8	7	8	8	8	8
Pohjois-Espoo	2	2	2	2	2	2	3	3
ESPOO YHTEENSÄ	68	67	67	66	68	70	73	75
Päivittäistavarakaupat (lkm) Espoossa suuralueittain v. 1.1. 2006 - 1.1.2010								
	2006	2007	2008	2009	2010			
Leppävaara	17	19	19	20	20			
Tapiola	19	18	18	18	18			
Matinkylä	11	10	10	11	11			
Espoonlahti	17	18	18	19	20			
Kauklahti	2	2	2	1	1			
Vanha-Espoo	8	7	7	8	9			
Pohjois-Espoo	3	3	3	3	3			
ESPOO YHTEENSÄ	77	77	77	80	82			

Liite 6

Päivittäistavarakauppojen myynti suuralueittain (milj.€) v. 1993-2010

	1993 pt.- myynti milj. €	1994 pt.- myynti milj. €	1995 pt.- myynti milj. €	1996 pt.- myynti milj. €	1997 pt.- myynti milj. €	1998 pt.- myynti milj. €	1999 pt.- myynti milj. €	2000 pt. - myynti milj. €	2001 pt.- myynti milj. €
Leppävaara	62,6	58,7	63,1	63,6	71,5	77,1	79,1	80,8	84,2
Tapiola	98,7	109,8	102,5	103,6	101,1	106,9	112,7	117,7	123,4
Matinkylä	53,2	51,5	50,3	55,9	62,2	67,5	66,9	69,3	83,0
Espoonlahti	42,6	51,4	50,0	64,9	64,0	69,7	71,0	66,9	75,1
Kauklahti	2,9	2,7	2,6	3,1	2,6	2,6	2,6	2,6	2,9
Vanha Espoo	34,6	33,2	32,8	25,0	29,3	28,9	35,4	42,8	45,9
Pohjos Espoo	1,5	1,2	1,1	1,1	1,0	0,7	0,9	1,0	1,1
ESPOO YHT	296,0	308,5	302,5	317,2	331,6	353,4	368,5	381,2	415,5

	2002 pt.- myynti milj. €	2003 pt.- myynti milj. €	2004 pt.- myynti milj. €	2005 pt.- myynti milj. €	2006 pt.- myynti milj. €	2007 pt.- myynti milj. €	2008 pt.- myynti milj. €	2009 pt.- myynti milj. €	2010 pt.- myynti milj. €
Leppävaara	85,8	102,2	108,5	122,8	133,9	143,5	159,9	173,7	175,0
Tapiola	122,2	129,3	130,8	130,4	135,4	141,0	153,0	150,3	155,3
Matinkylä	103,3	108,7	108,2	123,1	124,8	127,6	139,2	144,0	137,2
Espoonlahti	74,7	72,4	75,6	75,7	78,0	84,8	92,5	96,4	104,8
Kauklahti	3,1	3,1	3,4	3,4	4,1	6,3	6,7	6,1	6,1
Vanha Espoo	49,9	49,4	48,4	46,6	47,8	51,0	59,4	65,8	65,5
Pohjos Espoo	1,1	2,9	3,8	3,9	4,7	5,3	5,8	5,8	5,6
ESPOO YHT	440,2	468,0	478,7	505,9	528,7	559,5	616,5	642,1	649,5

Liite 7

Päivittäistavarakauppojen lukumäärä (kpl) myymälätyypin mukaan v. 1993-2010

Myymälätyyppi	1993 lkm	1994 lkm	1995 lkm	1996 lkm	1997 lkm	1998 lkm	1999 lkm	2000 lkm	2001 lkm
Hypermarket	2	2	2	2	2	2	2	2	1
Tavaratalo	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Supermarket, iso	8	8	8	10	10	10	10	11	13
Supermarket, pieni	22	22	21	22	20	20	20	18	15
Valintamyymälä, iso	28	27	23	19	21	22	20	22	25
Valintamyymälä, pieni	13	13	13	11	8	7	8	8	6
Pienmyymälä	4	5	3	3	4	4	4	3	3
Yhteensä	80	80	73	70	68	68	67	67	66

Myymälätyyppi	2002 lkm	2003 lkm	2004 lkm	2005 lkm	2006 lkm	2007 lkm	2008 lkm	2009 lkm	2010 lkm
Hypermarket	3	3	4	5	5	5	5	5	6
Tavaratalo	3	3	3	4	5	5	5	5	4
Supermarket, iso	13	14	12	15	15	14	14	17	18
Supermarket, pieni	14	14	11	9	10	10	10	8	7
Valintamyymälä, iso	26	26	32	32	31	30	30	31	32
Valintamyymälä, pieni	6	7	5	5	6	8	8	9	9
Pienmyymälä	3	3	6	5	5	5	5	5	6
Yhteensä	68	70	73	75	77	77	77	80	82

Liite 8

Päivittäistavarakauppojen pinta-ala (my-m) myymälätyypin mukaan v. 1993-2010

Myymäälätyyppi	1993 my-m2	1994 my-m2	1995 my-m2	1996 my-m2	1997 my-m2	1998 my-m2	1999 my-m2	2000 my-m2	2001 my-m2
Hypermarket	4200	4200	4200	3799	3799	4289	5087	5087	3217
Tavaratalo	3217	3217	3275	3590	3360	4590	4590	4222	2082
Supermarket, iso	12661	13614	13664	17964	18916	18996	18980	21900	25833
Supermarket, pieni	12377	12795	11850	12123	11147	11147	11178	10285	9263
Valintamyymälä, iso	8081	7540	6372	5264	6116	6366	5866	6646	7631
Valintamyymälä, pieni	1832	1741	1741	1575	1248	1098	1278	1273	1000
Pienmyymälä	265	353	192	192	248	248	248	192	192
Yhteensä	42633	43460	41294	44507	44834	46734	47227	49605	49218

Myymäälätyyppi	2002 my-m2	2003 my-m2	2004 my-m2	2005 my-m2	2006 my-m2	2007 my-m2	2008 my-m2	2009 my-m2	2010 my-m2
Hypermarket	9427	9427	14665	17570	17570	17688	17688	18100	21350
Tavaratalo	1777	2199	2199	6502	5737	5785	5785	5859	1903
Supermarket, iso	24948	27494	24011	26475	26618	25151	25151	27640	28818
Supermarket, pieni	8618	8541	7533	6335	7101	7157	7157	5506	4724
Valintamyymälä, iso	8047	8272	10217	10354	10061	10006	9999	10182	10701
Valintamyymälä, pieni	1000	1125	748	728	919	1119	1105	1205	1205
Pienmyymälä	192	202	484	404	404	410	410	352	392
Yhteensä	54009	57260	59857	68368	68410	67316	67295	68844	69093

Liite 9

Päivittäistavarakaupan myynti (milj.€) myymälätyypin mukaan v. 1993-2010

Myymäälätyyppi	1993 milj. €	1994 milj. €	1995 milj.€	1996 milj.€	1997 milj.€	1998 milj.€	1999 milj.€	2000 milj.€	2001 milj.€
Hypermarket	37,0	37,7	40,1	43,0	45,6	50,5	51,9	54,6	64,6
Tavaratalo	19,1	29,9	32,3	33,9	34,8	35,9	43,4	36,3	29,2
Supermarket, iso	104,0	111,5	112,5	132,4	138,9	148,3	157,5	176,0	197,4
Supermarket, pieni	78,8	81,4	74,8	71,4	67,3	76,2	69,5	64,5	57,4
Valintamyymälä, iso	43,5	36,4	33,1	27,0	35,9	45,5	36,8	41,3	58,0
Valintamyymälä, pieni	12,0	10,2	8,6	8,6	8,2	7,8	8,4	7,6	7,9
Pienmyymälä	1,6	1,5	1,0	1,0	1,0	1,2	1,1	0,9	0,9
Yhteensä	296,0	308,6	302,4	317,3	331,7	365,4	368,6	381,2	415,4

Myymäälätyyppi	2002 milj.€	2003 milj.€	2004 milj.€	2005 milj.€	2006 milj.€	2007 milj.€	2008 milj.€	2009 milj.€	2010 milj. €
Hypermarket	91,3	120,6	132,7	146,7	163,4	175,6	192,0	199,3	207,3
Tavaratalo	30,1	31,0	32,1	44,6	52,6	51,5	51,9	50,3	41,6
Supermarket, iso	190,6	185,2	177,6	185,8	172,9	184,1	220,0	236,8	239,7
Supermarket, pieni	54,5	55,1	49,2	41,1	48,3	52,4	42,5	41,0	37,0
Valintamyymälä, iso	63,3	64,6	78,6	76,7	80,0	84,0	95,5	99,4	108,4
Valintamyymälä, pieni	9,3	9,2	4,6	6,6	7,0	7,7	10,7	11,5	11,1
Pienmyymälä	1,0	2,3	3,9	4,4	4,5	4,2	3,9	3,8	4,4
Yhteensä	440,1	468,0	478,7	505,9	528,7	559,5	616,5	642,1	649,5

Liite 10.

**Päivittäistavarakaupan keskikoko (my-m2)
Espoossa v. 1965 - 2010**

Vuosi	Keskikoko my-m2
1965	99
1971	139
1973	172
1975	183
1978	231
1981	285
1983	290
1985	315
1987	337
1989	364
1991	378
1993	533
1994	543
1995	566
1996	636
1997	659
1998	686
1999	705
2000	740
2001	746
2002	794
2003	818
2004	826
2005	861
2006	888
2007	874
2008	874
2009	861
2010	843

Liite 12

**Asukkaat päivittäistavarakauppaa kohti
Espoossa v. 1965 - 2010**

Vuosi	Asukkaat / päivittäistavarakauppa
1965	505
1971	630
1973	781
1975	901
1978	1031
1981	1206
1983	1265
1985	1297
1987	1459
1989	1597
1991	1817
1993	2238
1994	2283
1995	2520
1996	2732
1997	2929
1998	2998
1999	3105
2000	3083
2001	3231
2002	3189
2003	3121
2004	3072
2005	3074
2006	3009
2007	3052
2008	3092
2009	3020
2010	2980

Liite 11

Päivittäistavarakaupan keskikoko (my-m2) suuralueittain Espoossa 1.1.1993 - 1.1.2010

Suuralue	1993 my-m2	1994 my-m2	1995 my-m2	1996 my-m2	1997 my-m2	1998 my-m2	1999 my-m2	2000 my-m2	2001 my-m2
Leppävaara	518	539	569	599	616	602	661	661	700
Tapiola	784	800	800	826	849	909	912	990	934
Matinkylä	540	506	698	690	764	915	915	912	932
Espoonlahti	486	490	519	648	665	666	663	568	568
Kauklahti	177	177	177	204	204	204	204	204	204
Vanha Espoo	403	403	436	448	486	486	512	799	874
Pohjois Espoo	114	114	135	135	130	135	125	125	120
Espoo	533	536	590	636	664	697	715	739	746
	2002 my-m2	2003 my-m2	2004 my-m2	2005 my-m2	2006 my-m2	2007 my-m2	2008 my-m2	2009 my-m2	2010 my-m2
Leppävaara	704	701	971	953	866	792	791	819	802
Tapiola	900	932	932	891	859	914	914	901	861
Matinkylä	1462	1355	1193	1520	1941	1628	1628	1503	1503
Espoonlahti	528	565	571	616	616	694	694	632	656
Kauklahti	204	204	204	184	184	358	358	616	616
Vanha Espoo	791	791	791	768	732	810	810	804	739
Pohjois Espoo	120	40	127	169	218	218	218	218	215
Espoo	796	806	826	872	888	874	874	850	843

Liite 13

Asukkaat päivittäistavarakauppaa kohti suuralueittain v. 1965 - 2010

Suuralue	Vuosi (1.1.)		1973 asuk/pt kauppa	1975 asuk/pt kauppa	1978 asuk/pt kauppa	1981 asuk/pt kauppa	1983 asuk/pt kauppa	1985 asuk/pt kauppa	1987 asuk/pt kauppa	1989 asuk/pt kauppa
	1965 asuk/pt- kauppa	1971 asuk/pt kauppa								
Leppävaara	495	588	796	850	969	1177	1230	1211	1443	1612
Tapiola	773	747	823	879	952	978	1117	1179	1329	1441
Matinkylä	359	931	1127	1451	1507	1722	1651	1752	1841	1846
Espoonlahti	323	555	793	1036	1148	1487	1499	1350	1507	1770
Kauklahti	340	375	334	362	493	644	655	689	686	853
Vanha-Espoo	399	473	523	721	1068	1238	1227	1403	1663	1658
Pohjois-Espoo	379	509	630	737	702	726	717	865	875	929
ESPOO	505	630	781	901	1031	1206	1265	1297	1459	1597

	1991 asuk/pt kauppa		1994 asuk/pt kauppa	1995 asuk/pt kauppa	1996 asuk/pt kauppa	1997 asuk/pt kauppa	1998 asuk/pt kauppa	1999 asuk/pt kauppa	2000 asuk/pt kauppa	2001 asuk/pt kauppa
	1991 asuk/pt kauppa	1993 asuk/pt kauppa								
Leppävaara	1772	2449	2683	2782	3322	3710	3597	3749	3872	4312
Tapiola	1759	1987	2012	2161	2356	2560	2575	2588	2580	2401
Matinkylä	1847	2349	2178	2382	2389	2438	2686	2728	2745	3036
Espoonlahti	1948	2174	2347	2524	2590	2839	2907	2948	2830	2874
Kauklahti	882	1296	1353	1374	2077	2098	2117	2171	2180	2266
Vanha-Espoo	2129	2557	2367	3055	3111	3180	3218	3706	3350	3918
Pohjois-Espoo	1329	1896	1919	2910	2922	2971	3101	3240	3556	3772
ESPOO	1817	2238	2283	2520	2732	2929	2998	3105	3083	3231

	2002 asuk/pt kauppa		2004 asuk/pt kauppa	2005 asuk/pt kauppa	2006 asuk/pt kauppa	2007 asuk/pt kauppa	2008 asuk/pt kauppa	2009 asuk/pt kauppa	2010 asuk/pt kauppa
	2002 asuk/pt kauppa	2003 asuk/ kauppa							
Leppävaara	4431	4348	4018	3771	3382	3055	3078	2987	3018
Tapiola	2402	2332	2321	2309	2191	2328	2350	2365	2369
Matinkylä	3065	2844	2888	2967	3022	3343	3348	3079	3098
Espoonlahti	2730	2747	2751	2787	2839	2703	2717	2598	2499
Kauklahti	2397	2610	2637	2753	2841	3096	3250	6717	6880
Vanha-Espoo	3522	3612	3887	3962	4091	4802	4951	4428	4494
Pohjois-Espoo	4004	4092	2805	3044	3183	3251	3380	3465	3560
ESPOO	3189	3121	3072	3074	3009	3052	3092	3020	3016

Liite 14

Päivittäistavarakaupan pinta-ala asukasta kohti (my-m2) 1.1.1993-1.1.2010

Vuosi	Leppävaara my-m2/as	Tapiola my-m2/as	Matinkylä my-m2/as	Espoonlahti my-m2/as	Kauklahti my-m2/as	Vanha Espoo my-m2/as	Pohjois Espoo my-m2/as	Espoo my-m2/as
1993	0,22	0,38	0,23	0,22	0,14	0,16	0,06	0,24
1994	0,22	0,39	0,23	0,22	0,13	0,15	0,06	0,24
1995	0,21	0,36	0,29	0,21	0,13	0,14	0,05	0,23
1996	0,19	0,34	0,29	0,25	0,10	0,14	0,05	0,23
1997	0,17	0,32	0,31	0,23	0,10	0,15	0,04	0,23
1998	0,18	0,34	0,34	0,23	0,10	0,15	0,04	0,23
1999	0,18	0,34	0,34	0,22	0,09	0,14	0,04	0,22
2000	0,18	0,37	0,33	0,19	0,09	0,24	0,04	0,24
2001	0,17	0,38	0,31	0,20	0,09	0,22	0,03	0,23
2002	0,17	0,36	0,48	0,19	0,09	0,22	0,03	0,25
2003	0,16	0,40	0,48	0,21	0,08	0,22	0,01	0,26
2004	0,24	0,40	0,41	0,21	0,08	0,20	0,05	0,27
2005	0,25	0,39	0,51	0,22	0,07	0,19	0,06	0,28
2006	0,26	0,39	0,58	0,23	0,06	0,18	0,07	0,30
2007	0,26	0,39	0,49	0,26	0,12	0,17	0,07	0,29
2008	0,26	0,39	0,49	0,26	0,11	0,16	0,06	0,28
2009	0,27	0,38	0,49	0,24	0,09	0,18	0,06	0,28
2010	0,27	0,36	0,49	0,26	0,09	0,19	0,06	0,28

Liite 15

Päivittäistavarakaupan myyntiteho* (€/my-m2) Espoossa v. 1993-2010

Vuosi (1.1.)	Myyntiteho € / my-m2
1993	7635
1994	7737
1995	7380
1996	7268
1997	7399
1998	7705
1999	7626
2000	7763
2001	7805
2002	8115
2003	7752
2004	7857
2005	7459
2006	8218
2007	8326
2008	9103
2009	9399
2010	9948

* myyntiteho koko vuoden toimineiden myymälöiden mukaan

Liite 16

Päivittäistavarakaupan myyntiteho* (€/my-m2) suuralueittain v. 1993-2010

Suuralue	Vuosi 1993 €/my-m2	1994 €/my-m2	1995 €/my-m2	1996 €/my-m2	1997 €/my-m2	1998 €/my-m2	1999 €/my-m2	2000 €/my-m2	2001 €/my-m2
Leppävaara	6788	6613	6724	7823	8174	8854	8181	8408	8872
Tapiola	8070	8028	7859	7922	8200	8046	8497	8142	8476
Matinkylä	8888	8028	8139	6942	6752	6704	6610	7093	5225
Espoonlahti	5969	6252	5994	6197	6412	7259	7139	7997	8621
Kauklahti	5532	5137	5645	6039	6266	6318	6348	6389	7034
Vanha-Espoo	9433	9757	9463	7893	7533	7876	7505	6033	7349
Pohjois-Espoo	4315	4110	4174	3926	4011	7220	3767	4171	4375
Espoo	7635	7737	7380	7268	7399	7705	7626	7763	7805
	2002 €/my-m2	2003 €/my-m2	2004 €/my-m2	2005 €/my-m2	2006 €/my-m2	2007 €/my-m2	2008 €/my-m2	2009 €/my-m2	2010 €/my-m2
Leppävaara	8989	8064	8073	8335	9211	9505	10383	11070	11431
Tapiola	8534	7689	8156	8362	8366	8569	9329	9271	10016
Matinkylä	7151	7871	7450	6222	7436	7875	8447	8712	10227
Espoonlahti	8362	7451	7580	6891	7413	6772	7775	7948	7993
Kauklahti	7574	14000	9239	9239	16161	8812	9613	9903	9903
Vanha-Espoo	7887	7800	7874	7963	9397	8992	10227	10227	9847
Pohjois-Espoo	4667	4320	7480	5954	7176	8092	8855	8855	8669
Espoo	8115	7752	7857	7459	8218	8326	9103	9399	9948

Liite 17

Päivittäistavarakaupan myyntiteho* (€/my-m2) myymälätyypin mukaan v. 1993-2010

Myymälätyyppi	Vuosi 1993 €/my-m2	1994 €/my-m2	1995 €/my-m2	1996 €/my-m2	1997 €/my-m2	1998 €/my-m2	1999 €/my-m2	2000 €/my-m2	2001 €/my-m2
Hypermarket	8810	8975	9158	11325	12006	11800	10200	10722	10088
Tavaratalo	8180	9292	9850	9435	10372	7836	9454	8605	14044
Supermarket, iso	11649	8187	8113	7340	7342	7821	7874	8038	7642
Supermarket, pieni	7784	6791	6407	5888	6035	6519	6430	6403	6418
Valintamyymälä, iso	5526	5338	5221	5742	5863	6617	6268	6276	7494
Valintamyymälä, pieni	5793	5852	5962	6356	6604	7135	6580	6644	7920
Pienmyymälä	6029	4191	5256	4993	4137	4687	4818	4730	4740
Yhteensä	8126	7098	7380	7265	7339	7705	7633	8746	8103
* myyntiteho koko vuoden toimineiden myymälöiden mukaan									
Myymälätyyppi	2002 €/my-m2	2003 €/my-m2	2004 €/my-m2	2005 €/my-m2	2006 €/my-m2	2007 €/my-m2	2008 €/my-m2	2009 €/my-m2	2010 €/my-m2
Hypermarket	9685	10614	8694	8349	9300	9928	10656	11011	11376
Tavaratalo	16950	14079	14598	14343	9169	8902	8858	8585	21860
Supermarket, iso	7534	6995	7105	7124	7433	7320	8204	8535	8318
Supermarket, pieni	6332	6456	6785	6488	7002	7352	7719	8337	9146
Valintamyymälä, iso	8034	7621	7758	7620	7909	8428	9607	9784	10130
Valintamyymälä, pieni	8740	8213	7006	6731	7617	5813	8416	9544	9212
Pienmyymälä	5000	4455	8058	10891	11139	10224	9943	11364	11224
Yhteensä	8661	9050	8122	8444	9090	8517	9103	9402	10001

Liite 18

Päivittäistavaroiden kulutus (€/asukas)
Espoossa v. 1993 -2010

Vuosi	€ / asukas
1993	1811
1994	1824
1995	1836
1996	1840
1997	1844
1998	1848
1999	1978
2000	2056
2001	2109
2002	2254
2003	2398
2004	2480
2005	2560
2006	2640
2007	2693
2008	2747
2009	2802
2010	2858

* Kulutus v.1985, 1990, 1995, 1998 ja 2006
 Kulutustutkimuksen mukaan.

** Kulutus v. 2007 - 2010 laskettu 2 %:n kasvun
 mukaan

Liite 19

Päivittäistavarakaupan kulutus (milj.€)
Espoossa V. 1993- 2010

Vuosi	milj.€
1993	324,3
1994	333,2
1995	342,4
1996	351,9
1997	361,9
1998	371,1
1999	405,4
2000	431,1
2001	449,8
2002	488,7
2003	531,4
2004	556,1
2005	582,3
2006	600,5
2007	632,9
2008	653,9
2009	676,9
2010	698,3

Liite 21

Päivittäistavarakaupan ostovoiman siirtymä
(milj.€) Espoossa V. 1993 - 2010

Vuosi	milj. €
1993	-28,3
1994	-24,6
1995	-40,0
1996	-34,6
1997	-30,3
1998	-17,7
1999	-37,0
2000	-44,4
2001	-34,3
2002	-49,2
2003	-63,4
2004	-77,4
2005	-75,8
2006	-71,8
2007	-73,4
2008	-37,4
2009	-34,8
2010	-48,8

Liite 20

Päivittäistavarakaupan kulutus (milj.€) suuralueittain Espoossa v. 1993-2010

Suuralue	Vuosi 1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Leppävaara	75,4	78,3	81,7	85,6	88,9	93,1	103,8	111,4	118,2
Tapiola	64,8	66,1	67,5	69,4	70,8	71,4	76,8	79,6	81,0
Matinkylä	51,0	51,7	52,5	52,7	53,9	54,6	59,3	62,1	64,0
Espoonlahti	70,9	72,8	74,1	76,3	78,5	80,6	87,5	93,1	97,0
Kauklahti	7,0	7,4	7,6	7,6	7,7	7,8	8,6	9,0	9,6
Vanha-Espoo	41,7	43,2	44,9	45,8	46,9	47,6	51,3	55,1	57,8
Pohjois Espoo	10,3	10,5	10,7	10,8	11,0	11,5	12,8	14,6	15,9
ESPOO	324,3	333,2	342,4	351,9	361,9	371,1	405,4	431,1	449,8

Suuralue	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Leppävaara	129,8	135,6	139,5	144,8	149,3	156,3	160,7	167,4	172,5
Tapiola	86,6	100,7	103,6	106,4	109,7	112,9	116,2	119,3	121,9
Matinkylä	69,1	75,0	78,8	83,5	86,2	90,0	92,0	94,9	97,4
Espoonlahti	104,6	112,0	116,0	121,3	125,1	131,0	134,4	138,3	142,8
Kauklahti	10,8	12,5	13,1	14,1	14,5	16,7	17,9	18,8	19,7
Vanha-Espoo	63,5	69,3	77,1	81,1	83,7	90,5	95,2	99,3	102,7
Pohjois Espoo	18,1	19,6	20,9	23,4	24,1	26,3	27,9	29,1	30,5
ESPOO	488,7	531,4	556,1	582,3	600,5	632,9	653,9	676,9	698,3

Liite 22

Päivittäistavarakaupan ostovoiman siirtymä (milj.€) Espoossa suuralueittain v. 1993-2010

Suuralue	Vuosi 1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Leppävaara	-12,8	-19,6	-18,6	-18,6	-17,4	-16,0	-24,7	-30,7	-34,0
Tapiola	33,9	43,7	35,0	31,6	30,2	35,5	35,9	38,1	42,3
Matinkylä	2,2	-0,2	-2,2	3,2	8,3	12,9	7,4	7,2	18,9
Espoonlahti	-28,3	-21,3	-24,1	-15,0	-14,5	-10,9	-16,5	-20,7	-21,9
Kauklahti	-4,1	-4,7	-4,9	-5,2	-5,2	-5,3	-6,0	-6,4	-6,7
Vanha Espoo	-7,1	-10,0	-12,1	-17,1	-17,6	-18,7	-15,9	-12,3	-11,9
Pohjois Espoo	-8,8	-9,3	-9,6	-9,7	-9,9	-10,7	-11,9	-13,6	-14,8
Espoo	-28,3	-24,6	-40,0	-34,6	-30,3	-17,7	-37,0	-44,4	-34,3

Suuralue	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Leppävaara	-44,0	-33,3	-31,0	-21,4	-15,4	-12,8	-0,8	6,3	2,5
Tapiola	35,6	28,6	27,2	24,0	25,7	28,1	36,8	31,0	33,4
Matinkylä	34,2	33,6	29,4	39,6	38,6	37,6	47,2	49,1	39,8
Espoonlahti	-30,5	-39,6	-40,4	-45,6	-47,1	-46,2	-41,9	-41,9	-38,0
Kauklahti	-7,7	-9,4	-9,7	-10,7	-10,4	-10,4	-11,2	-12,7	-13,6
Vanha Espoo	-13,6	-19,9	-28,7	-34,5	-35,9	-39,5	-35,8	-33,5	-37,2
Pohjois Espoo	-16,9	-16,7	-17,1	-19,5	-19,4	-21,0	-22,1	-23,3	-24,9
Espoo	-49,2	-63,4	-77,4	-75,8	-71,8	-73,4	-37,4	-34,8	-48,8

Liite 23

Väestö päivittäistavarakaupan *vaikutusalueella Espoossa v. 1965 - 2010

Vuosi	Väestö vaikutusalueella				Espoon väestö	
	400 m asukasta	%	800 m asukasta	%	1.1.	Pt.-kaupat kpl
1965	41063	55	57817	77	75228	149
1971	62160	63	80164	81	98607	157
1975	71877	61	96059	82	117090	130
1977	79916	64	101046	81	124064	123
1981	82938	60	108940	79	137732	114
1983	86408	59	115120	79	145475	115
1985	86900	57	119037	78	153019	118
1987	85300	53	122300	76	160250	110
1989	75275	45	122321	73	167737	105
1994	74800	41	126800	69	182700	80
1997	74407	38	123708	64	194034	68
2000	66555	32	131589	64	206646	67
2008	72218	30	149186	63	238047	77
2010	77287	32	159937	65	244330	82

Liite 24

Väestö 800 metrin vaikutusalueella (%) suuralueittain v. 1965 - 2010

	vuosi													
	1965	1971	1975	1977	1981	1983	1985	1987	1989	1994	1997	2000	2008	2010
Leppävaara	83	88	87	85	86	84	74	71	76	76	71	70	72	75
Tapiola	91	93	94	88	88	88	84	79	75	75	70	69	74	77
Matinkylä	82	78	88	93	91	92	89	89	86	86	83	82	75	80
Espoonlahti	63	83	81	84	70	83	76	76	69	69	54	58	62	64
Kauklahti	54	61	62	62	63	65	59	64	50	50	34	32	36	32
Vanha Espoo	65	58	69	69	72	71	65	55	50	50	49	47	43	47
Pohjois Espoo	32	44	40	37	36	36	32	33	21	21	20	21	33	33
Espoo	77	81	82	81	79	79	78	76	73	69	64	64	63	65

Liite 25

Väestö päivittäistavarakaupan vaikutusalueella Espoossa suuralueittain v. 1965 - 2010

Suuralue	Väestö vaikutusalueella v. 1965				Väestö 1.1.	Pt.-kaupat kpl
	400 m asukasta	%	800 m asukasta	%		
Leppävaara	0	0	17333	83	20781	42
Tapiola	0	0	24739	91	27040	35
Matinkylä	0	0	3521	82	4307	12
Espoonlahti	0	0	4087	63	6455	20
Kauklahti	0	0	1651	54	3057	9
Vanha Espoo	0	0	5163	65	7988	20
Pohjois Espoo	0	0	1328	32	4170	11
tunt.			1430			
Espoo	41063	55	57822	77	75228	149

Liite 25

Väestö päivittäistavarakaupan vaikutusalueella Espoossa suuralueittain v. 1965 - 2010

Suuralue	Väestö vaikutusalueella v. 1971				Väestö	Pt.-kaupat
	400 m	%	800 m	%	1.1.	kpl
asukasta			asukasta			
Leppävaara	0	0	24294	88	27649	47
Tapiola	0	0	30713	93	32878	44
Matinkylä	0	0	5829	78	7446	8
Espoonlahti	0	0	10585	83	12770	23
Kauklahti	0	0	2047	61	3376	9
Vanha Espoo	0	0	4698	58	8044	17
Pohjois Espoo	0	0	1998	44	4585	9
tunt.					2172	
Espoo	62160	63	80164	81	98920	157

Suuralue	Väestö vaikutusalueella v. 1975				Väestö	Pt.-kaupat
	400 m	%	800 m	%	1.1.	kpl
asukasta			asukasta			
Leppävaara	0	0	26016	87	29755	35
Tapiola	0	0	29665	94	31652	36
Matinkylä	0	0	12765	88	14508	10
Espoonlahti	0	0	16868	81	20729	20
Kauklahti	0	0	2011	62	3257	9
Vanha Espoo	0	0	6954	69	10094	14
Pohjois Espoo	0	0	1780	40	4419	6
tunt.					2676	
Espoo	71877	61	96059	82	117090	130

Suuralue	Väestö vaikutusalueella v. 1977				Väestö	Pt.-kaupat
	400 m	%	800 m	%	1.1.	kpl
asukasta			asukasta			
Leppävaara	18389	60	26098	85	30720	32
Tapiola	23406	74	27928	88	31774	33
Matinkylä	13670	81	15585	93	16775	12
Espoonlahti	16704	72	19514	84	23246	21
Kauklahti	1697	49	2138	62	3449	7
Vanha Espoo	5159	43	8185	69	11910	12
Pohjois Espoo	891	21	1598	37	4301	6
tunt.					1889	
Espoo	79916	64	101046	81	124064	123

Suuralue	Väestö vaikutusalueella v. 1981				Väestö	Pt.-kaupat
	400 m	%	800 m	%	1.1.	kpl
asukasta			asukasta			
Leppävaara	0	0	27242	86	31775	27
Tapiola	0	0	28290	88	32288	33
Matinkylä	0	0	20456	91	22391	13
Espoonlahti	0	0	18681	70	26768	18
Kauklahti	0	0	2042	63	3220	5
Vanha Espoo	0	0	10678	72	14860	12
Pohjois Espoo	0	0	1551	36	4354	6
tunt.					1876	
Espoo	82938	60	108940	79	137532	114

Liite 25

Väestö päivittäistavarakaupan vaikutusalueella Espoossa suuralueittain v. 1965 - 2010

Suuralue	Väestö vaikutusalueella v. 1983				Väestö	Pt.-kaupat
	400 m	%	800 m	%	1.1.	kpl
asukasta			asukasta			
Leppävaara	0	0	27783	84	33203	27
Tapiola	0	0	29592	88	33498	30
Matinkylä	0	0	22872	92	24758	15
Espoonlahti	0	0	23724	83	28474	19
Kauklahti	0	0	2129	65	3277	5
Vanha Espoo	0	0	11377	71	15952	13
Pohjois Espoo	0	0	1560	36	4301	6
tunt.					2012	
Espoo	86408	59	119037	82	145475	115

Suuralue	Väestö vaikutusalueella v. 1985				Väestö	Pt.-kaupat
	400 m	%	800 m	%	1.1.	kpl
asukasta			asukasta			
Leppävaara	16218	46	26133	74	35119	29
Tapiola	20752	61	28609	84	34199	29
Matinkylä	19963	76	23313	89	26278	15
Espoonlahti	19207	62	23590	76	31059	23
Kauklahti	1585	46	2042	59	3445	5
Vanha Espoo	8408	50	11013	65	16837	12
Pohjois Espoo	752	17	1398	32	4325	5
tunt.				0	1757	
Espoo	86885	57	116098	76	153019	118

Suuralue	Väestö vaikutusalueella v. 1987				Väestö	Pt.-kaupat
	400 m	%	800 m	%	1.1.	kpl
asukasta			asukasta			
Leppävaara	16871	42	28798	71	40300	26
Tapiola	18455	53	27453	79	34593	26
Matinkylä	20314	73	24548	89	27690	15
Espoonlahti	18948	54	26910	76	35404	22
Kauklahti	1552	45	2173	64	3411	5
Vanha Espoo	8354	42	10909	55	19901	11
Pohjois Espoo	781	17	1530	33	4643	5
tunt.					1795	
Espoo	85275	51	122321	73	167737	110

Väestö vaikutusalueella v. 1994						
	400 m	%	800 m	%	Väestö	Pt.-kaupat
asukasta			asukasta		1.1.	kpl
Leppävaara	16743	39	32627	76	42930	16
Tapiola	14123	39	27161	75	36214	18
Matinkylä	18124	64	24353	86	28318	13
Espoonlahti	17556	44	27531	69	39900	18
Kauklahti	1 258	31	2030	50	4059	3
Vanha Espoo	6154	26	11835	50	23670	9
Pohjois Espoo	576	10	1209	21	5758	3
tunt.	-	0			1805	
Espoo	74888	41	126031	69	182654	80

Liite 25

Väestö päivittäistavarakaupan vaikutusalueella Espoossa suuralueittain v. 1965 - 2010

Suuralue	Väestö vaikutusalueella v. 1997				Väestö	Pt.-kaupat
	400 m	%	800 m	%	1.1.	kpl
asukasta			asukasta			
Leppävaara	22181	46	34368	71	48232	13
Tapiola	12698	33	26912	70	38406	14
Matinkylä	20047	69	24149	83	29253	12
Espoonlahti	9210	22	23093	54	42581	15
Kauklahti	747	18	1426	34	4196	2
Vanha Espoo	8737	34	12580	49	25443	8
Pohjois Espoo	787	13	1180	20	5941	2
tunt.					2208	
Espoo	74407	38	123708	63	196260	66

Suuralue	Väestö vaikutusalueella v. 2000				Väestö	Pt.-kaupat
	400 m	%	800 m	%	1.1.	kpl
asukasta			asukasta			
Leppävaara	17391	32	38142	70	54206	14
Tapiola	10255	26	26774	69	38703	15
Matinkylä	18582	62	24786	82	30197	11
Espoonlahti	12318	27	26359	58	45273	15
Kauklahti	568	13	1389	32	4360	2
Vanha Espoo	6817	25	12620	47	26796	8
Pohjois Espoo	624	9	1519	21	7111	2
tunt.					3021	
Espoo	66555	32	131589	63	209667	67

Suuralue	Väestö vaikutusalueella v. 2008				Väestö	Pt.-kaupat
	400 m	%	800 m	%	1.1.	kpl
asukasta			asukasta			
Leppävaara	18219	31	41890	72	58484	19
Tapiola	13070	31	31234	74	42296	18
Matinkylä	16048	48	25247	75	33476	10
Espoonlahti	15287	31	30267	62	48910	17
Kauklahti	791	12	2344	36	6500	2
Vanha Espoo	7272	21	14905	43	34657	8
Pohjois Espoo	1331	13	3299	33	10141	3
tunt.					3583	
Espoo	72018	30	149186	63	238047	77

Suuralue	Väestö vaikutusalueella v. 2010				Väestö	Pt.-kaupat
	400 m	%	800 m	%	1.1.	kpl
asukasta			asukasta			
Leppävaara	20006	33	45167	75	60365	20
Tapiola	12571	29	32593	76	42638	18
Matinkylä	17499	51	27066	79	34074	11
Espoonlahti	16304	33	32160	64	49975	20
Kauklahti	1000	15	2279	33	6 880	1
Vanha Espoo	8553	24	17060	47	35949	9
Pohjois Espoo	1354	13	3612	34	10680	3
tunt.					3 769	
Espoo	77287	32	159937	65	244330	82

* vaikutusalue on 400 ja 800 metrin jalankulkuetäisyydellä

Liite 26

Päivittäistavarakaupan pinta-ala asukasta kohti suuralueittain (my-m2/asukas) v. 1993 - 2010

Vuosi	Suuralue Leppävaara my-m2/as	Tapiola my-m2/as	Matinkylä my-m2/as	Espoonlahti my-m2/as	Kauklahti my-m2/as	Vanha Espoo my-m2/as	Pohjois Espoo my-m2/as	Espoo my-m2/as
1993	0,22	0,38	0,23	0,22	0,14	0,16	0,06	0,24
1994	0,22	0,39	0,23	0,22	0,13	0,15	0,06	0,24
1995	0,21	0,36	0,29	0,21	0,13	0,14	0,05	0,23
1996	0,19	0,34	0,29	0,25	0,10	0,14	0,05	0,23
1997	0,17	0,32	0,31	0,23	0,10	0,15	0,04	0,23
1998	0,18	0,34	0,34	0,23	0,10	0,15	0,04	0,23
1999	0,18	0,34	0,34	0,22	0,09	0,14	0,04	0,22
2000	0,18	0,37	0,33	0,19	0,09	0,24	0,04	0,24
2001	0,17	0,38	0,31	0,20	0,09	0,22	0,03	0,23
2002	0,17	0,36	0,48	0,19	0,09	0,22	0,03	0,25
2003	0,16	0,40	0,48	0,21	0,08	0,22	0,01	0,26
2004	0,24	0,40	0,41	0,21	0,08	0,20	0,05	0,27
2005	0,25	0,39	0,51	0,22	0,07	0,19	0,06	0,28
2006	0,26	0,39	0,58	0,23	0,06	0,18	0,07	0,30
2007	0,26	0,39	0,49	0,26	0,12	0,17	0,07	0,29
2008	0,26	0,39	0,49	0,26	0,11	0,16	0,06	0,28
2009	0,27	0,38	0,49	0,24	0,09	0,18	0,06	0,28
2010	0,27	0,36	0,49	0,26	0,09	0,19	0,06	0,28

Liite 27

Espoossa vuodesta 1965 ja 1993 toimineet päivittäistavarakaupat

Vuodesta 1965 toimivat päivittäistavarakaupat Espoossa.

Vuonna 1965 Espoossa oli 149 päivittäistavarakauppaa, joista toimi vuonna 2010 yhteensä 10 kpl

Pienalue	Kaupan nimi v. 1965	Kaupan nimi V. 2010	Osoite
252	HOK	Alepa	Kirvuntie 22, Laajalahti
133	Elanto	Valintatalo	Karakallion ostoskeskus
142	Sesto	Valintatalo	Lähderrannan ostoskeskus
215	Toro	K-Pohjantähti	Pohjantorin ostoskeskus
222	HOK	Alepa	Otaniemen liikekeskus
222	Ota Valinta	K-Extra	Otaniemen liikekeskus
423	E Grön	E. Grön	Kurttilantie 18, Kurttila
715	T. Lammi	Valinta Lammi	Niipperi, Purotie 2
432	K. Cajander	Valinta Cajander	Kattilalaaksonkatu 58
451	Sjöberg	Valinta Sjöberg	Suvisaarentie 23

Espoossa vuodesta 1965 ja 1993 toimineet päivittäistavarakaupat

Vuodesta 1993 toimivat päivittäistavarakaupat

Vuonna 1993 Espoossa oli 80 päivittäistavarakauppaa, joista toimi v. 2010 yhteensä 42 kappaletta.

Pienalue	Kaupan nimi v.1993	Kaupan nimi v.2010	Osoite
111	Rabatti	Alepa	Läkkisepänkuja 3, Leppävaara
111	K-Supermarket	K-Supermarket	Konstaapelinkatu 4, Leppävaara
118	K--Lähikauppa Perttilä	K-Extra	Kirjurinkuja 2, Perkkaa
252	S-Market	Alepa	Kirvuntie 22, Laajalahti
131	Rabatti	Alepa	Lansantie 23, Lansa
133	Siwa 2000	Alepa	Karakallio ostoskeskus
142	Sesto	Valintatalo	Lähderranta ostoskeskus
143	Spar	M-Market	Laaksolahdentie 41
211	Kotihalli	K-Supermarket	Länsituulentie 7, Tapiola keskus
211	Sokos Market	S-Market	Länsituulentie 10, Tapiola keskus
211	Stockmann	Stockmann	Länsituulentie 5, Tapiola keskus
214	K-Ruokaniitty	K-Supermarket	Niittykummuntie 2, Niittykumpu
215	K-Pohjantähti	K-Market	Louhentie 2, Pohjanatori
222	Elanto	Alepa	Otakaari 1, Liiketalo
232	K-Lähikauppa Sorsakivi	K-Market Sorsakivi	Toppelundinportti 3, Haukilahti
232	Alepa	S-Market	Ukkohauentie 11-13, Haukilahti
241	Alepa	Alepa	Mankkaanaukio, Mankkaa
241	K-Makasiini	Lidl	Mankkaantie 2-4, Liiketalo
242	Super Veksi	K-Supermarket	Sinikalliontie 1, Sinimäki
311	Spar	Siwa	Leenankuja 4, Matinkylä
311	S-Market	Alepa	Matinkatu 22, Matinkylä
313	Siwa	Siwa	Joosepinkuja 1, Matinkylä
321	City Market	Minimani	Piharörmä, Olari
323	Sesto	S-Market	Kuunkatu 3, Olari
411	K-Seilori	K-Supermarket	Espoonlahdenkatu 4, Lippulaiva
411	Anttila	Anttila	Espoonlahdenkatu 4, Lippulaiva
412	Elanto	Alepa	Soukantie 4, Soukka
412	K-Soukkari	K-Supermarket	Soukantie 16, Soukka
413	K-Kippari	K-Market	Merivaikama 2, Kivenlahti
413	Sparmarket	Alepa	Merivirta 5, Kiven, Kivenlahti
423	E Grön	Eino J. Grön	Kurttilantie 18, Kurttila
431	Siwa 2000	Siwa	Kaskipiha 1, Latokaski
434	Cajander	Valinta Cajander	Kattilalaaksonkatu 58, Kattilalaakso
441	Ruokavarasto	K-Extra	Iivisniemenkatu 3, Iivisniemi
451	Sjöberg	Handelshuset Sjöberg	Suvisaarentie 23, Suvisaaristo
613	T-Market Priima	K- Supermarket Kulinaari	Kamreerintie 3, Espoon keskus
613	Alepa	Alepa	Sokinuontie 4, Saarniraivio
613	Valintatalo	K-Market	Sokinuontie 4, Saarniraivio
613	Elanto	Alepa	Kirstintie 19-21, Suvela
715	Valinta Lammi	K-Extra Terho Lammi	Niipperinkuja 4, Lakisto

Vuonna 1993 toimineista kaupoista vuonna 2010 toimivat päivittäistavarakaupat

Vuonna 1993 Espoossa oli 80 päivittäistavarakauppaa, joista toimi v. 2010 yhteensä 42 kpl.

Suuralue	Pt. -kaupat	Toiminnassa v.2010
Leppävaara	18	8
Tapiola	17	11
Matinkylä	13	5
Espoonlahti	18	12
Kauklahti	3	0
Vanha Espoo	10	4
Pohjois Espoo	3	2
Yhteensä	80	42

ISBN 978-951-857-727-6

